

موقفیتی دیگر برای جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران
کسب مقام مشورتی شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد
 صفحه ۱۰

عزم جوانان سنجی در شکستن قلیان های این شهر
 صفحه ۱۲

اولین ماهنامه تخصصی سلامت و دخانیات در کشور
 سال هفتم | شماره ۶۷ | دی ماه ۱۴۰۰ | قیمت ۲۰۰۰ تومان

لزوم کاهش ۳۰ درصدی استعمال دخانیات تا سال ۱۴۰۴ مالیات بر ارزش افزوده کاهش مرگ و میر ناشی از دخانیات

صفحه ۲

- تبعات حذف مالیات بر مصرف تولید بیش از ۴۷ میلیارد نخ سیگار در ۹ ماه سال جاری
صفحه ۴
- ۷۰ درصد اقتصاد استان گلستان وابسته به توتون زمین های حاصلخیز کشاورزی زیر کشت تنباکو
صفحه ۵
- بیشترین کالای قاچاق کشف شده در ۹ ماه امسال دخانیات، انواع پوشاک و لاستیک خودرو
صفحه ۶
- روای جدید فیلیپ مورس سرمایه گذاری در بخش سلامت با توقف تولید سیگار
صفحه ۷
- تصمیمی تاریخی برای نیوزیلندی ها افراد ۱۴ ساله هرگز نمی توانند سیگار بخرند
صفحه ۱۵

توسط مرکز تحقیقات کنترل دخانیات انجام شد دریافت مجوز گروه پژوهشی مطالعات و سیاستگذاری اجتماعی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
 صفحه ۱۱

باترک سیگار و قلیان از سرطان ریه عبور کنیم

جمعیت عام المنفعه مبارزه با استعمال دخانیات ایرانیان

مصرف دخانیات هر ۸ ثانیه (روزانه ۲۲۰۰۰ نفر) یک قربانی می گیرد

کلینیک ترک سیگار

کلینیک ترک سیگار با برخورداری از پزشکان مجرب و با استفاده از بهترین روش ها و استانداردهای بین المللی، آمادگی خود را جهت پذیرش داوطلبان ترک سیگار و ارائه خدمات رایگان اعلام می نماید.
 تلفن: ۰۲۱-۸۸۱۰۵۰۰۳

واحد زنان جمعیت عام المنفعه مبارزه با استعمال دخانیات ایرانیان
 تلفن: ۸۸۱۰۵۰۰۵

طرح "پاد" پیشگیری استعمال دخانیات (اثر مدارس) گامی به سوی شهر بدون دخانیات

جمعیت عام المنفعه مبارزه با استعمال دخانیات ایرانیان

مرکز تحقیقات کنترل دخانیات جمعیت عام المنفعه مبارزه با استعمال دخانیات ایرانیان
www.terc.org.ir

شرآهور (شش پاک)

مرکز آموزش مهارت های رفتاری کودکان و نوجوانان فرآیند آموزش شش پاک به منظور پیشگیری از استعمال دخانیات (سیگار و قلیان)، برنامه های شاد و متنوعی را درون مرکز، مدارس و مهدهای کودک، برای سنین ۶-۱۲ سال بصورت رایگان برگزار می نماید.
 تلفن: ۰۲۱-۸۸۱۰۵۱۸۸

جهت کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام با شماره های فوق تماس حاصل فرمایید.

سخن اول

توجه به سیاست‌های کاهش مصرف دخانیات

سال ۱۴۰۰ نیز با پاندمی کووید-۱۹ در حال پایان است. سالی که هرچند ناراحتی‌هایی را به لحاظ اقتصادی و اجتماعی به‌همراه داشت، اما مضرات استعمال دخانیات و به‌خصوص قلیان را بیش از هر وقت دیگری برای افراد روشن کرد؛ چراکه تولد این ویروس در سال ۹۸، تأثیر مخرب دخانیات را برای تصمیم‌گیران و سیاستگذاران در دنیا مشخص‌تر کرد. اولین یافته‌های دانشمندان حاکی از آن بود که استعمال‌کنندگان و افرادی که در معرض دود دست دوم محصولات دخانی هستند، بیش از سایر افراد در معرض ابتلا به این ویروس قرار دارند. به‌هرحال آگاهی‌بخشی و اطلاع‌رسانی سازمان‌یافته می‌تواند بسیج مطالبه‌گری را در این خصوص میان افراد جامعه ایجاد کند. این درحالیست که متأسفانه آگاهی‌بخشی در این بخش به‌درستی و منسجم انجام نمی‌شود. به‌طور مثال در حالی آمار مرگ‌ومیر روزانه بر اثر ابتلا به کرونا اعلام می‌شود که وخامت مرگ‌ومیرهای مرتبط با استعمال دخانیات در کشور از همیشه قابل تأمل‌تر است؛ مسئولان و افراد اما به‌راحتی از کنار آن می‌گذرند. بحران ۶۰ هزار مرگ سالیانه بر اثر استعمال دخانیات، تاکنون به‌درستی اطلاع‌رسانی نشده است و افراد بدون توجه به این مشکل، همچنان از صنایع دخانی حمایت می‌کنند. صنایع دخانی نیز در هر شرایطی حتی در شرایط پاندمی کرونا، همچنان سودهای کلان را به جیب زده و با اهدای برخی کمک‌های به ظاهر بشردوستانه در مقابل صدمات جبران‌ناپذیری که به بخش سلامت جامعه می‌زنند، از خودشان وجهه دیگری را به جامعه معرفی می‌کنند که با اهداف مرگ‌بار آنها هماهنگ نیست. بنابراین در سال آینده با توجه به سلامتی خودمان و اعضای خانواده‌امان جهت داشتن نسلی سالم، «س» یگار از هفت سین ۱۴۰۱ حذف کنیم. به این مسئله فکر کنیم که در سال گذشته چقدر هزینه این کالای مضر کرده‌ایم و به لحاظ سلامتی نیز چه میزانی از استعمال دخانیات آسیب دیده‌ایم. مسئولان مربوطه نیز در سال جدید در خصوص کاهش معضلات اجتماعی و فرهنگی که دخانیات نیز بخشی از آن است، به مولفه اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی منسجم جهت ایجاد روحیه مطالبه‌گری در افراد، جدی‌تر از سال‌های گذشته اقدام کنند.

مسئله دیگر موضوع بیماری‌های غیرواگیر است. به‌گفته باقر لاریجانی، نائب رئیس کمیته ملی بیماری‌های غیرواگیر، ۶۰ درصد افراد مبتلا به ویروس کرونا به بیماری غیرواگیر مبتلا بوده‌اند. در واقع ۷۰ درصد افراد بالای ۶۰ سال که در پی ابتلا به کرونا فوت می‌کنند، به یکی از بیماری‌های زمینه‌ای مبتلا هستند. ۲۲ درصد مبتلایان به کرونا دچار بیماری قلبی، ۲۱ درصد دارای دیابت و ۲۷ درصد نیز به بیماری‌های مزمن ریوی مبتلا بوده‌اند. ۳۰ درصد مبتلایان به کووید ۱۹ دچار بیماری زمینه‌ای بوده‌اند و ۲۷ درصد مرگ‌ومیرها نیز به بیماری‌های غیرواگیر مربوط بوده است. این درحالیست که یکی از مولفه‌های ابتلا به انواع بیماری‌های غیرواگیر، استعمال دخانیات و مشروبات الکلی است. بنابراین محصولات دخانی در تمامی بخش‌های سلامت تأثیرگذار بوده‌ولی متأسفانه ابزارهای پیشگیری از افزایش استعمال آن در کشور که یکی از آنها افزایش مالیات بر دخانیات در کنار آگاهی‌بخشی و اطلاع‌رسانی است، تاکنون جدی گرفته نشده است. همچنین، بند (۸) قانون مبارزه با دخانیات که همان افزایش سالانه ۱۰ درصدی مالیات بر دخانیات است، به‌درستی اجرا نمی‌شود. گفتنی است با توجه به توصیه سازمان بهداشت جهانی مبنی بر افزایش مالیات بر محصولات دخانی حداقل به میزان ۵۰ درصد نرخ خرده‌فروشی آن، درصدهای مالیات دریافتی در ایران در سال ۱۳۹۹ حدود ۱۶ درصد بوده که متأسفانه این میزان موجب شده ایران در بین ۳۴ کشور در منطقه آسیا در رتبه ۳۲ قرار بگیرد. همچنین مصرف این کالا از طریق بیماری و مرگ‌ومیر حدود ۱۴۰ هزار میلیارد تومان هزینه به کشور تحمیل می‌کند که طبیعتاً بخش زیادی از آن از جیب افرادی پرداخت می‌شود که مصرف‌کننده دخانیات نیستند. شاید باید به کاهش استعمال در کشور به‌صورت گسترده‌تری پرداخت و تمامی سازمان‌ها و مراکز مربوطه با همکاری یکدیگر برای رسیدن به شرایط مطلوب بسیج شوند. وزارت آموزش و پرورش، صداوسیما، مجلس، وزارت ورزش، وزارت بهداشت، سازمان امور مالیاتی و نیز از همه مهمتر، سازمان‌های مردم‌نهاد در کنار یکدیگر می‌توانند هزینه‌های تحمیلی این صنعت پرسود بر سلامت جامعه را تا حد زیادی کاهش داده و در جهت حذف این کالای مضر از سبد خانوار، گام‌های موثری را بردارند.

نزوم کاهش ۳۰ درصدی استعمال دخانیات تا سال ۱۴۰۴

مالیات بر ارزش افزوده کاهش مرگ‌ومیر ناشی از دخانیات

که تصمیم‌گیرندگان در مجلس و سایر بخش‌های مرتبط با توجه به زمان پاندمی، سلامت افراد را باید بیش از هر وقت دیگری در اولویت تصمیمات خود قرار دهند.»

ساختار مالیاتی در خصوص دخانیات اصلاح شود!

مسئول دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات نیز با انتقاد از ایرادی که در ساختار مالیاتی قانون وجود دارد، تصریح کرد: «ساختار کنونی مالیات در کاهش مصرف موثر نیست و دولت بیشتر به جنبه درآمدی آن توجه دارد. اینکه اعلام می‌کنیم ساختار استاندارد نیست، به‌دلیل پایین بودن و متفاوت بودن نرخ‌هایی است که در قوانین منظور می‌شود. به‌زاد زاده ادامه داد: «این قانون ارزش افزوده در جای خود ارزشمند است ولی برای رفع کاستی‌های مالیات بر دخانیات حتماً باید یک مالیات ویژه در بودجه‌های سنوایی داشته باشیم تا پس از حداقل پنج سال از اجرای قانون، به قابلیت اثربخشی خود در کاهش مصرف برسد. در واقع عدد درآمدی بر اساس تبصره بودجه در سال ۱۴۰۰ مبلغ ۶۰۰۰ میلیارد تومان است که اگر از مبلغ مالیات منظور شده در لایحه سال ۱۴۰۱ کسر کنیم، نه‌تنها رشدی نداریم که حتی با کاهش ۳۳۹۶ میلیارد تومانی (یعنی کاهش ۶۱ درصدی) هم روبرو هستیم و این مغایر با سیاست‌ها و اسناد بالادستی از جمله اصل ۷۵ قانون اساسی و سیاست‌های کلی سلامت است.»

وی افزود: «در حال حاضر مجموع مالیات و عوارض وضع شده روی کالای دخانی حدود ۱۵ درصد قیمت خرده‌فروشی این محصولات است و این عدد تا میزان موثر ۷۵ درصدی فاصله زیادی دارد؛ در حالی که طبق ماده ۸ قانون جامع کنترل دخانیات مصوب ۱۳۸۵ قیمت محصولات دخانیات هر ساله باید از طریق مالیات به‌میزان ۱۰ درصد افزایش می‌یافت. هر زمان بحث افزایش مالیات را مطرح کردیم، صنعت بهانه افزایش قاچاق را مطرح کرده است. ارقامی که از سوی صنایع دخانی تحت عنوان قاچاق سیگار مطرح می‌شود، با هدف بهانه‌جویی برای جلوگیری از اجرای سیاست‌های کاهش تقاضا است. مستندی از عدد واقعی قاچاق سیگار در کشور نداریم ولی آمار منتج از مطالعات ملی شیوع مصرف به‌صورت دوره‌ای منتشر می‌شود که فاصله حداقل ۲۰ میلیارد نخ با آمار اعلامی از حوزه صنعت دارد.»

محمد رضا مسجدی، مدیر کل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران

مطلب که اگر ۲۰ درصد به ارقام پیشنهادی مالیات بر دخانیات اضافه شود، می‌توان درآمد حاصله از آن را صرف تأمین هزینه کم‌آبی برخی استان‌های نیازمند نمود، تصریح کرد: «همچنان در بحث افزایش مالیات بر دخانیات با معاهده جهانی کنترل دخانیات و نیز ماده (۸) قانون جامع مبارزه با دخانیات مصوب سال ۸۵ فاصله زیادی داریم.» محمد رضا مسجدی در ادامه گفت: «بر اساس این معاهده باید حداقل ۷۵ درصد قیمت خرده‌فروشی از هر پاکت سیگار مالیات اخذ شود، درحالی‌که این رقم برای سیگارهای تولید داخل همچنان بسیار پایین است.»

وی ادامه داد: «افزایش مالیات بر دخانیات به‌عنوان مهم‌ترین راهکار و کلیدی‌ترین استراتژی اعلام شده از سوی سازمان بهداشت جهانی است که بر اساس مطالعات بانک جهانی و سازمان بهداشت جهانی هر ۱۰ درصد افزایش مالیات بر دخانیات باعث ۵ درصد کاهش مصرف در کشورهای در حال توسعه و ۴ درصد در کشورهای توسعه‌یافته می‌شود.»

مسجدی با اشاره به اینکه در ایران حداکثر ۱۰ میلیون نفر مصرف‌کننده دخانیات وجود دارد که ۷۵ میلیون نفر دیگر که مصرف‌کننده نیستند، باید بار این ۱۰ میلیون نفر را به دوش بکشند، تأکید کرد: «استعمال این تعداد اندک علاوه بر هزینه‌های سلامت، تبعات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی را برای گروه‌های بزرگتر دارند. ولی همچنان صنعت دخانیات سعی دارد که این تعداد اندک را با هر ترفندی افزایش داده تا به سودهای کلان خود برسد. این درحالیست

حذف شده است. در واقع تا پیش از اجرای قانون مالیات بر ارزش مصوب سال ۱۴۰۰، قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ توسط سازمان امور مالیاتی برای اخذ مالیات بر فروش سیگار با ارزش درآمدی ۱۳۳۱ میلیارد تومان به‌عنوان جزئی از قوانین وضع شده برای مالیات دخانیات اعمال می‌شد. با تصویب جزء (ف) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۰، در راستای اجرای ماده ۷۳ قانون برنامه ششم توسعه نیز مبلغ ۴۷۷۵ میلیارد تومان به عنوان مالیات بر مصرف سیگار در قانون امسال برای رفع کاستی‌های ساختار مالیاتی لحاظ شد که در مجموع مبلغ ۶۰۰۰ میلیارد تومان مالیات دخانیات در سال ۱۴۰۰ پیش‌بینی شد و تا حدودی منجر به افزایش متوسط مالیات خرده‌فروشی این محصولات آسیب‌رسان سلامت گردید؛ ولی متأسفانه با توجه به حذف ماده ۷۳ قانون برنامه ششم توسعه و ماده ۶۹ قانون الحاق ۲ در قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰، بند پیشنهادی وزارت بهداشت که تأکید بر مالیات بر مصرف داشت نیز از لایحه حذف شد.

دریافت مالیات از نرخ خرده‌فروشی همچنان از درب کارخانه محاسبه می‌شود!

همچنین باید تأکید کرد، با توجه به نیازهای زیرساخت دستگاه الکترونیکی، پرداخت در نقاط فروش محصولات دخانی هنوز اجرا نشده است. بنابراین مالیات بر ارزش افزوده بر اساس نرخ خرده‌فروشی محاسبه نمی‌شود و همچنان مبنای آن از درب کارخانه است. این درحالیست که مصرف دخانیات حدود ۱۴۰ هزار میلیارد تومان به‌خاطر بیماری و مرگ‌ومیر ناشی از آن بر کشور تحمیل می‌شود که طبیعتاً بخش زیادی از آن از جیب افرادی پرداخت می‌شود که مصرف‌کننده این کالا نیستند ولی به‌طور غیرارادی در ضرر و زیان ناشی از آن شریکند. در واقع نرخ مالیات بر دخانیات در کشورهای توسعه‌یافته تا ۸۰ درصد هم می‌رسد اما این رقم در ایران تنها ۲۰ درصد است. این اقدام در راستای اجرای سیاست‌های کلی سلامت و جزء ۳ بند ۴۳ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه، بند ۱۷ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و اصول متعدد قانون اساسی خصوصاً اصل هفتاد و پنج، یکصد و دهم قانون اساسی به‌شمار می‌رود.

با درآمد حاصل از افزایش مالیات بر دخانیات مشکل کم‌آبی را حل کنیم!

دبیر کل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات با اشاره به این

با توجه به اثرات مخرب استعمال محصولات دخانی بر سلامتی مردم، سازمان بهداشت جهانی توصیه می‌کند مالیات بر این محصولات حداقل به میزان ۷۵ درصد قیمت خرده‌فروشی تعیین شود تا بازدارندگی لازم را برای کاهش مصرف داشته باشد. با توجه به گزارش سازمان بهداشت جهانی، درصد مالیات دریافتی در ایران در سال ۱۳۹۹ به‌میزان حدود ۱۶ درصد بوده که متأسفانه این وضعیت، ایران را در بین ۳۴ کشور حوزه آسیایی در رتبه ۳۲ قرار داده که جایگاه مناسبی نیست و با درصد توصیه شده، فاصله زیادی دارد. ضمن اینکه بررسی‌های صورت گرفته در برخی کشورهای هم‌سطح در گزارش سازمان بهداشت جهانی، نشان می‌دهد به‌رغم ادعای صنعت دخانیات که افزایش قیمت را دلیلی بر افزایش قاچاق می‌داند، افزایش قیمت محصولات دخانی در ۷۶ کشور مورد مطالعه باعث کاهش قاچاق شده است. با توجه به اهمیت اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده جهت پیشبرد اهداف سلامت‌محور آن، خصوصاً در زمان پاندمی، تصمیم‌گیری درباره مالیات بر سیگار باید متفاوت از تصمیم‌گیری درباره مالیات دیگر کالاها باشد چراکه علاوه بر سلامتی جامعه، هزینه‌های هنگفت در زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی را نیز به دنبال دارد. لازم به‌ذکر است در لایحه بودجه ۱۴۰۱، افزایش مالیات بر سیگار از ابتدای سال آینده به قیمت خرده‌فروشی هر نخ سیگار تولید داخل با نشان ایرانی مبلغ دو هزار و سیصد (۲۳۰۰) ریال، تولید داخل با نشان بین‌المللی (برند) مبلغ سه هزار (۳۰۰۰) ریال، هر نخ سیگار وارداتی مبلغ ۶ هزار و پانصد ریال (۶۵۰۰) و هر بسته پنجاه گرمی تنباکوی قلیان داخلی سی هزار ریال (۳۰۰،۰۰۰) و هر بسته تنباکوی وارداتی سیصد هزار ریال (۳۰۰،۰۰۰) به‌عنوان عوارض اضافه می‌گردد که درآمد حاصل از این محل ۴۰ هزار میلیارد تومان تخمین زده می‌شود. این درحالیست که متعاقب ابلاغ قانون مالیات بر ارزش افزوده در سال جاری، برآورد شده ارزش درآمدی این قانون از ۱۳۳۱ میلیارد تومان به ۲۳۱۰ میلیارد تومان در سال آینده افزایش خواهد یافت و تبصره تصویب شده در قانون بودجه ۱۴۰۰ (جزء ف تبصره ۶) که بر اساس آن «به‌ازای هر نخ سیگار تولید داخل ۲۵ تومان و تولید با نشان بین‌المللی ۵۰ تومان و سیگار وارداتی ۱۵۰ تومان، هر بسته ۵۰ گرمی تنباکوی تولید داخل ۳۳۰۰ تومان و ۱۰ هزار تومان به‌ازای هر بسته ۵۰ گرمی تنباکوی وارداتی» با ارزش درآمدی ۴۷۷۵ میلیارد تومان از لایحه بودجه ۱۴۰۱ متأسفانه

انتشار اطلاعات نادرست گمراهی افکار عمومی است!

چندی پیش رییس هیأت‌مدیره انجمن تولیدکنندگان صادرکنندگان و واردکنندگان محصولات دخانی اعلام کرد: «با قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده، دیگر این مالیات از ردیف بودجه حذف یا به‌طور کلی در درآمدهای دولت در ارزش افزوده جمع شده و دیگر سرفصل‌های جدا ندارد، اما دوستان ما با زندی تمام، اینطور به مردم القا می‌کنند که مالیات دخانیات ۶۰ درصد کاهش پیدا کرده؛ در حالی که مشمول قانون دائمی شده و درحال وصول است.»

در خصوص انتشار این خبر رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات گفت: «متأسفانه تکذیب کاهش ۶۰ درصدی مالیات دخانیات توسط عده‌ای نشان از عدم اشراف کامل به اعداد مندرج در لایحه بودجه است، چراکه اعلام کاهش مالیات سیگار با استناد به جداول لایحه صورت گرفته و دادن اطلاعات نادرست فریب افکار عمومی است.» بهزاد ولی‌زاده در ادامه با اشاره به اینکه در بحث اجرای تعهدات مالیاتی در وهله اول ما به دنبال دستیابی به منافع سلامت جامعه و در ادامه کمک به افزایش بودجه دولت هستیم، ادامه داد: «این افزایش مالیات که بسیاری در خصوص آن این روزها صحبت می‌کنند، در واقع همان افزایش مالیات بر ارزش افزوده‌ای است که در سال ۱۴۰۰ تصویب و ابلاغ شد تا در سال ۱۴۰۱ اجرا شود. بنابراین مطابق با این افزایش بند (ف) تبصره ۶ قانون بودجه ۱۴۰۰، در اجرای ماده (۷۳) قانون برنامه ششم توسعه حذف خواهد شد. بنابراین تصویب قانون اخیر با هدف جمع‌آوری قبلی و اصلاح ساختار مالیاتی صورت گرفته است، اما همین مساله لاقابل بر روی کاغذ، موجب کاهش ۶۱ درصدی مالیات سیگار در لایحه سال ۱۴۰۱ شده است.»

وی گفت: «همچنین با این تصمیم‌گیری بند (ب) ماده (۶۹) قانون الحاق ۲ نیز حذف می‌شود. بنابراین بر اساس تصمیماتی که در بودجه ۱۴۰۱ گرفته شده است، نه‌تنها افزایش مالیات بر کالاهای دخانی نداریم، بلکه کاهش بیش از ۲ هزار میلیارد تومانی نسبت به سال ۱۴۰۰ خواهیم داشت. در نتیجه تبعات این افزایش در مالیات بر ارزش افزوده سیگار، کاهش درآمد در ردیف بودجه‌های مذکور که قبلاً به عنوان مالیات ویژه تصویب شده بود را در پی خواهد داشت.»

حذف مالیات بر مصرف سیگار یعنی بی‌توجهی به کاهش مصرف

رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات همچنین با اشاره به حذف مالیات بر مصرف سیگار تأکید کرد: «توجه به مالیات بر مصرف یعنی تأکید بر کاهش مصرف این محصول مضر در سطح جامعه. اگر نتوانیم کاهش مصرف محصولات دخانی را به‌خصوص در ایام پاندمی داشته باشیم، یعنی همچنان بدنه سلامت جامعه زیر فشار هزینه‌های تحمیلی درمان بیماری‌های مرتبط با دخانیات خواهد ماند، در حالی که صنایع دخانی توسعه بازار و دست‌یابی به سودهای کلان را در اولویت برنامه خود قرار داده است. لذا مقامات تصمیم‌گیرنده به این مسئله مهم توجه داشته باشند.»

ولی‌زاده با تأکید بر اینکه حداکثر ۱۰ میلیون نفر مصرف‌کننده دخانیات در کشور داریم، افزود: «با کاهش ۶۱ درصدی درآمد مالیات بر دخانیات در لایحه بودجه ۱۴۰۱ متأسفانه دود حمایت‌ها از این کالای آسیب‌رسان، به چشم ۷۵ میلیون نفر از جمعیتی می‌رود که مصرف‌کننده این محصولات نیستند.»

وی در توضیح بیشتر گفت: «متعاقب ابلاغ قانون مالیات بر ارزش افزوده در سال جاری، برآورد شده است که ارزش درآمدی این قانون از ۱۳۳۱ میلیارد تومان به ۳۳۱۰ میلیارد تومان در سال آینده افزایش خواهد یافت. این درحالی است که تبصره تصویب‌شده در قانون بودجه ۱۴۰۰ (جزء ف تبصره ۶) که بر اساس آن (به ازای هر نخ سیگار تولید داخل ۲۵ تومان و تولید با نشان بین‌المللی ۵۰ تومان و سیگار وارداتی ۱۵۰ تومان، هر بسته ۵۰ گرمی تنباکوی تولید داخل ۳۳۰۰ تومان و ۱۰ هزار تومان به ازای هر بسته ۵۰ گرمی تنباکوی وارداتی اخذ می‌شد) با ارزش درآمدی ۴۷۷۵ میلیارد تومان از لایحه بودجه ۱۴۰۱ حذف شده است. او ادامه داد: «تا پیش از اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰، قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ توسط سازمان امور مالیاتی برای اخذ مالیات بر فروش سیگار با ارزش درآمدی ۱۲۳۱ میلیارد تومان به عنوان جزئی از قوانین وضع شده برای مالیات دخانیات اعمال می‌شد. با تصویب جزء ف تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۰، در راستای اجرای ماده ۷۳ قانون برنامه ششم توسعه نیز امسال مبلغ ۴۷۷۵ میلیارد تومان به عنوان مالیات بر مصرف سیگار در قانون برای رفع کاستی‌های ساختار مالیاتی لحاظ شد که در مجموع مبلغ ۶۰۰۰ میلیارد تومان مالیات دخانیات در

سال ۱۴۰۰ پیش‌بینی شد که تاحدودی منجر به افزایش متوسط مالیات خرده‌فروشی این محصولات آسیب‌رسان سلامت شد، ولی متأسفانه با توجه به حذف ماده ۷۳ قانون برنامه ششم توسعه و ماده ۶۹ قانون الحاق ۲ در قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰، بند پیشنهادی این وزارت که تأکید بر مالیات بر مصرف داشت، از لایحه حذف شده است.»

افزایش مالیات بر دخانیات یکی از ابزارهای کاهش مصرف است

رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات همچنین با تأکید بر اینکه مالیات بر دخانیات یکی از ابزارهای مهم کاهش مصرف است، اظهار کرد: «مالیات ویژه که در قانون بودجه ۱۴۰۰ تصویب شد و انتظار داشتیم این ارقام در سال ۱۴۰۱ به یک میزان افزایش یابد، اما این مالیات حذف شد و عملاً ما به‌هیچ‌وجه نمی‌توانیم به هدف کاهش ۳۰ درصدی مصرف دخانیات تا سال ۱۴۰۴ و هدفی که جمهوری اسلامی ایران به سازمان ملل متحد برای کاهش ۲۵ درصدی مرگ‌ومیر ناشی از عوامل خطر غیرواگیر تعهد داده است، برسیم.» ولی‌زاده با انتقاد از ایرادی که در ساختار مالیاتی قانون وجود دارد، تصریح کرد: «ساختار کنونی مالیات برای کاهش مصرف موثر نیست و دولت بیشتر به جنبه درآمدی آن توجه دارد. اینکه اعلام می‌کنیم ساختار استاندارد نیست به دلیل پایین بودن و متفاوت بودن نرخ‌هایی است که در قوانین منظور می‌شود. به عنوان مثال در قانون بودجه ۱۴۰۰ مالیات تنباکوی تولید داخل و وارداتی را به‌ازای هر بسته ۵۰ گرمی ۱۰ هزار تومان درخواست کردیم ولی در نهایت برای تولید داخل عدد ۳۳۰۰ تومان تصویب شد. این اختلاف عدد ۳۳۰۰ تومان تا ۱۰ هزار تومان بین تولید داخل و وارداتی بهانه‌ای برای توسعه تولید آن در داخل کشور می‌شود.» ولی‌زاده در توضیح بیشتر گفت: «در قانون مالیات بر ارزش افزوده جدید، ۲۵ درصد مالیات برای تولید داخل با نشان ایرانی، ۴۰ درصد مالیات برای برند بین‌المللی و ۶۵ درصد برای واردات در نظر گرفته شد که از سال دوم اجرای قانون، هر ساله پنج واحد درصد به درصد اعلامی افزوده می‌شود تا به ۵۵ درصد برای تنباکو و سیگار تولید داخل و ۹۵ درصد برای سیگار با نشان بین‌المللی برسیم و این یعنی به ترتیب ۵ و ۱۱ سال طول می‌کشد تا به سقف مورد نظر قانون برسیم.»

افزایش مالیات دخانیات

با هدف کاهش هزینه‌های میلیاردی سلامت

رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات وزارت بهداشت همچنین تأکید کرد: «افزایش مالیات بر دخانیات با تأثیر بر کاهش میزان مصرف آثار زیان‌بار آن، سبب می‌شود بار ۴۰ هزار میلیارد تومانی که بابت درمان عوارض مصرف این ماده مضر بر دوش نظام سلامت است و بار ۹۰ هزار میلیارد تومانی ناشی از مرگ زودرس و از کار افتادگی و ناتوانی ایجاد شده در اثر مصرف و مواجهه با دود دخانیات که بر سایر بخش‌های توسعه‌ای تحمیل می‌شود را کاهش می‌دهد.»

ولی‌زاده همچنین با اشاره به اینکه ظرفیت مالیات بر دخانیات در کشور بالاتر از ۲۰ هزار میلیارد تومان است، تأکید کرد: «اکنون با توجه به قیمت پایین سیگار در کشور بحث قاچاق محصولات دخانی به خارج از

کشور را داریم نه قاچاق ورودی. متوسط قیمت جهانی دخانیات حدود ۴.۵ تا ۵ دلار است، اما متوسط این قیمت در کشور ما از ۰.۵ دلار هم کمتر است. بنابراین هیچ انگیزه‌ای برای قاچاقچی برای وارد کردن سیگار قاچاق به کشور وجود ندارد و ادعای صنایع دخانی برای قاچاق محصولات خارجی به کشور واهی است.» وی در خاتمه گفت: «سیاست‌گذاران با اعمال مالیات بیشتر بر کالاهای آسیب‌رسان سلامت می‌توانند ضمن کاهش مصرف این محصولات به افزایش درآمد دولت و کاهش تورم بر کالاهای استراتژیک و سبب خانوار توجه داشته باشند. حداکثر ۱۰ میلیون نفر مصرف‌کننده دخانیات هستند ولی متأسفانه دود حمایت‌های دولت از این کالای آسیب‌رسان به چشم ۷۵ میلیون نفر از جمعیتی می‌رود که مصرف‌کننده این محصولات نیستند. ما عضوی از معاهده بین‌المللی کنترل دخانیات هستیم و در این معاهده تعهد کرده‌ایم که برای محافظت از سلامت عمومی در برابر منافع و آگزار شده به صنایع دخانی قوانین موثری وضع کنیم، نه اینکه توسعه تولید و عرضه و مصرف این محصولات مرگبار را تسهیل کنیم. نمایندگان محترم مجلس نمایندگان اکثریت مردم شریف ایران هستند که دخانیات مصرف نمی‌کنند و قطعاً به این مهم توجه ویژه‌ای خواهند داشت.»

انکار آسیب‌های اقتصادی و سلامت دخانیات توسط صنایع دخانی

تاجدار، رئیس انجمن تولیدکنندگان و واردکنندگان محصولات دخانی

این درحالیست که پیش از تصویب مالیات بر دخانیات در لایحه بودجه سال آینده، رییس هیأت‌مدیره انجمن تولیدکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان محصولات دخانی تأکید کرد: «با قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده، دیگر این مالیات از ردیف بودجه حذف یا به‌طور کلی در درآمدهای دولت در ارزش افزوده جمع شده و دیگر سرفصل‌های جدا ندارد، اما دوستان ما با زندی تمام، اینطور به مردم القا می‌کنند که مالیات دخانیات ۶۰ درصد کاهش پیدا کرده؛ در حالی که مشمول قانون دائمی شده و درحال وصول است.» محمدرضا تاجدار در مورد آخرین وضعیت دخانیات در کشور گفت: «در مورد تنباکو نیز چند سالی است که واردات آن متوقف شده و تولید آن نیز به سختی انجام می‌شود. وزارت بهداشت می‌گوید استفاده از طعم و عطر در تنباکو مصداق تبلیغات است و لذا با یک نامه جلوی فروش ۱۰ هزار تن تنباکوی لیمو و عسل را گرفته است.»

وی ادامه داد: «می‌گویند تنباکو تولید کنید، اما عطر و طعم عسل را حذف کنید، درحالی که اگر این موارد از تنباکوی لیمو و عسل حذف شود، دیگر چیزی باقی نمی‌ماند. چند سال پیش دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات نامه‌ای به وزارت صمت داده که در تولید و واردات محدودیت ایجاد کرده است. در نتیجه ۵۰ درصد از بازار تنباکو با قاچاق و جعل تأمین می‌شود.»

اصرار بر تولید تنباکوی معسل، مغایر با قانون

تاجدار ادامه داد: «الآن بیش از ۶۰۰۰ تن تنباکو در سال از طریق غیررسمی و جعلی تولید شده و در اختیار مصرف‌کننده قرار می‌گیرد. در این شرایط هم خزانه آسیب می‌بیند که عوارض و مالیات را وصول نمی‌کند، هم سلامت عمومی آسیب می‌بیند، چون این تنباکوها در کارگاه‌های زیرزمینی تولید می‌شود. مصرف‌کننده هم متضرر می‌شود چراکه پول نخله واقعی تنباکو را می‌دهد، اما کالایی که می‌گیرد، تقلبی است. از وزیر صمت در این مورد انتظار کمک داریم.»

این درحالیست که رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات در پاسخ به این ادعاها اعلام کرد: «می‌گویند طعم عسل را از تنباکو حذف کنید و وزارت بهداشت را مسئول جلوگیری از فروش ۱۰ هزار تن تنباکوی لیمو و عسل معرفی کرده‌اند. این درحالیست که رسالت وزارت بهداشت حفظ سلامتی جامعه است و با هر

اقدام یا فعالیتی که این رسالت را به خطر بیناندازد، برخورد خواهد کرد.» ولی‌زاده ادامه داد: «با توجه به تأثیر مخرب استفاده از محصولات دخانی از جمله تنباکو بر سلامت مردم و به‌منظور کاهش میزان مصرف آن، در بند چهار ماده سه دستورالعمل اجرایی بند الف ماده دو قانون جامع کنترل و مبارزه با دخانیات، استفاده از شکل و کاربرد عطر و طعم محصولات خوراکی در تولید انواع مواد دخانی و بالعکس، از مصادیق تبلیغ، تشویق و حمایت از محصولات دخانی عنوان شده است که در همین راستا هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز در رأی صادره در سال ۹۶، مقرر کردن مواد دخانی ازجمله توتون و تنباکو را ممنوع کرد.»

این مقام مسئول عنوان کرد: «سلامت جامعه همیشه باید در رأس تمامی تصمیم‌گیری‌ها باشد و با دادن اطلاعات نادرست و فریب افکار عمومی در این بخش فقط نفع صنایع دخانی را در مقابل سلامت مردم در نظر گرفته‌ایم که شاید تصمیم‌گیران باید در این بخش به‌خصوص در ایام پاندمی با رویکرد متفاوت‌تری رفتار کنند.»

نفع سلامت یا سود تولیدکننده!

همچنین رئیس هیأت‌مدیره انجمن تولیدکنندگان، واردکنندگان و صادرکنندگان محصولات دخانی پیش از این اعلام کرده بود: «در دی ماه قانون جمع عوارض اجرا خواهد شد؛ در قانون جدید مالیات بر ارزش افزوده این دو را باهم جمع کرده و از دی ماه تولیدکنندگان باید ۲۵ درصد ارزش افزوده را پرداخت کنند.» محمدرضا تاجدار همچنین گفته بود: «این اتفاق قطعاً یک اثر افزایش قیمتی خواهد داشت. البته این اتفاق عموماً مربوط به اسفند و فروردین است، اما احتمال اینکه به علت قانون جمع عوارض، روند افزایشی قیمت زودتر آغاز شود وجود دارد.»

بنابراین به مسئله افزایش قیمت سیگار می‌توان از زاویه سلامت، اجتماعی و اقتصادی نگریست. با این فرض که سیگاری‌های کشور، بیشتر از محصولات تولید داخل استفاده می‌کنند، این که آیا افزایش قیمت سیگار تولید داخل، موجب کاهش مصرف سیگار در کشور خواهد شد؟ امان‌الله قرائی مقدم در این خصوص با اشاره به اینکه افزایش قیمت سیگار بر کاهش مصرف آن تأثیرگذار است، گفت: «همچنان که افزایش قیمت هر کالایی در کشور موجب کاهش یا حذف مصرف آن شده است، در بحث سیگار نیز این مسئله صدق می‌کند.» این جامعه‌شناس و استاد دانشگاه در ادامه تأکید کرد: «می‌دانیم که سن مصرف سیگار در کشور ما همچنان کاهش می‌یابد و در چند سال اخیر دختران و زنان نیز به بازار تقاضا افزوده شده‌اند. البته که در این مورد شرایط اجتماعی، همسالان و برخی جابه‌جایی‌های فرهنگی را نیز باید در نظر بگیریم. اما در کل باید تأکید کرد که افزایش قیمت سیگار، مصرف را حداقل از سوی نوجوانان و جوانانی که بیکار هستند و هنوز دست‌شان در جیب والدین‌شان است، کاهش خواهد داد.»

این جامعه‌شناس در این خصوص که ممکن است برخی حتی با گران شدن سیگار، بازم به مصرف خود ادامه دهند، ضمن این‌که تعداد کارخانه‌های تولید سیگار هم در کشور ما در این چهل سال افزایش داشته، تصریح کرد: «بدیهی است که این تقاضاست

مسجدی، دبیر کل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران: اگر ۲۰ درصد به ارقام پیشنهادی مالیات بر دخانیات اضافه شود می‌توان درآمد حاصله از آن را صرف تأمین هزینه کم‌آبی برخی استان‌های نیازمند کرد، ولی همچنان در بحث افزایش مالیات بر دخانیات با معاهده جهانی کنترل دخانیات و نیز ماده (۸) قانون جامع مبارزه با دخانیات مصوب سال ۸۵ فاصله زیادی داریم

که روی افزایش عرضه تأثیر می‌گذارد، برای بسیاری از جوانان و نوجوانان مصرف سیگار نشانه بزرگ شدن و یک مجوز برای ورود به جمع همسالان است. البته باید به این نکته مهم هم اشاره کرد که میزان و گستره فعالیت‌های اجتماعی و امکانات تفریحی سالم برای جوانان در کشور ما بسیار کم و محدود بوده و برای چگونگی گذران اوقات فراغت فرزندان ما تاکنون تدبیر مناسبی انجام نشده و طبیعی است که بچه‌های ما در جمع‌های خودشان، اولین سیگار را تجربه کرده و به آن ادامه بدهند.»

تولید و عرضه دخانیات در کشور به افزایش تقاضا پاسخ مثبت داده است!

قرائی، رئیس انجمن تولیدکنندگان و واردکنندگان محصولات دخانی

قرائی مقدم در خاتمه تأکید کرد: «متأسفانه، تولید و عرضه دخانیات در کشور به تقاضا پاسخ مثبت داده و دسترسی به آن را آسان کرده است. در کشور ما هیچ منع و شرط سنی برای خرید سیگار وجود ندارد، برخلاف حتی کشورهای عربی همسایه! همه جا هم این محصول در حال فروش است؛ حتی در دکه‌های روزنامه‌فروشی یا توسط دستفروش‌ها. در حالی‌که انتظار ما به‌عنوان جامعه‌شناس، رفتن به سوی منع استفاده از دخانیات است، موردی که اتفاق نیفتاده، اما من امیدوارم با گران شدن آن این منع به صورت خود به خودی اتفاق بیفتد. در بسیاری از موارد سیگار، دروازه ورود به استفاده از انواع مواد مخدر است.»

وی در واکنش به افزایش تعداد واحدهای تولید سیگار در چند سال اخیر نیز گفت: «واقعیت این است که ما چندین سال پیش، پیشنهاد تعطیلی این کارخانه را وقتی که هنوز تنها کارخانه دخانیات کشور بود، دادیم، اما مسئولان بهانه آوردند که پس تکلیف کشاورز توتون‌کار و افرادی که در شرکت دخانیات کار می‌کنند چه می‌شود؟ حداقل انتظارمان این بود که همان یک کارخانه بماند و اضافه نشود که برعکس شد. من جای دولت و مسئولان باشم، به‌طور کلی خرید و فروش و مصرف سیگار را ممنوع اعلام می‌کنم.»

سازمان خاص جوانان داشته باشیم

قرایی مقدم با اشاره به اینکه اولین و اساسی‌ترین مشکل ما نداشتن ساختار درست اداری است، افزود: «ما نباید وزارتتی به اسم ورزش و جوانان داشته باشیم چراکه این دو مقوله از هم جدا است. وزارت یا سازمانی باید خاص جوانان باشد که اشتغال‌زایی و توجه به تفریح جوانان را در اولویت کار خود قرار دهد.» این جامعه‌شناس تأکید می‌کند: «جوانان وقتی بیکار می‌شوند به دنبال وقت‌گذرانی سیگار یا قلیان می‌کشند یا کارهای دیگری می‌کنند. پس مشکل اول اشتغال‌زایی است. جوان، کار، زن، شوهر و مسکن می‌خواهد و در کنار تمام این‌ها نیاز به تفریح دارد. وقتی مشکل بیکاری حل شود، ازدواج و بقاء نسل اتفاق می‌افتد و اقتصاد خانواده شکل می‌گیرد. در واقع اقتصاد کشور به اقتصاد خانواده وابسته است.» قرایی مقدم در ادامه افزود: «وقت خالی جوان با استعمال سیگار و قلیان پر می‌شود اما باید به دنبال غنی کردن اوقات جوانان بود. بنابراین مسئولان باید برایشان تفریحات سالمی که خواهان آن هستند را فراهم کنند. بنابراین جوانان خودشان باید سازمان جوانان را اداره کنند. محافظه‌کاران باید بپذیرند که با آداب و رسوم گذشته نمی‌توان جوانان را اداره کرد. جوان امروزی نسبت به بسیاری از بزرگان خود اطلاعات بیشتری دارد و اگر به او بها داده نشود از دست می‌رود.» این استاد دانشگاه افزود: «وقتی کار نیست، تلویزیون برنامه‌های خوب و جذاب ندارد، شادی نیست، تفریح می‌شود اینترنت، ماهواره، قلیان، سیگار، اعتیاد و غیره. بنابراین تمام این مشکلات وقتی حل می‌شوند که ساختار اساسی آن درست شود. یعنی وزارت ورزش از جوانان جدا شود و سازمانی خاص جوانان با رویکرد به مسائل جوان ایرانی برپا شود.»

تبعات حذف مالیات بر مصرف

تولید بیش از ۴۷ میلیارد نخ سیگار در ۹ ماه سال جاری

رئیس انجمن تولیدکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان محصولات دخانی با اشاره به تولید ۴۷ میلیارد و ۱۰۰ میلیون نخ سیگار طی ۹ ماه سال جاری گفت: «این میزان در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، رشد ۱۴ درصدی داشته که این افزایش تولید بیشتر در محدوده تولیدات بین‌المللی بوده و ظرفیت تولیدات داخلی ثابت مانده است.» محمدرضا تاجدار همچنین در مورد تولید تنباکو افزود: «در ۹ ماه امسال ۳ هزار و ۷۰۰ تن تنباکو تولید شده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۹۹ که یک هزار و ۸۷۲ تن بود، از رشد ۹۸ درصدی برخوردار شد. همچنین در این مدت ۱۴۹ تن تنباکو وارد شد که این میزان در سال گذشته که واردات ممنوع نبود، هزار و ۲۸۵ تن بوده است.»

وی با اشاره به اینکه برآورد مصرف سالانه تنباکو در کشور ۱۲ هزار تن است، تصریح کرد: «این درحالی است که برآورد ۹ ماهه ۹ هزار تن می‌شود که از این میزان تنها ۳ هزار و ۸۸۹ تن به صورت قانونی تولید یا وارد شده و ۵۷ درصد مصرف از طریق قاچاق یا تولید جعلی بوده است.» رئیس انجمن محصولات دخانی با بیان اینکه قانون مالیات نخی که توسط مجلس تصویب شد، کفه ترازو را به نفع شرکت‌های بین‌المللی سنگین کرده، خاطر نشان کرد: «هم اکنون ردیف‌های مختلفی برای پرداخت مالیات سیگار داریم که ۱۰ درصد برای شرکت‌های داخلی، ۲۵ درصد برای شرکت‌های بین‌المللی، ۱۵ درصد مالیات ارزش افزوده و ۲ درصد حق انحصار را شامل می‌شود.»

مالیات دخانیات

به نفع کمپانی‌های بین‌المللی است

به گفته وی، در مجموع ۲۵۰ هزار تومان مالیات کارتنی برای شرکت‌های داخلی و ۵۰۰ هزار تومان مالیات کارتنی برای شرکت‌های بین‌المللی در نظر گرفته شده که ۵۰ درصد قیمت تمام‌شده کالا را شامل می‌شود، اما با توجه به اینکه حاشیه سود شرکت‌های بین‌المللی بالا است، این مالیات تأثیری در تولید آنها ندارد، اما با توجه به سود پایین شرکت‌های داخلی، واحدهای تولیدی داخلی توان افزایش تولید زیادی را ندارند. تاجدار گفت: «حق انحصار وارد شده به خزانه ۲۵۰ میلیارد تومان بوده که طبق پیش‌بینی بودجه تا پایان سال باید به ۳۰۰ میلیارد تومان برسد.»

مالیات بر محصولات دخانی در سال آینده افزایش نمی‌یابد

این درحالی است که رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات اعلام کرد: «مالیات بر مصرف سیگار حذف شده است. در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ مبلغ ۴۷۷۵ میلیارد تومان به عنوان مالیات بر مصرف منظور شده بود که متأسفانه در لایحه پیشنهادی این مبلغ به‌طور کامل حذف شده است. تصویب قانون اخیر با هدف تجمع قوانین قبلی و اصلاح ساختار مالیاتی انجام شده است، اما همین مسئله حداقل روی کاغذ، موجب کاهش ۶۱ درصدی مالیات سیگار در لایحه سال ۱۴۰۱ شده است. رسالت وزارت بهداشت حفظ سلامتی جامعه است و با هر اقدام یا فعلیتی که این رسالت را به خطر بیندازد، برخورد خواهد کرد.» بهزاد ولی زاده با اشاره به این مطلب که علاوه بر عدم افزایش مالیات بر محصولات دخانی در سال آینده، استفاده از مواد معطر در تنباکو و دیگر محصولات دخانی ممنوع است، تصریح کرد: «با توجه به تأثیر مخرب استفاده از محصولات دخانی معطر از جمله تنباکو بر سلامت مردم و به منظور کاهش میزان مصرف آن، بر اساس قانون جامع کنترل و مبارزه با دخانیات، استفاده از شکل و کاربرد عطر و طعم در انواع مواد دخانی، از مصادیق تبلیغ، تشویق و حمایت از دخانیات عنوان شده است.» ولی زاده افزود: «بر اساس قانون، عرضه دخانیات و به‌خصوص قلیان در مراکز و اماکن عمومی ممنوع است و قهوه‌خانه‌ها و سفره‌خانه‌ها نیز جزو اماکن عمومی هستند. این قانون با هدف کاهش مصرف محصولات دخانی به‌ویژه در سنین پایین اجرا می‌شود و وزارت بهداشت نیز با متخلفان برخورد و آنها را به مراجع قانونی معرفی می‌کند.»

اشتغال ۱۰۰ هزار نفر

در مقابل مرگ سالانه ۶۰ هزار نفر!

همچنین رئیس انجمن محصولات دخانی افزود:

پیشنهاد می‌شود تا پنج سال هیچ عوارض و مالیاتی از این شرکت گرفته نشود و از این محل اصلاح ساختار و نوسازی ماشین‌آلات صورت گیرد.

آمار فوتی‌های دخانیات از کرونا بیشتر است

دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات نیز با اشاره به این مطلب که در کشور از بهمن ۹۸ تا امروز بیش از ۷۰ هزار نفر به علت کرونا فوت کرده‌اند، تصریح کرد: «در همین مدت بیش از ۸۰ هزار نفر به علت بیماری‌ها و عوارض ناشی از دخانیات جان خود را از دست داده‌اند.» محمدرضا مسجدی همچنین با بیان اینکه مصرف دخانیات مهم‌ترین عامل بازدارنده توسعه کشورهای در حال رشد است، ادامه داد: «دخانیات تنها مربوط به حوزه سلامت نیست، بلکه ابعاد اقتصادی، سیاسی و اجتماعی را هم در بر می‌گیرد.»

مسجدی با اشاره به اشتغال ۱۰۰ هزار نفر در صنعت دخانیات تصریح کرد: «صنعت دخانیات در کشور به لحاظ اقتصادی به اشتغال افراد در این صنعت تأکید می‌کند و این امر باعث شده که مرگ سالانه ۶۰ هزار نفر در کشور به‌علت دخانیات به لحاظ سلامت مورد توجه قرار نگیرد. البته ماجرا فقط به مرگ ختم نمی‌شود بلکه بسیاری را سال‌ها با عوارض و بیماری‌هایی درگیر می‌کند که شاید از مرگ هم تلخ‌تر باشد. بیماری‌های قلبی و تنفسی، انواع سرطان، بروز عوارض در زنان باردار، ذات‌الریه، انسداد ریه، برونشیت مزمن و حتی مرگ ناگهانی نوزادان در خانواده از اثرات دخانیات است.» مسجدی با بیان اینکه استعمال دخانیات عامل بیش از ۵۰ نوع بیماری و سرطان است، افزود: «هنوز با گذشت ۱۶ ماه از زمان شیوع بیماری کرونا در جهان تعداد جان باختگان این بیماری به ۴ میلیون نفر هم نرسیده اما در طول یکسال گذشته، بیش از ۸ میلیون نفر به‌علت عوارض ناشی از دخانیات در دنیا فوت کرده‌اند.»

افزایش استعمال دخانیات در میان زنان

دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات با ابراز نگرانی از میانگین سنی پایین مصرف دخانیات در کشور، افزود:

«عامل هشداردهنده، روند رو به رشد مصرف دخانیات در میان زنان است و ادامه این روند موجب گرفتاری مداوم آنها در دام دخانیات، مواد مخدر و انواع بزهکاری‌های دیگر خواهد شد. همچنین شاید در کل کشور حدود ۱۰ درصد جامعه دخانیات مصرف می‌کنند، اما این درصدی که دخانیات استعمال می‌کنند به جهت عوارضی که به وجود می‌آورند به کل جامعه تعمیم پیدا می‌کند.»

بسیاری از صنایع ورشکسته شدند اما توجهی نشد

مسجدی افزود: «برخی از صنایع به خاطر تحریم‌ها از تولید بازمانده و ورشکسته شده‌اند، اما صنعت دخانیات نه‌تنها متوقف نشده، بلکه با چراغ سبز آمریکا به شرکت‌های خارجی، شاهد رشد سرمایه‌گذاری در صنعت دخانیات هستیم. آیا می‌شود گفت که اینها دلسوز مردم ایران هستند؟ قطعاً خیر بلکه این‌ها به دنبال منافع مالی خود هستند و برای سلامتی مردم ذره‌ای اهمیت قائل نیستند.»

افزایش قاچاق سیگار، توجیه صنعت دخانیات

با توجه به تبصره ۳ ماده ۱۰۲ قانون پنجم کشور مبنی بر خودکفایی در تولید سیگار و کاهش واردات آن و با نگاهی به آمار منتشر شده از سوی مرکز نظارت و برنامه‌ریزی بر دخانیات متوجه می‌شویم که میزان تولید سیگار از ۴۹ میلیارد نخ در سال ۹۶ به ۵۵ میلیارد نخ در سال ۹۸ رسیده است. شاید این حجم از تولید به لحاظ اقتصادی رقم خوبی باشد، ولی نشان‌دهنده افزایش میزان تقاضای بازار و مصرف آن است.

این در حالیست که تاجدار تصریح کرد: «از سال ۷۴ تا ۸۰ به جز شرکت دخانیات، حتی یک نخ سیگار قانونی در کشور تولید نمی‌شد، اما ۱۵ درصد نیاز بازار از طریق این شرکت و ۸۵ درصد از طریق قاچاق تأمین می‌شد که در این زمان حاکمیت متوجه شد باید اجازه واردات رسمی را بدهد. هم اکنون دولت با حمایت از شرکت دخانیات باید زمینه رقابت این شرکت با بخش خصوصی را فراهم کند.» وی با بیان اینکه نباید مصرف ۱۲ هزار تنی تنباکو را نادیده گرفت، گفت: «در

۹ ماهه سال جاری بیش از ۵ هزار تن تنباکو قاچاق یا به صورت جعلی تولید شده است.» این در حالی است که با اشاره به افزایش قاچاق سیگار بر اساس اطلاعات ارائه شده در کشور، قرار بود این حجم از تولید، کاهش قاچاق سیگار را در پی داشته باشد که این مسئله نیز محقق نشد. طبق آمارهای منتشر شده برآورد میزان سیگار قاچاق امسال ۶ میلیارد و ۲۴۰ میلیون نخ است که نسبت به برآورد سه میلیارد و ۵۰۰ میلیون نخ سیگار قاچاق در بهار سال قبل ۷۸.۳ درصد افزایش داشته است که در صورت عدم اقدام مناسب تا پایان سال جاری حداقل به ۱۰ میلیارد نخ می‌رسد.

رشد ۱۴ درصدی تولید سیگار

همچنین رئیس هیأت مدیره انجمن محصولات دخانی گفت: «از ابتدای امسال تا پایان آذرماه ۴۷ میلیارد و ۱۰۰ میلیون نخ سیگار در کشور تولید شد که این آمار در هم‌سنجی با پارسال (تولید ۴۱ میلیارد و ۴۴۴ میلیون نخ) رشد ۱۴ درصدی داشته است. آمارها نشان می‌دهد تولید محصولات تولیدکنندگان داخلی با کاهش همراه بوده یا ثابت مانده، اما در تولید بین‌المللی شاهد رشد هستیم.» محمدرضا تاجدار اضافه کرد: «عاملان توزیع کالاهای دخانی استانی و کشوری چهار هزار و ۵۱۰ نفر هستند، در حالی که پارسال تعداد آنها حدود سه‌هزار و ۹۷۶ نفر بود که رشد ۱۳ درصدی را نشان می‌دهد.» وی درخصوص حق انحصار وارد شده به خزانه با ۲ درصد مالیات مصرف محصولات دخانی، اظهار داشت: «این میزان در ۹ ماهه امسال ۲۵۰ میلیارد تومان بوده که در ردیف بودجه ۳۰۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده بود و برآورد می‌شود تا پایان سال به ۵۰۰ میلیارد تومان برسد. این آمار در ۹ ماهه سال گذشته ۱۶۶ میلیارد تومان بوده که بر این اساس، نزدیک به ۵۰ درصد رشد را نشان می‌دهد.» تاجدار خاطر نشان کرد: «این صنعت در سال جاری حدود هفت هزار میلیارد تومان واریزی به خزانه داشته و ۱۰۰ هزار نفر فعال مستقیم و غیرمستقیم، چهار هزار عامل استانی و ۳۰۰ هزار خرده‌فروش در بخش قانونی فروش محصولات دخانی دارد.» به گفته تاجدار، تأمین نشدن به موقع مواد اولیه در آینده نزدیک موجب کاهش عرضه و در نهایت افزایش قیمت خواهد شد که همین افزایش قیمت به منزله جایگزین کردن کالای قاچاق و جعلی به جای کالای قانونی است.

آمار دقیقی از وضعیت قاچاق سیگار وجود ندارد

رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات نیز در رابطه با وضعیت قاچاق سیگار در کشور تصریح کرد: «مستندی از عدد واقعی قاچاق سیگار در کشور نداریم ولی آمار منتج از مطالعات ملی شیوع مصرف به صورت دوره‌ای منتشر می‌شود که فاصله حداقل ۲۰ میلیارد نخی با آمار اعلامی از حوزه صنعت دارد. در بسیاری از کشورها با افزایش مالیات حتی قاچاق محصولات دخانی کاهش هم پیدا کرده است و آخرین اطلاعات و مستندات جهانی حکایت از بالاتر بودن میزان قاچاق در کشورهایی دارد که مالیات کمتری بر محصولات دخانی وضع کرده‌اند و بانک جهانی شاخص فساد را عامل اصلی قاچاق سازمان یافته می‌داند. ما به هیچ عنوان نمی‌پذیریم که افزایش مالیات محصولات دخانی باعث افزایش قاچاق می‌شود.» بهزاد ولی‌زاده ادامه داد: «ظرفیت مالیات بر دخانیات در کشور بالاتر از ۲۰ هزار میلیارد تومان است. اکنون با توجه به قیمت پایین سیگار در کشور، بحث قاچاق محصولات دخانی به خارج از کشور را داریم نه قاچاق ورودی. متوسط قیمت جهانی دخانیات حدود ۴.۵ تا ۵ دلار است، اما متوسط این قیمت در کشور ایران کمتر از نیم دلار است. بنابراین قاچاقچی هیچ انگیزه‌ای برای وارد کردن سیگار قاچاق به کشور ندارد و ادعای صنایع دخانی برای قاچاق محصولات خارجی واهی است.» وی تأکید کرد: «سیاستگذاران با اعمال مالیات بیشتر بر کالاهای آسیب‌رسان سلامت می‌توانند ضمن کاهش مصرف این محصولات به افزایش درآمد دولت و کاهش تورم بر کالاهای استراتژیک و سبد خانوار توجه داشته باشند. حداکثر ۱۰ میلیون نفر مصرف‌کننده دخانیات هستند ولی متأسفانه دود حمایت‌های دولت از این کالای آسیب‌رسان به چشم ۷۵ میلیون نفر از جمعیتی می‌رود که مصرف‌کننده این محصولات نیستند.»

۷۰ درصد اقتصاد استان گلستان وابسته به توتون

زمین‌های حاصلخیز کشاورزی زیر کشت تنباکو

نماینده مردم مردم علی آباد در مجلس شورای اسلامی چندی پیش اعلام کرد: «۷۰ درصد اقتصاد استان گلستان و سایر استان‌های شمالی مربوط به کشت توتون است. در جاهایی که صد میلیارد هم در این حوزه کشتی وجود ندارد، چارت ایجاد کرده اما استان گلستان که معیشت مردم آن بعد از کشت پنبه که از بین رفته، منوط به کشت توتون است، به اشتغال توجه نشده است.»

رحمت الله نوروزی همچنین با اشاره به حذف مرکز دخانیات از سوی وزارت صمت، تصریح کرد: «وزیر صمت به جای اینکه ابرو درست کند، چشم را هم کور کرده است. در سال گذشته ۸ هزار میلیارد گردش مالی در عرصه دخانیات داشتیم اما وی بحث مرکز دخانیات را حذف کرده است.»

رشد کشت توتون با هدف گسترش صنایع دخانی

در اینباره رئیس ستاد کشوری کنترل دخانیات نیز گفته بود: «با استفاده از چالش اقتصادی موجود در کشور افرادی که در حوزه دخانیات فعالند بیشتر به دنبال توسعه این صنعت هستند و این در حالی است که تمام منابع جهانی متفق‌القول می‌گویند صنعت دخانیات ناپایدار است و باعث افزایش میزان مرگ‌ومیر و کاهش بهره‌وری می‌شود. سرمایه‌گذاری بر صنعت دخانیات باعث آسیب رساندن به زیرساخت‌های اقتصادی کشورها می‌شود. گسترش کشت توتون با هدف گسترش صنایع دخانی سبب می‌شود تا در زمین‌هایی که می‌توانست زیر کشت محصولات استراتژیک برود، توتون بکاریم. مگر چند نفر مصرف‌کننده دخانیات در کشور داریم؟ حتی با فرض ظرفیت حداکثری، بیش از ۱۰ میلیون مصرف‌کننده دخانیات نداریم، حال این عدد را با جمعیت حدود ۸۵ میلیونی کشور که از کالاهای استراتژیک کشاورزی استفاده می‌کنند مقایسه کنید. ۷۵ میلیون نفر باید تاوان مصرف دخانیات آن ۱۰ میلیون نفر را بدهند. تمام این شرایط و حمایت از محصولات دخانی در حالی رخ می‌دهد که کشور ما عضو کنوانسیون کنترل دخانیات است.»

بهزاد ولی‌زاده با اشاره به اینکه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز مرجع اعلام رسمی مصرف دخانیات است و همین ستاد، اعداد اعلامی صنعت دخانیات را زیر سوال برده، تاکید کرد: «وزارت بهداشت به دنبال پیمایش‌های متعددی است تا عدد مصرف سیگار را به‌صورت دقیق استخراج و ثابت کند عدد بالای صنعت دخانی کشور صحیح نیست. مدیران این صنعت در صدد ترویج طرحی هستند که زمین‌های کشاورزی را به زمین کشت توتون تبدیل کند تا نیاز صنایع تولیدی داخلی تأمین شود. با ادامه این روند، به جای محصولات کشاورزی که باید با حداقل قیمت به‌دست مردم برسد، توتون کشت شده و به دخانیات تبدیل می‌شود.»

ولی‌زاده ادامه داد: «صنعت و اقتصاد دنیا در حال متحول شدن است، بعد ما افتخار می‌کنیم که در حال توسعه صنعت دخانیات در کشورمان هستیم تا هم از واردات بی‌نیاز شویم و هم اقدام به صادرات این کالای آسیب‌رسان کنیم. صنایع دخانی با اقداماتی مانند تغییر کاربری زمین‌های کشت کالای کشاورزی به کشت توتون برای عدم افزایش قیمت محصولات دخانی به‌دنبال واردات توتون خارجی، به فکر پایین نگه داشتن قیمت محصولات دخانی هستند. این صنایع با هدف

حفظ بازار مصرف از هر طریقی سعی می‌کنند مالیات کمتری برای کالاهای دخانی پرداخت شود در حالی که در دنیا ثابت شده است یکی از ابزار مهم کنترل مصرف دخانیات و کاهش تقاضا، افزایش مالیات است.»

تنباکوی معسل مصداق تبلیغ دخانیات است

رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات همچنین با اشاره به اینکه بزرگنمایی آمار قاچاق دخانیات در تمام صنایع دخانی کشورهای مختلف از جمله ایران وجود دارد، اظهار کرد: «این عدد را بیشتر اعلام می‌کنند زیرا اگر قاچاق را بیش از حد مجاز اعلام کنند، سیاستگذاران برای تصمیم‌گیری در حوزه کنترل دخانیات به شکلی عمل می‌کنند که مالیات دخانیات را افزایش ندهند که مبدا قاچاق آن افزایش یابد. این یک بازی است و سازمان‌های نظارتی باید به موضوع ورود کنند. در طرح مطالعه استپس سال ۱۴۰۰ وزارت بهداشت، اطلاعات به‌روزتری از مصرف دخانیات به‌دست می‌آوریم تا ببینیم آماری که وزارت صمت در مورد مصرف و قاچاق دخانیات اعلام می‌کند، از کجا آمده است.» ولی‌زاده تاکید کرد: «تنباکوی معسل و اضافه کردن عطر و طعم به توتون به مصداق تبلیغ دخانیات شناخته شده زیرا باعث جذابیت محصول و گمراهی مصرف‌کننده می‌شود. با وجود عطر و طعم ممکن است مصرف‌کننده دخانیات متوجه میزان ضرری که به بدنش وارد می‌شود نباشد. پس از ممنوعیت اضافه کردن عطر و طعم به محصولات دخانی، وزارت صمت فرصت داشت تا در برنامه چندساله میزان عطر و طعم را کاهش دهد و از سال ۹۳ تاکنون استفاده از عطر و طعم را حذف کند؛ در حالی که هم این ممنوعیت را اعمال نکرده‌اند و هم مجوز تولید اینگونه تولیدات را داده‌اند. اکنون هم اگر اعتراضی وجود داشته باشد، متوجه وزارت صمت است که می‌توانست ظرف حدوداً ۷ سال این تولیدات را به حداقل برساند اما چنین نکرد و در چنین شرایطی تولیدکنندگان از وزارت بهداشت توقع دارند در زمینه تولید توتون و تنباکوی معسل کوتاه بیاید. الان نام کشور ما در سازمان جهانی بهداشت به عنوان کشوری که مصرف و تولید توتون معسل را ممنوع کرده ثبت شده است اما هنوز، هم تولید و هم مصرف آن را شاهد هستیم.»

کشاورزانی که با حمایت کم محصول پرزحمت می‌کارند!

توتون شاید تنها محصول صنعتی زراعی باشد که وزارت جهاد کشاورزی صفر تا صد تولی‌گری تولید آن را به وزارت صمت واگذار کرده است. محصولی که کشت آن کار هر کسی نیست و روزبه‌روز از جمعیت کشتکاران در این حوزه کاسته می‌شود. کشاورزانی که از پوشش‌های حمایتی کمتر برخوردارند ولی محصولی پرزحمت می‌کارند؛ مساعده‌ها، بذر، کود و سم خود را از شرکت دخانیات به عنوان یکی از زیر مجموعه‌های وزارت صمت دریافت می‌کنند و در نهایت محصول خود را به خریدار انحصاری این گیاه می‌فروشند. در چنین شرایطی ریش و قیچی قیمت‌گذاری هم دست کارشناسانی است که توتون را درجه‌بندی می‌کنند و البته کشاورزان می‌گویند که این کارشناسان گاهی جانب انصاف را هم رعایت نمی‌کنند. سختی کشت توتون باعث شده است که نسل جوان حاضر نباشد

به این کار ادامه دهد. بر اساس آمارهای استخراج‌شده از گمرک در یک بازه زمانی هشت ساله، ۹ میلیون و ۲۹۴ هزار و ۱۷۱ تن انواع توتون از کشور صادر و ۱۳۰ میلیون و ۶۰۱ هزار و ۳۵۴ تن از این محصول به ایران وارد شده است. به میزان واردات توتون خام باید واردات سیگارت به‌عنوان محصولی آماده در قالب واردات رسمی و قاچاق را هم اضافه کرد. از توتون تولیدی در مزارع کشور برای تولید سیگار استفاده می‌شود. هر گاه بدانیم در ۶ ماهه ابتدای امسال، ۲۶ میلیارد و ۴۴۰ میلیون نخ سیگار در ایران مصرف شده است که این سیگارها یا در کارخانه‌های داخلی تولید شده یا از مسیر قاچاق به بازار راه یافته‌اند، متوجه گردش مالی بالای این صنعت خواهیم شد. این گردش مالی بالا، موجب شده که با برنامه‌ریزی زمین‌های بیشتری زیر کشت توتون بروند، چراکه کشاورزان توتون‌کار به‌ویژه در شمال کشور می‌گویند که امکان کشت این محصول در تناوب دیگر محصولات زراعی برای آنها وجود دارد و محصول زراعی یاد شده به صورت دیم کشت می‌شود.

برای تولید هر نخ سیگار که در عرض کمتر از چند دقیقه دود شده و به هوا می‌رود، میلیون‌ها دقیقه وقت صرف می‌شود. زنجیره تولید سیگار به عنوان یک محصول دخانی از مزرعه شروع می‌شود. محصولی که کشت آن کاری بسیار دشوار است. به دلیل عدم انجام تحقیقات مناسب روی واریته‌های توتونی که بعداً در کارخانه‌ها کاغذ به دور آن پیچیده شده و با نصب فیلتر تبدیل به یک نخ سیگار می‌شود، راندمان تولید در مزارع چندان بالا نیست. کشاورزان ۹ ماه از سال درگیر کاشت، داشت و برداشت توتون می‌شوند، در حالی که می‌شود با استفاده از بذرهای اصلاح‌شده، دوره رشد گیاه را کاهش داد و از توتون در تناوب کشت دیگر محصولات زراعی استفاده کرد.

مشقت زنان کشاورز در کشت توتون

مردها در ریحان‌آباد چندان نقشی در مزارع کشت توتون ندارند. بیشتر کار نقل و انتقال زنان بر سر زمین را عهده‌دار هستند و گاهی هم برگ‌های توتونی را که برای انتقال به گرمخانه آماده شده‌اند، به داخل این محل منتقل می‌کنند. مردها صرفاً مالک زمین‌هایی هستند که زن‌ها روی آنها کار می‌کنند تا محصولی صنعتی تولید شود. آن‌طور که حبیب فلاح، توتون‌کار ریحان‌آبادی به «شرق» می‌گوید: در استان مازندران سه نوع توتون باسما، ویرجینیا و بارلی کشت می‌شود.

او ادامه می‌دهد: «بعد از خشک‌شدن درجه‌بندی این برگ‌ها توسط کارشناسان اداره دخانیات درجه‌بندی می‌شوند تا قیمت‌گذاری شده و به کارخانه منتقل شوند که البته در این فرآیند، اغلب کارشناسان دخانیات درجه نامرغوب‌تر را به محصولات کشاورزان اختصاص می‌دهند تا پول کمتری به آنها پرداخت کنند.» به گفته فلاح، اکثر کشت‌کاران منطقه زمین ندارند و زمین‌های آنها استیجاری است. این کشاورزان زمین کشاورزی را اجاره می‌کنند و سه به یک می‌کارند. یعنی سه قسمت محصول متعلق به کشاورز و یک قسمت آن به صاحب زمین اختصاص می‌یابد. این کشاورز اضافه می‌کند: بسیاری از کشاورزانی که ۵۰ سال است توتون می‌کارند، بیمه ندارند. در حالی که توتون در

انحصار یک شرکت است و برای حمل محصول باید پروانه حمل داشته باشید و کسی هم به صورت آزاد این محصول را نمی‌خرد، چرا توتون‌کاران نباید بیمه نداشته باشند؟ شرکت دخانیات ۶ تا ۷ هزار پرسنل دارد. کشاورز باید توتون را بکارد اما آن آقا که در اداره نشسته، بهترین حقوق را دریافت کند، بیمه هم باشد و سنوات بگیرد ولی کشت‌کاری که ۵۰ سال است توتون کشت می‌کند، حتی بیمه هم نداشته باشد.

اگر بارندگی کم باشد

باردهی مزارع توتون به نصف کاهش می‌یابد

فلاح از مشقت‌های تولید محصول می‌گوید: «برای تولید برگ مرغوب بعد از نشاکاری، چندین مرحله وجین، کوددهی، سم‌دهی و سرزنی انجام می‌شود تا به مرحله برداشت برگ برسیم. از هر بوته توتون، چهار یا پنج بار برداشت برگ انجام می‌شود. کشت توتون در مقایسه با گندم سود بیشتری دارد اما دردهای آن هم زیاد است. برای نشا باسما به ازای هر هکتار به ۲۰ کارگر نیاز است. برای ویرجینیا هم باید به ۱۰ تا ۱۲ کارگر حقوق داد. اگر بارندگی کم باشد، باردهی مزارع به نصف کاهش می‌یابد.»

او می‌گوید: «اگر بارش‌ها مناسب باشد، نیازی به آبیاری بعد از نشاکاری وجود ندارد اما اگر هوا گرم باشد، ۲۰ تا ۳۰ لیتر چهارهزارلیتری آب به نشای کشت‌شده داخل زمین داده می‌شود. امکان خرید آب هم برای کشاورزان وجود دارد اما از آنجا که گران تمام می‌شود و برای کشاورز نمی‌صرفد، کمتر کسی سراغ خرید آب می‌رود. همچنین توتون باسما حدود ۵ تا ۶ درجه دارد و تفاوت دو گونه باسما و ویرجینیا در اندازه برگ‌های آنهاست. توتون باسما نسبت به ویرجینیا برگ‌های کوچک‌تری دارد.» او بیان می‌کند: «از هر هکتار زمین یک‌ونیم تن باسما برداشت می‌شود. هر کیلوگرم باسما درجه یک ۴۰ هزار تومان قیمت دارد. ویرجینیای درجه یک هم ۲۳ هزار و ۶۰۰ تومان قیمت می‌خورد و اگر کشاورزان در هر هکتار دو تن محصول از این واریته را برداشت کنند، دو هزار تومان برای محصول درجه یکشان پاداش می‌گیرند.»

کشت ۵۰۰ هکتار توتون در مازندران

در واقع دغدغه اصلی وزارت جهاد کشاورزی تأمین غذای مردم است. طبیعی است که در چنین شرایطی این وزارتخانه چندان تمایلی برای صدور مجوز تغییر الگوی کشت به منظور تأمین نیاز کارخانه‌های دخانی را که محصولی تفننی برای قشری خاص تولید می‌کنند، نداشته باشد اما کارشناس کشت و ترویج دخانیات بهشهر بیان می‌کند: «وزارت جهاد کشاورزی محدودیتی برای سطح زیر کشت توتون ایجاد نمی‌کند اما دخانیات برای خرید محصول، سهمیه دارد. به‌عنوان مثال روستای ریحان‌آباد در سال جاری می‌تواند صد تن توتون تحویل دهد. دخانیات روی این میزان برنامه‌ریزی می‌کند اما جهاد کشاورزی برنامه نمی‌ریزد که سطح خاصی از زمین زیر کشت برود.» او درباره سطح زیر کشت توتون در مازندران می‌گوید: «اطلاعات دقیقی ندارم اما در بهشهر، چلمردی، سورک و ساری هم کشت توتون وجود دارد. فکر می‌کنم حدود ۵۰۰ هکتاری بشود. دخانیات پول توتون را در انتهای فصل برداشت به کشاورزان می‌دهد. به ازای هر هکتار

زمین، در طول فصل کشت دو میلیون تومان مساعده به کشاورزان در چند مرحله می‌دهد تا آنها بتوانند کارهای اولیه آمادگی زمین برای کشت را انجام دهند. در قبال این مساعده‌ها هم هیچ سودی از کشاورز نمی‌گیرد. همچنین کود و سم در اختیار کشاورزان قرار می‌دهد و هزینه حمل توتون تا کارخانه‌های سیگار را هم می‌پذیرد.»

تولید توتون معسل برای صادرات

اگرچه تا همین چند سال پیش دخانیات در انحصار دولت بود اما برای رفع این انحصار، گویا به چند شرکت بخش خصوصی هم مجوز فعالیت در زمینه تولید سیگار داده شده است. همین شرکت‌های خصوصی سال گذشته در مزارع مازندران اقدام به خرید توتون کشاورزان با هدف تولید توتون معسل برای صادرات کردند و در نتیجه این اقدام ورودی توتون به کارخانه‌های استان مازندران را در سال گذشته با مشکل مواجه کردند اما به نظر می‌رسد در سال جاری وضع تحویل توتون به کارخانه‌های دخانیات، مطلوب‌تر از سال گذشته باشد. آمارها هم نشان می‌دهد که در سال جاری علاوه بر کاهش قاچاق، سیگار مورد نیاز جامعه بیشتر در داخل تأمین شده است. جدیدترین آمار منتشرشده از وزارت صمت نشان می‌دهد که برآورد قاچاق سیگار از ۱۳ میلیارد نخ در ۶ ماهه ابتدای سال ۹۷ به ۶ میلیارد و ۹۰ میلیون نخ رسیده است. در این مدت قاچاق ۵۳.۲ درصد کاهش داشته و صادرات سیگار هم کاهش ۷۶ درصدی در نیمه اول سال جاری داشته و به ۳۶ میلیون نخ رسیده است.

در مدت یادشده صادرات تنباکوی سنتی و معسل نیز ۴۳.۳ و ۷۷.۲ درصد کاهش داشته است، به طوری که در نیمه اول سال جاری ۳۳.۳ و ۳۷.۱ تن تنباکوی سنتی و معسل صادر شده است. با این حال صادرات توتون نیمه اول سال جاری بیش از ۹ برابر شده و به ۹۳۱ تن رسیده است. همچنین طبق این آمار برآورد مصرف سیگار تغییری نداشته و تولید سیگار در نیمه اول سال جاری ۲۶ میلیارد و ۴۴۰ میلیون نخ بوده که در مقایسه با تولید ۱۹ میلیارد و ۶۵۰ میلیون نخ در مدت مشابه سال گذشته، ۳۴.۶ درصد افزایش داشته است. همچنین آمارها نشان می‌دهد که تعداد واحدهای فعال دخانی در بخش سیگار و تنباکو از ۴۷ واحد در ۶ ماهه ابتدای سال گذشته به ۵۸ واحد در نیمه اول سال جاری رسیده است. واریزی اشخاص و شرکت‌ها برای محصولات دخانی به خزانه در نیمه اول سال جاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته تقریباً دو برابر شده است.

به‌رحال توتونی که از مزارع برداشت می‌شود، باید در کارخانه به محصول نهایی تبدیل شود. وضعیت بازار هم بر قیمت‌های نهایی محصولات تولیدشده در کارخانه‌های داخلی تأثیرگذار است. اگرچه توتون مزارع ایران همه نیازهای داخلی را تأمین نمی‌کند و بخشی از نیازها از مسیر واردات تأمین می‌شود، اما شرکت دخانیات، بر تولید این محصول در داخل کشور اصرار دارد. عطاءالله معروف‌خانی، رئیس مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات کشور پیش از این در گفت‌وگو با «شرق» درباره تاریخچه تولید توتون و برنامه‌های این مجموعه گفته بود: «صنعت دخانیات ایران یک صنعت کاملاً انحصاری، ریشه‌دار، منحصربه‌فرد و متکی به تکنولوژی بسیار پیشرفته است، بنابراین با توجه به تاریخچه این صنعت باید عنوان کرد که اولین نوع بذر توتون به‌نام ساسمون در سال ۱۸۷۵ میلادی (سال ۱۲۵۳ شمسی) از ترکیه به ایران (گیلان) آورده و کشت شد و سپس به استان‌های مازندران، گلستان و آذربایجان منتقل شد.» معروف‌خانی به این پرسش که مزارع داخل کشور چه بخشی از نیازهای صنعت دخانیات را تأمین می‌کنند، این‌گونه پاسخ می‌دهد: «با توجه به اینکه (به صورت تقریبی) مزارع زیر کشت انواع برگ توتون و تنباکو به ترتیب در استان‌های گلستان (۳۵۰۰ هکتار و ۱۰۵۰۰ تن)، مازندران (هزار هکتار و ۱۵۰۰ تن)، گیلان (۷۰۰ هکتار و ۱۴۰۰ تن)، آذربایجان غربی (۲۵۰۰ هکتار و ۵۷۵ تن)، کردستان (۱۵۰۰ هکتار و ۳۴۵۰ تن)، اصفهان (۴۹۰ هکتار و ۱۲۷۵ تن)، بوشهر (۳۰۰ هکتار و ۶۰۰ تن)، فارس (۵۰۰ هکتار و ۱۰۰ تن)، مرکزی (۶۵ هکتار و ۱۳۰ تن) و خراسان رضوی (۱۷۰ هکتار و ۵۱۰ تن) متمرکز شده است، بنابراین همان‌طور که در بند دو عنوان شد بسیاری از کمپانی‌های تولیدکننده سیگارت خرمن‌های آماده‌به‌مصرف خود را از خارج تأمین کرده و فقط شرکت دخانیات ایران از توتون‌های روستایی (۴۰ درصد) در خرمن خود استفاده می‌کند.» او درباره امکان توسعه سطح زیر کشت عنوان می‌کند: «با توجه به بررسی و مطالعات صورت‌گرفته، کشاورزان امکان توسعه سطح زیر کشت توتون تا پنج برابر میزان فعلی را دارند.» به گفته رئیس مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات کشور در حال حاضر میزان توتون وارداتی به کشور حدود ۲۷ هزار تن است.

بیشترین کالای فاجاق کشف شده در ۹ ماهه امسال

دخانیات، انواع پوشاک و لاستیک خودرو

چندی پیش معاون نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران، بیشترین کالای فاجاق کشف شده طی ۹ ماهه امسال در این استان را شامل لوازم خانگی، دخانیات، انواع پوشاک و لاستیک خودرو دانست و تصریح کرد: «طی ۹ ماه سال جاری ۶۰ هزار و ۹۴۰ بازرسی در حوزه فاجاق کالا و خدمات صورت گرفته که رشد ۶.۱۱ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته است.»

سعید محمدی‌پور با بیان اینکه یکی از مولفه‌های رونق تولید و کمک به ساخت داخل، مبارزه با پدیده شوم فاجاق کالا است، گفت: «این موضوع از اولویت‌های بازرسی سازمان‌های صمت است. بنابراین تشکیل واحد ویژه مبارزه با کالاهای فاجاق و همکاری مشترک با دستگاه‌های مرتبط مثل پلیس امنیت اقتصادی از برنامه‌ها و اقدامات سازمان صمت تهران در این زمینه بوده است.»

مجموع فاجاق کشور بیش از ۱۲ میلیارد دلار است

در رابطه با معضل فاجاق در کشور، معاونت پژوهش‌های اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی به بررسی پدیده فاجاق کالا و ارز و شیوه‌های وقوع فاجاق و آثار آن پرداخت. به نقل از مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در این گزارش آمده است، در سال‌های گذشته با وجود تأکید اسناد بالادستی و بیانات مقام معظم رهبری، مقابله و پیشگیری از وقوع پدیده فاجاق کالا و ارز به دلیل عدم شناخت کافی از روش‌های متفاوت و پیچیده مجرمان و فقدان انگیزه و اراده کافی و مؤثر در متولیان امر، با کاستی‌هایی رو به رو بوده است. در ادامه این گزارش گفته شده است، از سال ۱۳۹۲ به بعد، آمارهای مربوط به گزارش‌های ستاد مرکزی مبارزه با فاجاق کالا نشان می‌دهد که در کمترین حالت، مجموع فاجاق ورودی و خروجی (شامل فاجاق معکوس) بیش از ۱۲ میلیارد دلار بوده که نسبت به تجارت رسمی کشور رقم قابل توجهی است و طیف وسیعی از کالاها از جمله پوشاک، کفش، سیگار، لوازم خانگی، لوازم آرایشی و بهداشتی را شامل می‌شود. هر چند عوامل متعددی ازجمله نظام تعرفه‌گذاری نامناسب و موانع غیر ضروری در مسیر واردات رسمی در ظهور پدیده فاجاق تأثیرگذار هستند، اما هدف اصلی این گزارش، احصا و طبقه‌بندی شیوه‌های وقوع فاجاق کالا و ارز در مبادی رسمی و غیررسمی، آثار و راهکارهای مقابله با این پدیده است که با توجه به پرونده‌های تشکیل شده در دستگاه‌های متولی بررسی شده است. شناسایی و واکاوی هر یک از روش‌ها و شیوه‌های وقوع فاجاق کمک می‌کند تا متناسب با هر یک از روش‌های وقوع فاجاق، راهکار متناسب آن اتخاذ گردد.

بر اساس این گزارش، روش‌ها و شیوه‌های وقوع

فاجاق به تفکیک اشاره شده و اولین بستر رویه‌های وارداتی بیان شده و آمده: اظهار نادرست کالایی با حقوق ورودی کمتر به‌جای کالای با حقوق ورودی بالا، جعل اسناد مربوط به اظهارنامه، تجمع کالای تعاونی مرز نشین، ورود کالای فاجاق در پوشش مرجوعی کالای صادراتی، خروج کالا از منطقه ویژه بدون پرداخت حقوق ورودی مواد اولیه آن، واردات با بیش از یک اظهارنامه، اظهار خلاف واقع مشخصات کالا و عدم اخذ مجوز و واردات کالا با مجوز جعلی ثبت سفارش از جمله این موارد هستند.

رویه‌های صادراتی از دیگر عوامل فاجاق است

همچنین در این گزارش گفته شده است که رویه‌های صادراتی از دیگر بسترهای فاجاق است. فاجاق سوخت در پوشش کالای دیگر، خروج گازوئیل در پوشش ترانزیت صوری، تسهیل خروج گازوئیل از طریق حمل و نقل ریلی و خروج گازوئیل با تعبیه مخزن جاساز در تانکرهای صادراتی، فاجاق گازوئیل با سوءاستفاده از سهمیه سوخت شناورها و فاجاق گازوئیل با استفاده مکرر از فاکتورهای منشأ، خروج کالای یارانه‌ای تحت پوشش کالای صادراتی، صادرات کود شیمیایی بدون استهلاک مجوز یا با مجوز تکراری، ازجمله این موارد است. در مورد رویه‌های ترانزیتی هم آمده: اعلام وصول صوری محموله در مقصد، تخلیه کالای اظهارشده در بین مسیر ترانزیت، تخلیه کالای اظهارنشده در بین مسیر ترانزیت و حمل کالای فاجاق (از مبادی غیررسمی) تحت عنوان کالای ترانزیت از جمله این موارد است. فاجاق از طرق مبادی غیر رسمی از دیگر بسترهای فاجاق است که در این گزارش مورد اشاره قرار گرفته و آمده: ورود کالا از مرزهای زمینی و صعب‌العبور کوهستانی که مرزبانی و گمرک آنها را کنترل نمی‌کند، ورود کالا از طریق خورها و اسکله‌های غیرمجاز و متروکه و ورود کالای غیرمجاز از طریق مسیرها و معابر مرزی غیررسمی از مواردی است که در این گزارش به آنها اشاره شده است.

انحراف در سرمایه‌گذاری و فرار سرمایه از پیامدهای اقتصادی فاجاق است

همچنین در این مطالعه مهمترین پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و وقوع فاجاق بررسی شده و ازجمله آثار اقتصادی فاجاق آمده: می‌توان به ایجاد اختلال در فعالیت واحدهای تولیدی، ناکارایی سیاست‌های تجاری، انحراف در سرمایه‌گذاری و فرار سرمایه، ایجاد اشکال در تحلیل‌های اقتصادی مبتنی بر آمارهای نادرست، کاهش درآمدها و افزایش هزینه‌های دولت، انتقال نیروی کار و تضییع حقوق مصرف‌کننده اشاره نمود. همچنین فاجاق کالا و ارز دارای آثار اجتماعی است که ازجمله آن می‌توان به

گسترش فاصله و شکاف طبقاتی، تهدید سلامت و بهداشت عمومی، ایجاد فساد مالی در دستگاه‌های دولتی، قضایی و ...، تشدید مهاجرت به مناطق در معرض فاجاق و به تبع آن افزایش ناهنجاری‌های اجتماعی اشاره کرد. همچنین با توجه به آثار وقوع فاجاق کالا و ارز در حوزه‌های مختلف و ضرورت مبارزه مؤثر با این پدیده، لازم است علاوه بر مسدود ساختن مسیرهای غیررسمی، کنترل مبادی رسمی از طریق قانون‌گذاری و نظارت سیستمی و برخط بر اجرای قوانین و مقررات و همچنین فرآیندها و رویه‌های گمرکی انجام شود تا ریسک و هزینه مبادرت به فاجاق افزایش یابد.

مستندی از عدد واقعی فاجاق سیگار نداریم

البته در خصوص فاجاق سیگار نیز باید گفت آمارهایی که ارائه می‌شود، با میزان تولید آن در کشور همخوانی ندارد. پیش از این نیز بارها رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات تأکید کرده بود: «مستندی از عدد واقعی فاجاق سیگار در کشور وجود ندارد، ولی آمار منتج از مطالعات ملی شیوع مصرف به صورت دوره‌ای منتشر می‌شود که فاصله حداقل ۲۰ میلیارد نخ با آمار اعلامی از حوزه صنعت دارد. در بسیاری از کشورها با افزایش مالیات حتی فاجاق محصولات دخانی کاهش هم پیدا کرده است و آخرین اطلاعات و مستندات جهانی حکایت از بالاتر بودن میزان فاجاق در کشورهایی دارد که مالیات کمتری بر محصولات دخانی وضع کرده‌اند و بانک جهانی شاخص فساد را عامل اصلی فاجاق سازمان یافته می‌داند. ما به هیچ عنوان نمی‌پذیریم که افزایش مالیات محصولات دخانی باعث افزایش فاجاق می‌شود.»

بهزاد ولی‌زاده تصریح کرد: «با اجرای طرح کد رهگیری، محصولات دخانی در حوزه صنعت ساماندهی شد و دغدغه فاجاق با اجرای این کد از بین خواهد رفت. هر سیگاری که تولید می‌شود باید این کد را داشته باشد و تا نقطه مصرف قابل رهگیری باشد. از توزیع‌کنندگان محصولات دخانی هم خواسته‌ایم محصولاتشان را به مراکز که فاقد پروانه فروش هستند، نفرستند، چون از طریق کد مذکور، محصولات رهگیری می‌شود و امکان بدون مجوز مشمول مجازات‌های تعیین شده می‌گردند.» وی همچنین با اشاره به اینکه ظرفیت مالیات بر دخانیات در کشور بالاتر از ۲۰ هزار میلیارد تومان است، گفت: «اکنون با توجه به قیمت پایین سیگار در کشور، بحث فاجاق محصولات دخانی به خارج از کشور را داریم نه فاجاق ورودی. متوسط قیمت جهانی دخانیات حدود ۴.۵ تا ۵ دلار است، اما متوسط این قیمت در کشور ایران کمتر از ۰.۵ دلار است.» ولی‌زاده افزود: «حداکثر ۱۰ میلیون نفر مصرف‌کننده دخانیات در کشور داریم که با کاهش ۶۱ درصدی درآمد مالیات بر دخانیات در

لايحه بودجه سال ۱۴۰۱ متاسفانه دود حمایت‌ها از این کالای آسیب‌رسان، به چشم ۷۵ میلیون نفر از جمعیتی می‌رود که مصرف‌کننده این محصولات نیستند.»

البته در این راستا رئیس انجمن تولیدکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان محصولات دخانی نیز با اشاره به لزوم اجرای ماده ۱۷ آئین‌نامه اجرایی قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات، گفت: «بیش از ۵۰ درصد تنباکوی معسل مصرفی، فاجاق یا تقلبی است.» محمدرضا تاجدار در ادامه افزود: «وقته‌ای چند روزه در تأیید و پیگیری امورات جاری واحدهای تولیدی به وجود آمده بود که با صدور دستور وزیر صمت و اقدام مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات کشور، کارهای معوق و انباشته شده ازجمله تأیید ثبت سفارشات، تأیید کوتاژها، صدور مجوزهای عاملیت، صدور مجوزهای صادرات و توتون و تنباکو و غیره انجام شد. البته کارهای زیربنایی و مهمی در صنعت دخانیات باقی مانده که در صورت حمایت وزیر صنعت، معدن و تجارت و ارتقاء جایگاه مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات کشور به سازمان یا معاونت دخانی، امکان انجام آن فراهم می‌شود. ازجمله این مسائل می‌توان به مقابله با فاجاق اشاره کرد. با توجه به گستردگی مرزهای جغرافیایی و بر اساس ماده ۱۷ آئین‌نامه اجرایی قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات، وزارت کشور، وزارت بهداشت، صنایع و امور خارجه باید در قالب انعقاد تفاهم‌نامه‌های دو جانبه، هماهنگی لازم را برای مبارزه با تجارت غیرقانونی با کشورهای همسایه از جمله امارات، عمان، عراق، آذربایجان و غیره انجام دهند که اجرای این قانون فراتر از اختیارات مرکز برنامه‌ریزی با جایگاه فعلی است.»

تاجدار همچنین با اشاره به ممنوعیت تولید و واردات تنباکوی معسل از نظر وزارت بهداشت طی سال‌های اخیر، گفت: «به‌رغم مقاومت مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات کشور در جلوگیری از تعطیلی تولید این محصولات، بیش از ۵۰ درصد از مصرف کشور که قریب به ۶۰۰۰ تن برآورد شده، در اختیار تولیدکنندگان کالای جعلی و فاجاق قرار گرفته است. بنابراین انتظار داریم با دخالت شخص وزیر و طرح موضوع در هیأت دولت بتوانیم مجدداً تولید و واردات این کالا را از مبادی رسمی و قانونی انجام و محصولی کم‌ضرتر در اختیار مصرف‌کنندگان قرار دهیم.» در اینباره نیز رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات تصریح کرد: «رسالت وزارت بهداشت حفظ سلامتی جامعه است و با هر اقدام یا فعالیتی که این رسالت را به خطر بیندازد، برخورد خواهد کرد. از این رو با توجه به تأثیر مخرب استفاده از محصولات دخانی ازجمله تنباکو بر سلامت مردم و به منظور کاهش میزان مصرف آن، در بند چهار ماده سه دستورالعمل اجرایی بند الف ماده ۲ قانون جامع کنترل و مبارزه با دخانیات، استفاده از شکل

و کاربرد عطر و طعم انواع مواددخانی در تولید محصولات خوراکی و بالعکس، از مصادیق تبلیغ، تشویق و حمایت از محصولات دخانی عنوان شده است که در همین راستا هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز در رأی صادره در سال ۹۶، معطر کردن مواد دخانی از جمله توتون و تنباکو را ممنوع کرد.»

ورود سیگار فاجاق از طریق ترانزیت برگشتی!

پیش از این نیز مدیرکل دفتر پیشگیری ستاد مبارزه با فاجاق کالا و ارز با اشاره به اینکه فاجاق دخانیات باید علت‌یابی شود گفت: «برآورد مصرف سالانه سیگار در ایران بین ۶۰ تا ۶۵ میلیارد نخ است.» امیرمحمد پرهام‌فر اضافه کرد: «برای مسیرهای اصلی فاجاق سیگار، مراکز دیپو و مراکز عرضه آن اقدام‌های متعددی انجام شده است و اکنون میزان موفقیت در بخش برخورد با کالای دخانی و سیگار نسبت به دیگر گروه‌های کالایی، بیشتر و نیروی انتظامی بیشترین تمرکز را در این بخش داشته است.» مدیرکل دفتر پیشگیری ستاد مبارزه با فاجاق کالا و ارز با بیان اینکه بیشترین روش ورود سیگار فاجاق به کشور از طریق ترانزیت برگشتی است، گفت: «درباره این مسأله از سال ۱۳۹۴ بحث و در همان زمان مصوب شد که عبور محموله‌های ترانزیتی دخانی از کشور باید کنترل و با صدور مجوز خاص از وزارت صنعت، معدن و تجارت باشد تا بتوانیم میزان ترانزیت عبوری از کشور را هم با میزان واردات رسمی همان کالا به کشور و هم با میزان مصرف آن در کشورهای مقصد ترانزیتی، انطباق دهیم.»

به‌رحال با گذری به وضعیت فاجاق سیگار در سال‌های گذشته باید یادآوری کرد که در سال ۹۶ اعلام شده بود که فاجاق سیگار در آن سال از ۶ میلیارد نخ به ۳ میلیارد نخ کاهش خواهد یافت. ولی در سال ۹۷ به جای کاهش، خبر از افزایش چند برابری فاجاق داده می‌شود در حالیکه تولید داخلی محصولات دخانی همچنان رو به افزایش است و به نظر برخی کارشناسان بیش از ۹۰ درصد نیاز جامعه را تأمین می‌کند. با اشاره به این مسئله که آمار و ارقام سالهای گذشته با این حجم از تولید محصولات دخانی همخوانی نداشت، اگر اعلام می‌شود که مصرف سالانه کشور ۶۵ تا ۷۵ میلیارد نخ سیگار و تولید داخلی آن ۴۸ میلیارد نخ است، پس چگونه است که در سال ۹۶ اعلام می‌شود سالانه در کشور ۳۰ میلیارد نخ سیگار تولید می‌شود اما میزان مصرف در حدود ۵۵ میلیارد نخ است؟ یعنی همچنان حجم تولید و مصرف بالا رفته ولی فاجاق روند صعودی دارد. در واقع از ۳۰ میلیارد نخ سیگار تولیدی در سال ۹۶ به ۴۸ میلیارد نخ در سال ۹۸ رسیده‌ایم ولی متاسفانه با این حجم از افزایش در تولید، هنوز آمار و ارقام مربوط به فاجاق آن، یک علامت سوال بزرگ را در ذهن ایجاد می‌کند. البته از آمار مصرف محصولات دخانی نمی‌توان به سادگی گذشت. میزان مصرف جامعه افزایش پیدا کرده، چرخ تولید هم همچنان می‌چرخد و متاسفانه هنوز از کاهش میزان فاجاق و در ادامه آن کاهش هزینه‌های سلامت خبری نیست. به‌رحال افزایش سالانه ۱۰ درصدی مالیات بر دخانیات بر دخانیات به طرز چشمگیری افزایش یافته و در بعضی از کشورها این افزایش به ۱۰۰ درصد نیز می‌رسد. این در حالیست که سازمان جهانی بهداشت به کشورها توصیه کرده است که ۷۵ درصد قیمت خرده‌فروشی را به عنوان مالیات بر مواد دخانی اخذ کنند، اما متاسفانه این میزان در کشور ما حدود ۲۰ درصد قیمت خرده‌فروشی است. صدور مجوزهای جدید برای تولید مواد دخانی یا ثبت برند جدید از مصادیق تبلیغ و دخانیات است و برندهای جدید محصولات دخانی که قرار است تولید شوند یا در حال تولید هستند، باید به‌صورت شفاف میزان فاجاق هر کدام آنها اعلام شود. اگر این مسئله به‌درستی اعلام شود، ما به عنوان یک شهروند متوجه می‌شویم که با تولید هر برند چه میزان از فاجاق آن در بازار کاسته شده است. بنابراین افزایش فاجاق اگر قرار باشد افزایش تولید را در پی داشته باشد، می‌توان به عنوان یک شهروند این دغدغه را داشت که این حجم از تولید حتماً در بحث عرضه و تقاضا این اطمینان را حاصل کرده که تولیداتش بازار هدف خود را دارد.

رویای جدید فیلیپ مورس

سرمایه‌گذاری در بخش سلامت، با توقف تولید سیگار

سهم شرکت فیلیپ مورس در بازار جهانی معادل ۱۲ درصد و مسئول مرگ بیش از یک میلیون نفر در سال است

سهم بیشتری از بازار را از آن خود کنیم. توجه به مسئولیت‌های اجتماعی و توجه به معیشت و رفاه پرسنل دخانیات باید مورد توجه قرار بگیرد. امروز در جنگ اقتصادی هستیم و دشمن عملیات‌های پیچیده و مختلفی را در جنگ اقتصادی صورت می‌دهد و آنهایی که در این جنگ منافع دارند، نخواهند گذاشت ما موفق شویم؛ اما از همکاران خود می‌خواهم با همدلی و همراهی خود کمک کنند که در این جنگ هم موفق شویم.»

به‌رحال باید یادآور شد که مدیرعامل شرکت دخانیات همچنان تولید سیگار و سایر محصولات دخانی را یک کار جهادی توصیف می‌کند و از آن به‌عنوان یک دستاورد بزرگ اقتصادی در حالی یاد می‌کند که این کشور بیش از سود اقتصادی همچنان هزینه‌های سلامت این بنگاه اقتصادی را پرداخت می‌کند. بنابراین هیچگاه صنعت دخانیات به فکر سلامت افراد نبوده چراکه سودهای کلان این صنعت مغایر با دستاوردهای بخش سلامت است. پس باید بیش از هر وقت دیگری آگاهانه نسبت به اخبار مرتبط با صنایع دخانی رفتار کنیم.

تولید سیگار در کشور باید شتاب بگیرد!

لازم به‌ذکر است، مدیرعامل صندوق حمایت و بازنشتگی کارکنان فولاد در این خصوص تاکید کرد: «فضای تولید مانند فضایی مین‌گذاری شده است که در این فضای سنگین هم باید بار سنگین را حمل کرد و هم باید از آن عبور کرد و جان سالم به در برد.» وی اظهار داشت: «وضعیت اقتصادی در کشور شرایط تولید را سخت کرده است. شرکت دخانیات یکی از قدیمی‌ترین شرکت‌های ایران است و شرایط امروز آن به دلیل اقدامات مسئولان بوده و حق شرکت دخانیات این نیست. لذا باید این بخش را بسازیم و توسعه دهیم.»

عامریان افزود: «شرکت دخانیات برای تحول نیازمند شوک و جهش است و نیاز به تلاش همگانی دارد و این شرکت نیازمند فکر نو و انرژی نو است. رقبا می‌خواهند شرکت دخانیات تعطیل و درب آن بسته شود و می‌خواهند بازار را به صورت انحصاری در اختیار داشته باشند، اما ما باید عرضه داشته باشیم و سهم دخانیات را از بازار افزایش دهیم.»

وی اظهار داشت: «ما به فکر نو در این بخش نیاز داریم و باید بسیاری از کارها به روزرسانی شود و از تکنولوژی روز و اصلاح بذر استفاده کنیم و ضمن توجه به توتون‌کاران مدیریت فضای رقبا را نیز دنبال کنیم، زیرا وظیفه رقیب این است که سهم خود را از بازار افزایش دهد، اما ما باید بتوانیم سهم‌مان را از این بازار بگیریم.» وی با تأکید بر اینکه من حرف سیاسی نمی‌زنم، اظهار داشت: «ما کار فنی می‌کنیم.»

مدیرعامل صندوق بازنشتگی کارکنان فولاد اظهار داشت: «تولید باید شدت و شتاب گیرد و پیش‌بینی می‌شود که امسال تولید سیگار به بیش از ۱۲ میلیارد نخ افزایش یابد، این در حالی است که تا پیش از این میزان تولید سالانه حدود ۷ میلیارد نخ بود. باید حواشی‌ها را در شرکت دخانیات کنار زد. ما به هیچ وجه به هیچکس باج نمی‌دهیم و فقط به تولید بیشتر و بازار بیشتر داخلی و خارجی فکر می‌کنیم. یک اصلاح ساختار باید در مجموعه اتفاق بیفتد، بنابراین به‌کارگرفتن فکر و انرژی بیشتر قطعاً حواشی ایجاد می‌کند و خیلی‌ها نیز فتنه‌انگیزی می‌کنند اما نباید بگذاریم.»

افزایش ۵۰ درصدی تولید سیگار در زمان پاندمی

مدیرعامل پیشین شرکت دخانیات هم در این رابطه افزود: «شرکت دخانیات ایران بدون هیچ کمکی از دولت گذشته در شرایط تحریم و حتی شرایطی که من از آن به عنوان تروریسم اقتصادی یاد می‌کنم ۵۰ درصد افزایش تولید داشته است.»

سیاوش افضلی ادامه داد: «وضعیت کشور امروز به‌گونه‌ای است که هر فرد جدا از چارچوب‌های فکری باید برای موفقیت دولت فعلی تلاش کند. الان تولید ما به ۱۰۲ درصد است و از برنامه جلوتر هستیم. تعارض منافع در این سند زیاد است و باید بتوانیم از این صنعت دفاع کنیم و هنگام دفاع از این صنعت لکنت زبان نگیریم.»

در خاتمه باید این موضوع را تاکید کرد که هر قدر ما به‌عنوان یک شهروند آگاه باشیم و قوانین را مطالبه کنیم، بهتر می‌توانیم سلامت روان و جسم خود را در جامعه تامین نماییم. باید این نکته را همیشه در خاطر حفظ کنیم که صنایع دخانی با سرمایه‌گذاری در بخش سلامت قرار نیست هدف مخرب خود را تغییر دهند و تنها می‌خواهند وجهه‌ای قابل قبول از خود به بازار مصرف‌شان ارائه دهند. چگونه می‌توان در بخش سلامت سرمایه‌گذاری کرد وقتی سالانه میلیون‌ها نفر به دلیل استعمال دخانیات جان خود را از دست می‌دهند. بنابراین این تقضات بیش از هر وقت دیگری باید تأثیرگذار بر روی افکار عمومی و نیز تصمیم‌گیران در بخش‌های مختلف قرار بگیرد.

مواد دخانی در جهان فوت می‌کنند. سهم شرکت فیلیپ مورس (PMI) در بازار جهانی دخانیات معادل ۱۲درصد است به عبارتی این شرکت مسئول مرگ بیش از یک میلیون نفر در سال است.»

همکاری صنایع دخانی با شرکت‌های دارویی و مؤسسات سلامت بر خلاف مقررات سازمان جهانی بهداشت است

وی با اشاره به اینکه این کمپانی در چهار ماه سال ۲۰۲۱، ۱۵۶ میلیارد نخ سیگار عرضه کرده است، تاکید کرد: «اخیرا شرکت PMI، مؤسسه دارویی Vectura را خرید. تصاحب شرکت Vectura سازنده افشانه‌ها و اسپری‌های تنفسی که توسط بیماران مبتلا به آسم و COPD و بیماری‌های تنفسی استفاده می‌شود توسط شرکت PMI، تبعات مهمی را به‌همراه داشته است.»

مسجدی با اشاره به ماده ۵/۳ معاهده جهانی کنترل دخانیات افزود: «این ماده، تعامل شرکت‌ها و صنایع مواد دخانی با شرکت‌های دارویی و مؤسسات مرتبط با سلامت را منع کرده و انجمن‌های علمی نظیر انجمن ریه اروپا ERS و انجمن ریه انگلستان BTS، هرگونه تعامل با صنایع و شرکت‌های وابسته به مواد دخانی را ممنوع و شاغلان در این مؤسسات در ۱۰ سال اخیر را نیز از هرگونه همکاری علمی و تحقیقاتی منع کرده است.»

دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران گفت: «بر این اساس، انجمن ریه اروپا توصیه کرده است تا متخصصان سلامت در رده‌های مختلف از تجویز اسپری‌ها و ترکیبات دارویی مربوط به شرکت‌های متعامل با صنایع دخانی خودداری کنند. همچنین اطلاعات مربوطه به بیماران نیز داده شود تا از مصرف این داروها و وسایل امتناع ورزند.»

تلاش برای واردات قانونی «مارلبرو» در ایران

همچنین در حالی کمپانی بزرگ فیلیپ مورس از جهان بدون دود صحبت می‌کند که رئیس انجمن تولیدکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان محصولات دخانی در کشور اعلام کرد: «در حال حاضر با کوچکترین تغییری در وضعیت تولید یا افزایش مالیات دخانیات، حجم زیادی محصولات دخانی برند مارلبرو و در کنار آن سایر برندهای غیر قانونی به کشور قاچاق می‌شود. بنابراین تولید مشترک یا واردات قانونی این برند، علاوه بر ایجاد درآمد برای دولت به شبکه قاچاق ضربه وارد می‌کند.»

محمدرضا تاجدار همچنین از رشد ۱۴ درصدی تولید در ۹ ماهه اول امسال خبر داد و گفت: «تولید سیگار در ۹ ماهه امسال به ۴۷ میلیارد و ۱۰۰ میلیون نخ رسیده، اما جزئیات افزایش تولید نشان می‌دهد که این رشد بیشتر مربوط به برندهای بین‌المللی بوده و تولید برندهای داخلی سیگار یا ثابت مانده یا کاهش

شرکت فیلیپ مورس چندی پیش در اقدامی غیرمنتظره، از دولت‌ها خواست تا جلوی تولید دخانیات را بگیرند! مدیرعامل فیلیپ مورس از جهانی بدون سیگار گفت و اظهار امیدواری کرد تا همان‌طور که پیش‌تر خودروهایی بنزینی جای خود را به خودروهایی با سوخت پاک داده‌اند، روزی برسد که در جهان هیچ کس سیگار نکشد.

در واقع زمانی که شرکت فیلیپ مورس این اظهارات را بیان کرد، توجه صنعت دخانیات به ایده‌های این کمپانی بزرگ تولید سیگار بیش از هر وقت دیگری جلب شد. این کمپانی بزرگ از دولت انگلیس به‌عنوان تأمین‌کننده بخش زیادی از دخانیات خواست تا به مدت ۱۰ سال جلوی تولید و توزیع تنباکو و سیگار را بگیرد و در چنین اوضاعی پیش‌بینی می‌شود به‌زودی تولید سیگار مارلبرو که متعلق به شرکت فیلیپ‌مورس است، متوقف شود.

با این اوصاف نمی‌توان از این نکته مهم به‌راحتی گذشت که کمپانی‌های بزرگی مانند فیلیپ مورس، سودآوری و منفعت اقتصادی را در اولویت سیاست‌های خود قرار می‌دهند. در متن کامل گفت‌وگوی گاردین آمده است که توجه شرکت فیلیپ‌مورس به سرمایه‌گذاری روی دارو و درمان جلب شده و آن‌ها از تجارت دخانیاتشان به‌عنوان تجارتي غیرقانونی نام برده‌اند. آن‌ها امیدوارند با حرکتی جهانی و پوششی بزرگ جلوی مصرف سیگار را یک‌بار برای همیشه بگیرند. به‌رحال این کمپانی بزرگ تا کنون سودهای کلان بسیاری را از تولید سیگار حتی در زمان پاندمی به جیب زده است و باید دید سود سرمایه‌گذاری در سلامت اینبار برای آنها چقدر است که می‌خواهند دست از تولید این کالای مرگبار بردارند.

سود کلان صنایع دخانی اینبار در «جهان بدون دود»

فیلیپ‌مورس اکنون ۵۰ درصد از سرمایه در حال گردش خود را به بخش درمان و بهداشت اختصاص داده است و مأموریت جدیدش را با عنوان «جهان بدون دود» معرفی کرده است. همچنین این کمپانی یک میلیارد پوند به یک شرکت ساخت دارو پیشنهاد داده است که در زمینه تولید داروی آسم فعالیت می‌کند. این در حالی است که طبق اعلام سازمان بهداشت جهانی، سالانه حدود ۸ میلیون نفر در جهان به‌خاطر استعمال دخانیات جان خود را از دست می‌دهند و تعداد مصرف‌کنندگان دخانیات حدود یک‌میلیارد نفر تخمین زده می‌شود. کشورهای در حال توسعه چندین برابر کشورهای پیشرفته دخانیات مصرف می‌کنند و بد نیست بدانید که این آمار در کشور ما چیزی حدود ۶۵ میلیارد نخ در سال است. البته این آمار را که وزارت صمت اعلام کرده، فقط به مصرف سیگار مربوط می‌شود و سایر محصولات دخانی، آمار جداگانه‌ای دارند. باید دید که در کنار شرکت فیلیپ‌مورس، آیا دیگر شرکت‌های تولید محصولات دخانی دنیا نیز به سمت جهانی بدون سیگار حرکت می‌کنند یا نه. البته آسیب‌های دخانیات فقط شامل انسان‌ها نمی‌شود بلکه محیط زیست را نیز در بر می‌گیرد. سالانه چهارونیم میلیارد ته‌سیگار در طبیعت رها می‌شود و در گذر سال‌ها، چندین هزار تن نیکوتین وارد آب و خاک شده است. سالانه ۹ میلیون اصله درخت در سراسر جهان برای تولید سیگار قطع می‌شوند و حجم منوکسیدکربن و گاز متان را به طرز درخور توجهی بالا می‌برند و به تولید میلیون‌ها تن زباله‌های شیمیایی منجر می‌شوند.

عملکرد صنایع دخانی

مغایر حقوق بشر در بخش سلامت است

در رابطه با فعالیت این کمپانی بزرگ تولید سیگار، دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران تصریح کرد: «این شرکت برای فرار از مقررات و محدودیت‌های داخلی، فعالیت بین‌المللی خود را تحت شرکت Altria قرار داده است.»

محمدرضا مسجدی ادامه داد: «سال ۲۰۱۸ این شرکت با ۱۸۰ بازار جهانی و دولتی معامله داشته است. سال ۲۰۱۹ معادل ۲۸/۴ درصد کل بازار جهانی مربوط به سیگار و تنباکو، مشتقات و ملحقات آن سهم این کمپانی بوده و از ۱۵ نوع سیگار معروف جهان، ۶ رقم آن مربوط به این شرکت است. همچنین معروف‌ترین سیگار آن مارلبرو است که پرفروش‌ترین سیگار خارجی در سطح جهان است و البته اقلام متعدد دیگر با نام‌های مختلف زیر سایه این شرکت تولید و توزیع می‌شوند و حداقل ۱۵ درصد سهم بازار مصرفی را در ۱۰۰ کشور جهان در اختیار دارد.»

مسجدی تاکید کرد: «براساس بیانیه Cape Town در سال ۲۰۱۸ عملکرد صنایع دخانی، مغایر حقوق بشر در زمینه سلامت اعلام شد. در حال حاضر سالانه ۸/۷۸ میلیون نفر به علت عوارض

روستای آق‌قلعه بدون طلاق و دخانیات

در روستای آق‌قلعه، مردم از دخانیات، مشروبات الکلی و مواد مخدر می‌پرهیزند اما نه به‌صورت دستوری بلکه کاملاً خودجوش از این موارد دوری می‌کنند. همچنین در این روستا بقالی وجود ندارد و بارها پیش آمده که وقتی در محفل‌ها راجع به راه‌اندازی سوپرمارکت حرف زده می‌شود، همه معتقدند که سیگار فروختن در آن ممنوع باشد. مردم این‌جا قلباً از دود و دم بدشان می‌آید.

اگر گذرتان به اردبیل افتاده باشد، بعید است سری به «سرعین» و آب‌گرم‌های معروفش نزده باشید. کسی هم که پیش به سرعین می‌رسد، حتماً پادشاه می‌ماند محض کنجکاوی هم که شده، خودش را به روستایی برساند که روی تابلوی ورودی‌اش نوشته‌اند: «به روستای نمونه‌کشوری آق‌قلعه - بدون مواد مخدر، بدون دخانیات، بدون طلاق - خوش آمدید». اما اگر هنوز فرصت سفر به این دیار دست نداده، لابد حسن‌شهرت آق‌قلعه به گوش‌تان رسیده که همه‌جا، در خبرگزاری‌ها و شبکه‌های اجتماعی، حرف از ویژگی‌های منحصر‌به‌فردش است. کافی است آق‌قلعه را در اینترنت جست‌وجو کنید تا فهرست بلند بالایی از مطالب مختلف در ستایش این روستا پیدا کنید که در همه‌شان هم

انتظار تشویق از این روستا را داریم

وی همچنین افزود: «مدام تأکید می‌شود که آق‌قلعه روستای بدون اعتیاد و بدون طلاق است، اما درنهایت این تشویق‌ها حاصلی برای مردم ندارد. این‌جا جوان‌ها هیچ تفریحی ندارند. آق‌قلعه قبلاً قطب تولید سیب‌زمینی بود، اما الان به‌دلیل کم‌آبی، محصول بسیار کم و زندگی مردم مشکل شده است. کمبودها به روستای ما هم محدود نمی‌شود. سرعین که یک شهر گردشگری است و بعد از مشهد از نظر تعداد هتل دومین رتبه را در کشور دارد، یک بیمارستان ندارد.»

نقش ریش‌سفیدها در زندگی روستایی

فیروزه اخوان، ۵۰ ساله و خانه‌دار است. خانم اخوان درباره حسن‌شهرت آق‌قلعه به بدون طلاق و دخانیات بودن، می‌گوید: «مردم دهات ما از قدیم به ریش‌سفیدها خیلی اهمیت می‌دادند و حرف آن‌ها برای همه حجت است. درباره نبود دخانیات در روستا هم حرف بزرگ‌ترها تأثیرگذار بوده است؛ البته من نمی‌گویم هیچ‌کس در آق‌قلعه سیگار نمی‌کشید، اما در جمع این کار را نمی‌کنند که ریش‌سفیدها ناراحت نشوند و برای جوان‌ترها بدآموزی نداشته باشد». تأثیر ریش‌سفیدها بر طلاق، از جنبه پادریانی برای حل مشکلات زوجین است. خانم اخوان می‌گوید: «خب نمی‌شود گفت تا حالا هیچ طلاق‌ی در آق‌قلعه نداشتیم. زوج‌های انگشت‌شماری بوده‌اند که از هم جدا شدند، ولی در همه‌شان یکی از طرفین، از بیرون روستا بوده است. خب ما هم از دهات‌های دیگر عروس می‌آوریم و هم به ده‌های دیگر عروس می‌دهیم و به‌ندرت پیش می‌آید که این زوج‌ها از هم جدا شوند، ولی در زوج‌هایی که هرودی‌شان مال آق‌قلعه‌اند، طلاق نداریم. دلیل‌اش هم این است که ما درباره هم شناخت کاملی داریم. دختر و پسر از یک طبقه‌اند. شرایط خانوادگی و فرهنگی مشابهی دارند و به اصطلاح هم‌کفو هستند.» وی ادامه داد: «اگر هم مشکلی در زندگی‌شان پیش بیاید، ریش‌سفیدها پادریانی می‌کنند. به‌علاوه ما ازدواج را آسان می‌گیریم و برای داماد شرایط بلندبالایی تعیین نمی‌کنیم. مهریه دخترها بیشتر ۱۴ سکه به نیت ۱۴ معصوم است و به نازگی بعضی‌ها ۱۵۰ سکه تعیین می‌کنند. اما رسم خانه و ماشین دادن نداریم. بدون طلاق بودن آق‌قلعه، وجوه پنهانی هم دارد که از چشم خیلی‌ها دور مانده است و در مطالب تبلیغی درباره این روستا حرفی از آن زده نمی‌شود.» خانم اخوان ادامه می‌دهد: «خیلی‌ها اگر در زندگی‌شان مشکلی داشته باشند، به‌خاطر بچه‌های‌شان می‌مانند که زیر دست پدر یا مادرخوانده

بزرگ نشود. همان تک و توک افرادی که جدا شده‌اند هم با فرد دیگری ازدواج نکرده‌اند، چون همه همدیگر را می‌شناسند و می‌گویند اگر این آدم از فلانی جدا شد، به من هم وفا نمی‌کند.»

برخوردار از فرهنگ غنی ولی کمبود امکانات

یکی دیگر از جوانان آق‌قلعه می‌گوید: «نبود امکانات و فراهم نبودن بستر کار باعث مهاجرت جوانان از روستا می‌شود.» عرفان اعلایی‌پور ۲۱ سال دارد و حقوق می‌خواند. عرفان بر بدون دخانیات و طلاق بودن آق‌قلعه صحنه می‌گذارد، ولی می‌گوید که شهرت روستا برای اهالی امکانات و امتیازی به‌دنبال نداشته است: «روستای ما از نظر امکانات فقیر است. وضعیت اینترنت آن‌قدر بد است که موقع امتحانات مجازی باید به سرعین یا اردبیل برویم. برای ورزش و تفریح کردن هم همین‌طور، چون در آق‌قلعه سالن ورزشی نداریم. مدت‌ها پیش تصمیم گرفتند روستا را آسفالت کنند، ولی فقط نصف‌اش آسفالت شد و بقیه را رها کردند به امان خدا. بعد از زلزله اردبیل به چند خانوار تلفن ثابت دادند، اما از آن موقع تا حالا که این همه جمعیت به روستا اضافه شده است، هیچ خبری از خط تلفن جدید

نیست. بارها نامه نوشته‌ایم و حتی از مخابرات استان پیگیری کرده‌ایم، ولی بی‌نتیجه؛ می‌گویند کابل نداریم! روستای ما طبیعت فوق‌العاده‌ای دارد و گردشگر هم زیاد می‌آید، اما رویش سرمایه‌گذاری نمی‌شود. تلفن همراه خیلی جاها آنتن نمی‌دهد، اقامتگاه نداریم، خب مسافران در آق‌قلعه نمی‌مانند و فقط برای گشتن به این‌جا می‌آیند. همه این‌ها درحالی است که روستای ما خیلی شناخته‌شده است. در تلویزیون چندبار گزارش آق‌قلعه را پخش کرده‌اند، ولی تا حالا پیش نیامده است که مسئولان بگویند حالا که چنین روستایی هست، سری به آن بزنیم و ببینیم کمبودی و مشکلی هم دارد یا خیر.»

نکته‌ای که عرفان به آن اشاره می‌کند، در حرف‌های سهیل هم بسیار پررنگ بود. همه تأکیدها روی آق‌قلعه به تعریف و تمجید از آن محدود می‌شود و کسی درباره چند و چون زندگی در این روستا حرفی نمی‌زند. عرفان می‌گوید: «من شخصاً روستا را به‌دلیل طبیعت بکر و فرهنگ غنی‌اش به شهر ترجیح می‌دهم، اما لازم است که از نظر امکانات به آق‌قلعه توجه شود. خیلی از جوان‌های تحصیل‌کرده از آق‌قلعه مهاجرت می‌کنند. من هم بعد از تمام شدن درسم در روستا شرایط کاری ندارم و باید به شهر بروم.»

برندهای سیگار غیر ایرانی بیشترین کسش مصرف را دارند

در سال ۱۳۹۶ که در تمام ۳۱ استان ایران انجام گرفت، استفاده شد. در مجموع ۳۹ هزار و ۸۶۴ خانوار در این پیمایش شرکت داشتند. بر اساس بررسی‌های این مطالعه، به نظر می‌رسد که برندهای غیرایرانی بیشترین سهم هزینه را در خانواده‌های ایرانی داشته‌اند. برندهای ایرانی ۳۷ درصد از کل هزینه‌ها سهم داشتند. به طور متوسط، خانوارهای ایرانی حدود ۰.۰۳ درصد از کل هزینه خانوار خود را صرف خرید انواع دیگر محصولات سیگار کرده‌اند. همچنین نتایج حاکی از آن است که برندهای سیگار غیر ایرانی، بیشترین کسش مصرف را در بین سه نوع سیگار دارند. پژوهشگران این مطالعه در خصوص نتایج به دست‌آمده، می‌گویند: «کسش قیمتی تقاضا یا PED برای سیگارهای برندهای ایرانی کم‌تر از برندهای غیر ایرانی است. بنابراین، اقدامات اقتصادی مانند مالیات که قیمت سیگار را افزایش می‌دهد، می‌تواند یک ابزار سیاسی مفید برای محدود کردن شروع و شدت مصرف سیگار در ایران باشد. با این وجود، کارایی چنین سیاستی به مدیریت بهتر مالیات مارک‌های مختلف سیگار بستگی دارد.» به گفته این محققان، یافته‌های این مطالعه می‌تواند به سیاست‌گذاران کمک کند تا درک بهتری از استراتژی مالیات بر سیگار و اجرای سیاست‌های مبتنی بر شواهد در ایران داشته باشند. لازم به‌ذکر است که در انجام این تحقیق، عنایت‌اله همایی‌راد و آنتیا ریحانیان، پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی گیلان، محمد حبیب‌اله پولوک از اداره بهداشت نوا اسکوشیا کانادا و ستار رضایی از مرکز تحقیقات تعیین‌کننده‌های محیطی سلامت دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، با یکدیگر مشارکت داشتند.

جهانی بود و حدود ۴۰ درصد از این هزینه در کشورهای با درآمد کم صرف می‌شد. یکی از مهم‌ترین سیاست‌ها در کاهش تقاضا برای سیگار، تنظیم قیمت این محصول است و تحمیل اشکال مختلف مالیات، یکی از راهبردهای کلیدی تنظیم قیمت برای جلوگیری از شروع مصرف و افزایش میزان ترک سیگار است. در واقع تعداد زیادی از مطالعات، تأثیر افزایش مالیات سیگار را در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه بررسی کردند و چندین مطالعه تجربی، شواهدی را در حمایت از آن ارائه می‌کنند. زمانی که کالای جایگزین وجود داشته باشد، کسش قیمتی یک محصول نیز متفاوت است. کسش متقاطع تقاضا (XED) نیز شاخصی است برای نشان دادن تغییر در مقدار تقاضای یک کالا. در زمانی که قیمت کالای جایگزین آن افزایش می‌یابد. برای مثال، زمانی که قیمت برنج افزایش می‌یابد، مردم می‌توانند به جای برنج، گندم بیشتری مصرف کنند و شرایط دیگر ثابت بماند. علی‌رغم شیوع زیاد و فزاینده مصرف دخانیات، تلاش‌ها برای کاهش مصرف سیگار در ایران چندان موفقیت‌آمیز نبوده است. با اینکه مالیات می‌تواند راهبرد مؤثری برای کاهش تقاضا برای سیگار باشد، ولی ایران یکی از بدترین سیاست‌های مالیاتی دخانیات را در منطقه مدیترانه شرقی داشته است. مطالعات قبلی شیوع و عوامل تعیین‌کننده مصرف سیگار در ایران را بررسی کرده‌اند، اما هیچ مطالعه‌ای در ایران برای سنجش کسش تقاضای سیگار وجود ندارد. بر همین اساس پژوهشگران با انجام یک مطالعه، کسش قیمت و درآمد سه نوع سیگار مصرفی ایرانیان را بررسی کردند. برای انجام این تحقیق، از داده‌های پیمایش درآمد و هزینه‌های خانوار ایرانی

یافته‌های یک مطالعه در سال ۱۳۹۹ با عنوان «کیفیت و کمیت کسش قیمتی سیگار در ایران» در ژورنال بین‌المللی health planing and managment با هدف انجام یک مطالعه، کسش قیمتی سیگار در ایران و تأثیر افزایش مالیات در قیمت این محصول انجام شد، حاکی از آن است که مالیات و عوارض باعث افزایش قیمت سیگار می‌شود؛ اما سیگاری‌ها ممکن است به جای کاهش مقدار سیگار، سیگارهای با کیفیت پایین‌تر و ارزان‌تر را خریداری کنند. پاسخگویی تقاضای سیگار به دلیل تغییر قیمت، معمولاً با کیفیت و کمیت کسش قیمت (PED) سنجیده می‌شود. در واقع کسش قیمتی تقاضا (PED) شاخصی است که تغییر در مقدار تقاضای یک کالا را به دلیل تغییر در قیمت خود اندازه می‌گیرد و بسته به نوع محصول می‌تواند کسش یا غیرکسش باشد. به عنوان مثال، تقاضا برای انسولین در میان بیماران دیابتی، نسبت به افزایش متناسب با قیمت انسولین، کم‌تر کاهش می‌یابد. در این حالت PED یا کسش قیمتی تقاضا غیرکسش است که نشان می‌دهد در صد تغییر در مقدار تقاضا کمتر از درصد تغییر قیمت خواهد بود. از سوی دیگر، تقاضا برای کالاهای لوکس مانند جراحی زیبایی به تناسب بیشتری نسبت به افزایش قیمت کاهش می‌یابد.

همه ما می‌دانیم، استعمال دخانیات در سطح جهانی از علل اصلی مرگ‌ومیر و عوارض قابل اجتناب است. مصرف سیگار به‌عنوان عامل خطر اصلی بسیاری از بیماری‌های واگیر و غیرواگیر شناخته می‌شود. همچنین هزینه‌های اقتصادی بسیار زیادی دارد. برای مثال در سال ۲۰۱۲ هزینه اقتصادی مربوط به سیگار، حدود ۱۸ درصد از تولید ناخالص داخلی

درمان سرطان ریه با ترک عادت استعمال دخانیات

مصرف سیگار به دلیل نیکوتینی که در آن وجود دارد بسیار خطرناک است. نیکوتین سمی بسیار قوی است که به تمام ارگان‌های بدن آسیب می‌رساند و قدرت اعتیاد بالایی دارد. مصرف نیکوتین باعث سرخوشی و ایجاد حس آرامش به‌صورت موقتی می‌شود و ترک آن نیز باید تحت نظارت روان‌پزشک و روانشناس متخصص انجام گیرد. یکی از پرمصرف‌ترین و اعتیادآورترین موادی که در سراسر جهان مصرف می‌شود، نیکوتین است. استنشاق غیرفعال دود سیگار با بروز سرطان ریه در بزرگسالان و بیماری تنفسی در کودکان همراه است. در واقع مصرف دخانیات به‌رغم داده‌های حاکی از خطرناک بودن آن، گواه بر خواص اعتیادآوری قوی نیکوتین است. کاهش میزان مصرف سیگار در جوانان مصادف با سال‌هایی است که طی آن درصد بیشتری از جوانان اظهار می‌دارند، مصرف سیگار با خطر بهداشتی بزرگی همراه است و مصرف یک پاکت سیگار در روز یا بیشتر را عمل قبیحی می‌دانند. نتایج یک مطالعه نشان می‌دهد افرادی که پس از تشخیص سرطان ریه به‌عادت سیگارکشیدن خود را ترک می‌کنند، احتمالاً نسبت به افرادی که به عادت خود ادامه می‌دهند، بیشتر عمر خواهند کرد. به نقل از هلث‌دی نیوز، محققان ایتالیایی به این نتیجه رسیدند که بیماران مبتلا به سرطان ریه که در زمان تشخیص یا مدتی بعد از آن، سیگار را ترک می‌کنند، نسبت به بیمارانی که هرگز آن را ترک نمی‌کنند، مدت زمان زنده ماندنشان تقریباً یک سوم (۲۹٪) بیشتر است. دکتر «اساورو کائینی» نویسنده این مطالعه در مؤسسه تحقیقات سرطان، پیشگیری و شبکه بالینی در فلورانس ایتالیا، گفت: «سیگار مهم‌ترین عامل خطر سرطان ریه است. سرطان ریه معمولاً با نرخ بقای نسبتاً ضعیفی همراه است.» وی خاطر نشان کرد: «سیگار کشیدن مداوم بر سیستم ایمنی بدن تأثیر منفی می‌گذارد، ریسک عوارض جراحی را افزایش می‌دهد و اثربخشی پرتودرمانی را کاهش می‌دهد. احتمالاً مجموع همه این اثرات است که در نهایت منجر می‌شود ترک‌کنندگان سیگار، شانس بیشتری برای زنده‌ماندن نسبت به افراد سیگاری داشته باشند.»

به گفته محققان، درمان‌هایی مانند پرتودرمانی و شیمی‌درمانی در غیاب تنباکو مؤثرتر هستند. همچنین نیکوتین موجود در سیگار باعث رشد و پیشرفت تومور در همه سرطان‌هایی می‌شود که سیگار یک عامل خطر شناخته شده برای آنهاست. این یافته پس از تجزیه و تحلیل ۲۱ مطالعه منتشر شده بین سال‌های ۱۹۸۰ تا اواخر سال ۲۰۲۱ به‌دست آمد. در مجموع، آنها بیش از ۱۰۰ هزار بیمار مبتلا به سرطان ریه را بررسی کردند. بر اساس این یافته‌ها، این تیم پیشنهاد کرد که برنامه‌های ترک سیگار باید بخشی از برنامه‌های درمانی سرطان ریه باشد تا بیماران تشویق و حمایت لازم را برای افزایش شانس بقای خود دریافت کنند. همچنین در حالی که پیش‌بینی می‌شود پیشرفت‌های آموزش به کاهش ۶.۲ میلیون مورد ابتلا به زوال عقل در سال ۲۰۵۰ منجر شود، اما متخصصان اظهار داشتند که این پیشرفت‌ها با روند افزایشی چاقی، قند خون بالا و استعمال دخانیات خنثی می‌شود. متخصصان در یک بررسی جدید پیش‌بینی کرده‌اند که تا سال ۲۰۵۰ میلادی نزدیک به ۱۵۳ میلیون بزرگسال در جهان دچار عارضه زوال عقل خواهند بود. بر اساس نتایج این مطالعه، تعداد بزرگسالان مبتلا به زوال عقل در سراسر جهان ممکن است از حدود ۵۷.۴ میلیون نفر در سال ۲۰۱۹ به ۱۵۲.۸ میلیون نفر در سال ۲۰۵۰ افزایش یابد که از عواملی مانند چاقی دوران میانسالی، استعمال سیگار و انزوای اجتماعی ناشی می‌شود. در حالی که پیش‌بینی می‌شود پیشرفت‌های آموزش به کاهش ۶.۲ میلیون مورد ابتلا به زوال عقل در سال ۲۰۵۰ منجر شود، اما متخصصان اظهار داشتند که این پیشرفت‌ها با روند افزایشی چاقی، قند خون بالا و استعمال دخانیات خنثی می‌شود. به گفته آنها، عوامل خطرزا در بروز زوال عقل شامل فشارخون بالا، افسردگی، عدم تحرک بدنی، دیابت، مصرف مواد الکلی، وارد شدن ضربه به سر، قرار گرفتن در معرض آلودگی هوا و سطح پایین تحصیلات است. همچنین پیش‌بینی می‌شود که میزان زوال عقل در هر کشوری روند صعودی داشته باشد، به گونه‌ای که در ژاپن تا ۲۷ درصد و در ایالات متحده حدود ۹۹.۶۷ درصد افزایش یابد. محققان تخمین زده‌اند که میزان شیوع زوال عقل تا سال ۲۰۵۰ تقریباً ۱۱۷ درصد افزایش

می‌یابد و این تنها به دلیل رشد جمعیت سالمندان است؛ عاملی که پیش‌بینی می‌شود شدیدترین تأثیر را در شرق آسیا داشته باشد. به گفته محققان در سال ۲۰۳۰ میلادی ۸۳.۲ میلیون بزرگسال مبتلا به زوال عقل و در سال ۲۰۴۰ میلادی ۱۱۶ میلیون مبتلا به این عارضه در سراسر جهان وجود خواهد داشت. به نقل از فوربس، محققان موسسه سنجش و ارزیابی سلامت دانشگاه واشنگتن اظهار داشتند برای کاهش خطر ابتلا به زوال عقل، سیاستگذاران باید از برنامه‌های کم‌هزینه ترویج ورزش، رژیم غذایی سالم و ترک سیگار حمایت کنند.

تجربه پر خاشکری و اضطراب با هر بار استعمال دخانیات

همچنین از دیگر مضرات استعمال دخانیات سرخوشی‌های زودگذر برای فرد استعمال‌کننده است. یک متخصص روانشناس درباره اینباره می‌گوید: «وقتی یک رفتار عادت می‌شود، حس خوبی حتی به‌طور موقت و کاذب در فرد ایجاد می‌کند. استعمال سیگار هم همین‌طور است. نیکوتین موجود در سیگار باعث تغییراتی در خون می‌شود، در عرض چند ثانیه به مغز می‌رسد و باعث ترشح هورمون‌هایی در مغز می‌شود.»

نسرین فنایی در ادامه افزود: «هر چند در ابتدا ترشح بیش از حد دوپامین با تحریک نیکوتین حس خوبی ایجاد می‌کند، اما ماندگار نخواهد بود و میزان دوپامین بعد از مدت کوتاهی افت پیدا می‌کند و در ادامه هورمون کورتیزول یا هورمون استرس ترشح می‌شود که باعث ایجاد بهم ریختگی در فرد می‌شود. یکی از انتقال دهنده‌های عصبی هورمون دوپامین است که اثراتی هم چون شادی و آرامش دارد. وقتی فرد حتی به اهداف کوچکی دست پیدا می‌کند، مغز به او پاداش می‌دهد. وقتی هورمون پاداش یا دوپامین ترشح می‌شود، فرد با توجه به تغییرات فیزیولوژیکی احساس قدرت بالایی دارد اما اگر دوپامین پلاس ایجاد شود، یعنی دوپامین بیش از حد خود و به‌صورت تصاعدی بالا برود، اختلال در رفتار به‌وجود می‌آید.»

فنایی ادامه داد: «تأثیرات منفی بر روی دو هورمون استروژن و پروژسترون به‌صورت کاهشی بروز پیدا می‌کند. هورمون استروژن در برابر تحریک‌پذیری و اضطراب محافظت خوبی دارد. در نتیجه پس از مدتی مصرف سیگار، فرد تحریک‌پذیر خواهد شد

یعنی نسبت به سایر افراد زودتر عصبانی می‌شود و کنترل کمتری بر رفتار خود خواهد داشت و میزان پرخاشگری و اضطراب بیشتری تجربه خواهد کرد. در نتیجه مجدد رو به سیگار کشیدن می‌آورد تا حس و حال خوبی تجربه کند.»

این روانشناس گفت: «از دیگر هورمون‌ها که سیگار بر روی آن اثر دارد، پروژسترون است. پروژسترون تأثیرات مثبتی در از بین بردن نوسانات خلقی، از بین بردن اضطراب و همچنین کاهش اختلالات خواب دارد. مصرف سیگار باعث می‌شود بدن با میزان پروژسترون خود به تعادل نرسد و دچار اختلال شود، بنابراین فرد برای رسیدن به آرامش تمایل بیشتری به مصرف سیگار پیدا می‌کند. خصوصاً در زنان که در کشیدن سیگار خیلی بیشتر از مردان کاهش هورمون پروژسترون اتفاق می‌افتد و اختلالات بیشتری به همراه دارد.» فنایی توضیح داد: «هورمون آکسی‌توسین که به هورمون شادی معروف است، انتقال دهنده عصبی شگفت‌انگیزی است. طبق مطالعات محققان دانشگاه کالیفرنیا، این هورمون باعث بالا بردن سطح رضایت‌مندی از زندگی زنان می‌شود و در ایجاد شادی نسبت به مردان نقش مهمتری ایفا می‌کند. استرس یکی از عوامل مهم مؤثر بر آکسی‌توسین است و باعث کاهش این هورمون و در نتیجه کاهش شادی و رضایت‌مندی می‌شود.»

میزان استعمال سیگار

استرس فرد را افزایش می‌دهد

فنایی تأکید کرد: «در ابتدای مصرف سیگار، میزان آکسی‌توسین بسیار بالا می‌رود اما در ادامه کاهش شدید خواهد داشت و در نتیجه استرس بالا می‌رود. در نتیجه زنان با مصرف سیگار خیلی شادتر از مردان خواهند بود اما وقتی بدن تعادل هورمونی برقرار کند، میزان غم و ناراحتی زنان نسبت به مردان بیشتر می‌شود. در واقع سطح بالای هورمون آکسی‌توسین باعث می‌شود فرد عواطف بیشتری به خرج دهد و محبت‌آمیزتر از معمول خود رفتار کند اما با افزایش استرس، فرد پرخاشگر، بی‌حوصله و مضطرب خواهد شد.» این روانشناس گفت: «به نظر می‌رسد افراد با در نظر گرفتن فواید موقت و مضرات جبران‌ناپذیر سیگار کشیدن به نتیجه مطلوب در خصوص تغییر عادت نادرست خود به عادات پسندیده جایگزین، خواهند رسید.»

سلامت قلب با استعمال دخانیات سازگار نیست!

همچنین استعمال دخانیات مضرات دیگری را در پی دارد که یکی از آنها، مشکلات قلبی است. در واقع عادت‌هایی که سلامت قلب را به خطر می‌اندازد شامل نداشتن فعالیت بدنی، سیگارکشیدن، استرس و مصرف غذاهای ناسالم می‌شود. قلب مهم‌ترین عضو بدن است و جزو اندام‌های حیاتی بدن در نظر گرفته می‌شود. به نظر می‌رسد که انجام تمرینات ورزشی کاردیو، مصرف مواد غذایی کم‌کلسترول و ایجاد تغییرات در سبک زندگی به بهبود سلامت قلب کمک شایانی می‌کند. افراد باید از عادت‌هایی که سلامت قلب را به خطر اندازد دوری کنند. مهم‌ترین این عادت‌ها، نداشتن فعالیت بدنی است. در واقع نتایج بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که فعالیت بدنی به حفظ سلامت قلب کمک زیادی می‌کند؛ بنابراین ضروری است که به‌طور منظم ورزش کنید. توصیه شده است که افراد از فعالیت‌هایی با شدت کم مانند پیاده‌روی به مدت ۲۰ دقیقه شروع کنند و سپس مدت زمان و شدت ورزش را به مرور زمان افزایش دهند. ورزش کردن علاوه بر اینکه به بهبود عملکرد قلب کمک می‌کند، باعث کاهش کلسترول، کاهش فشارخون و وزن می‌شود.

عادت دیگر، سیگارکشیدن است. سیگارکشیدن آسیب زیادی به اندام‌های بدن از جمله قلب و ریه‌ها وارد می‌کند، به طوری که یک سوم مرگ‌ومیرهایی که به‌دلیل ضعیف شدن قلب رخ می‌دهد، از سیگار کشیدن نشأت می‌گیرد. مونوکسید کربن عنصر اصلی سیگار است که باعث کاهش شمارش گلبول قرمز خون و افزایش کلسترول خون می‌شود؛ بنابراین توصیه شده است که افراد مصرف سیگار را کاهش دهند یا حتی آن را ترک کنند تا عملکرد قلب بهبود یابد.

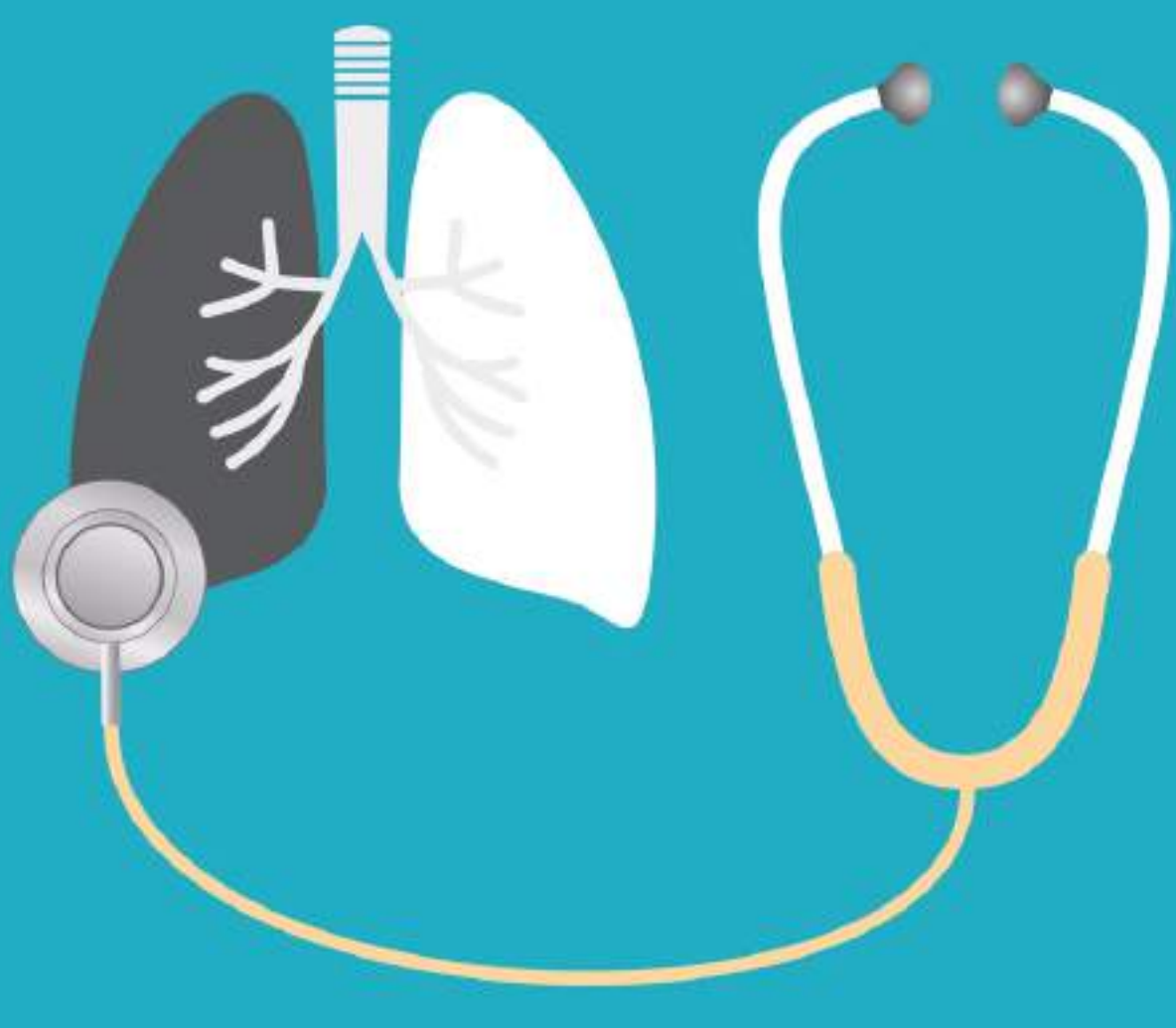
استرس بیش از حد ناشی از کار، مشکلات خانوادگی یا هر دلیل دیگر نیز می‌تواند به قلب فشار وارد کند و باعث افزایش سطح کلسترول خون شود. علاوه بر این، استرس زیاد ممکن است به شریان‌ها آسیب وارد کند و خطر بروز حملات قلبی را چندین برابر افزایش دهد. افراد به منظور مقابله با استرس معمولاً سیگار می‌کشند یا بیش از حد غذا می‌خورند، که این موارد آسیبی که به قلب وارد می‌شود را افزایش می‌دهد. بنابراین لازم است در صورت استرس داشتن ورزش کنید تا میزان ترشح هورمون‌ها در بدن تنظیم شود و

عملکرد قلب بهبود پیدا کند. راه‌های مؤثر برای کاهش استرس شامل مدیتیشن، گوش دادن به موسیقی، وقت گذراندن با خانواده یا دوستان می‌شود. مصرف غذاهای ناسالم و فرآوری شده نیز باعث افزایش فشارخون و سطح کلسترول خون می‌شود و در این صورت، خطر ابتلا به بیماری‌های قلبی افزایش پیدا می‌کند. بنابراین توصیه شده است از مواد غذایی سالم و مغذی استفاده کنید تا علاوه بر بهبود عملکرد قلب به کاهش وزن خود نیز کمک کنید.

پیامدهای ترک سیگار مورد توجه باشد

در واقع باید متذکر شد، سیگار کشیدن یکی از علل اصلی مرگ‌ومیر قابل پیشگیری در ایالات متحده است، اما ترک آن نیز می‌تواند دلهره‌آور باشد. به گزارش مدیکال نیوز، بسیاری می‌ترسند که زمان زیادی طول بکشد تا شاهد بهبود در سلامت و تندرستی باشند، اما فواید سلامتی تنها یک ساعت پس از آخرین سیگار شروع می‌شود و همچنان بهبود می‌یابد. ترک سیگار به معنای شکستن چرخه اعتیاد و اساساً سیم‌کشی مجدد مغز برای توقف هوس نیکوتین است. در واقع فواید ترک سیگار تنها یک ساعت پس از آخرین سیگار شروع می‌شود. به محض اینکه یک فرد سیگار را ترک کرد، بدن او به روش‌هایی شروع به بهبودی می‌کند. ۲۰ دقیقه پس از کشیدن آخرین سیگار، ضربان قلب کاهش می‌یابد و به حالت عادی باز می‌گردد. فشار خون شروع به بهبود کند. سیگار حاوی مقدار زیادی سموم شناخته شده از جمله مونوکسید کربن، گاز موجود در دود سیگار است. پس از تنها ۱۲ ساعت بدون سیگار، بدن خود را از مونوکسید کربن اضافی سیگار پاک می‌کند. سطح مونوکسید کربن به حالت عادی باز می‌گردد و سطح اکسیژن بدن را افزایش می‌دهد. تنها یک روز پس از ترک سیگار، خطر حمله قلبی شروع به کاهش می‌کند و در عرض یک روز پس از ترک سیگار، فشار خون قلبی ناشی از فشار خون بالا ناشی از سیگار را کاهش می‌دهد. در این مدت کوتاه، سطح اکسیژن فرد افزایش می‌یابد و انجام فعالیت‌های بدنی و ورزش را آسان‌تر می‌کند و عادات سلامت قلب را ترویج می‌کند. سیگار به پایه‌های عصبی مسئول حس بویایی و چشایی آسیب می‌رساند. در کمتر از ۲ روز پس از ترک، فرد ممکن است حس بویایی قوی‌تر و طعم‌های زنده‌تر را با التیام این اعصاب متوجه شود. ۳ روز پس از ترک سیگار، سطح نیکوتین در بدن فرد کاهش می‌یابد. در حالی که نداشتن نیکوتین در بدن سالم‌تر است، اما این کاهش اولیه می‌تواند باعث ترک نیکوتین شود. در عرض یک ماه، عملکرد ریه فرد شروع به بهبود می‌کند. با بهبودی ریه‌ها و بهبود ظرفیت ریه‌ها، افراد سیگاری سابق ممکن است متوجه سرفه و تنگی نفس کمتری شوند. طی چند ماه آینده پس از ترک، گردش خون همچنان بهبود می‌یابد. ۹ ماه پس از ترک، ریه‌ها به طور قابل توجهی خود را التیام دادند. ساختارهای ظریف و مو مانند درون ریه‌ها که به مژه‌ها معروف هستند، از عوارضی که دود سیگار روی آنها وارد کرده بود، بهبود یافته‌اند. این ساختارها به بیرون راندن مخاط از ریه‌ها و مبارزه با عفونت‌ها کمک می‌کنند.

یک سال پس از ترک سیگار، خطر ابتلا به بیماری عروق کرونر قلب در فرد به نصف کاهش می‌یابد. سیگار حاوی بسیاری از سموم شناخته شده است که باعث باریک شدن شریان‌ها و رگ‌های خونی می‌شود. همین سموم نیز احتمال لخته شدن خون را افزایش می‌دهند. پس از ۵ سال بدون سیگار، بدن به اندازه کافی خود را بهبود می‌بخشد تا عروق و رگ‌های خونی دوباره شروع به گشاد شدن کنند. پس از ۱۰ سال، شانس ابتلا فرد به سرطان ریه و مرگ ناشی از آن در مقایسه با فردی که به سیگار کشیدن ادامه می‌دهد تقریباً به نصف کاهش می‌یابد. احتمال ابتلا به سرطان دهان، گلو یا پانکراس به میزان قابل توجهی کاهش یافته است. پس از ۱۵ سال ترک سیگار، احتمال ابتلا به بیماری عروق کرونر قلب معادل افراد غیرسیگاری است. به‌طور مشابه، خطر ابتلا به سرطان لوزالمعده به اندازه افراد غیر سیگاری کاهش یافته است. پس از ۲۰ سال، خطر مرگ ناشی از عوامل مرتبط با سیگار، از جمله بیماری‌های ریوی و سرطان، به سطح فردی می‌رسد که هرگز در زندگی خود سیگار نکشیده است. همچنین، خطر ابتلا به سرطان لوزالمعده به افرادی که هرگز سیگار نکشیده‌اند کاهش یافته است.

ECOSOC

Economic and Social Council

موفیتی دیگر برای جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران کسب مقام مشورتی شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد

United Nations Nations Unies
NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS BRANCH
OFFICE OF INTERGOVERNMENTAL SUPPORT AND COORDINATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT
25th Floor Secretariat Building, United Nations, New York, N.Y. 10017
Telephone: (212) 963-8652, Fax: (212) 963-9248
Website: www.un.org/ecosoc/ngo Contact: www.un.org/ecosoc/ngo/contact

17 December 2021

Dear NGO Representative,

Subject: Follow-up to the decision of the Economic and Social Council

I am pleased to inform you that on 1 November 2021, the Economic and Social Council (ECOSOC) adopted the recommendation of the Committee on Non-Governmental Organizations (NGOs) to grant special consultative status to your organization, **Iranian Anti-Tobacco Association**. Please accept our heartfelt congratulations.

Yours sincerely,

Marc-André Dorel
Acting Chief
NGO Branch
Office of Intergovernmental Support
and Coordination for Sustainable Development
Department of Economic and Social Affairs

در واقع این مقام مشورتی ریشه در ماده ۷۱ فصل ۱۰ منشور سازمان ملل متحد دارد. شورای اقتصادی و اجتماعی این امکان را فراهم می‌کند که برای اخذ تصمیمات در حوزه فعالیت خود با سازمان‌ها و نهادهای غیردولتی فعال در زمینه‌های مشابه مشورت کند. چنین امکانی ممکن است با سازمان‌های بین‌المللی و در صورت لزوم با سازمان‌های ملی پس از مشورت با اعضای سازمان ملل انجام شود. وظایف اصلی این شورا شامل توسعه سطح استانداردهای زندگی، کار برای همه، توسعه اقتصادی، بهداشتی و دگرگونی اجتماعی، ارائه راهکار برای مسائل اقتصاد بین‌الملل و مشکلات بهداشتی و اجتماعی، آسان‌سازی همکاری‌های فرهنگی و آموزشی و پیشرفت در احترام به حقوق بشر و آزادی سیاسی است.

در سال ۱۹۴۸، اندکی پس از تأسیس سازمان ملل متحد، ۴۵ سازمان غیردولتی در وضعیت مشورتی وجود داشتند که بیشتر سازمان‌های بزرگ بین‌المللی بودند. در حال حاضر بالغ بر ۵ هزار سازمان غیردولتی دارای مقام مشورتی با شورای اقتصادی و اجتماعی (ECOSOC) هستند.

شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد (ECOSOC) مجمع عمومی سازمان ملل را در پیشبرد اهداف و توسعه مسائل اقتصادی و اجتماعی یاری می‌کند. این شورا که در سال ۱۹۴۵ تأسیس شده، دارای ۵۴ عضو است که تمامی آنها برای دوره‌ای ۳ ساله توسط مجمع عمومی برگزیده می‌شوند و دبیر این شورا نیز طی انتخاباتی که توسط اعضای آن برگزار می‌شود، برای مدت یک سال به این سمت منصوب می‌گردد. هر یک از اعضای اکوسوک، دارای یک حق رأی هستند و تصمیمات مجمع بر اساس نظر اکثریت حاضر اتخاذ می‌شود که در حال حاضر جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران نیز یکی از این اعضا محسوب می‌شود. بنابراین مؤسسه‌های غیردولتی (NGO) که می‌خواهند در تصمیم‌های رسمی سازمان ملل متحد سهیم باشند، باید نخست از سوی شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد (اکوسوک)، گواهی مقام مخصوص مشورتی UN دریافت کنند تا بتوانند خود را به‌عنوان مرجعی موثق و دارای صلاحیت معرفی نمایند.

امروزه بیش از ۲۸۷۰ سازمان غیردولتی، عضو اکوسوک هستند. در حالی که در بدو تأسیس این مجمع، تنها ۴۱ سازمان مردم‌نهاد (NGO) عضویت اکوسوک را دارا بودند. آمار یادشده نشانگر تمایل بهره‌گیری سازمان ملل از تجارب مؤسسه‌های غیردولتی است که تعهد آنها را در انجام وظایف خود دوچندان می‌کند. همچنین سازمان‌های مردم‌نهاد برای دریافت گواهی «مقام مخصوص مشورتی UN» علاوه بر این که لازم است مقرر معینی داشته و حداقل ۲ سال از تاریخ تأسیس آنها به‌عنوان NGO گذشته باشد، باید دارای اساسنامه مورد تأیید اعضا، ساختار روشن، سیستم پاسخگویی مناسب و روشی دموکراتیک در اتخاذ تدابیر نیز باشند.

جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران با داشتن سابقه‌ای بیش از سه دهه در زمینه مبارزه با دخانیات در جامعه، توانست عنوان مقام مشورتی شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل را کسب کند.

به گزارش روابط عمومی «جمعیت»، دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات با اشاره به این دستاورد ارزشمند، تأکید کرد: «این سازمان مردم‌نهاد بیش از سه دهه است که در بخش‌های مختلف مبارزه با دخانیات در کشور فعالیت دارد. فعالیت‌هایی در بحث اطلاع رسانی، پژوهش و مطالبه‌گری از جمله این موارد است. بنابراین امید است که همچنان به فعالیت‌های خود در این زمینه ادامه داده تا بتوانیم در عرصه ملی و بین‌المللی تأثیرگذار باشیم.»

محمدرضا مسجدی در ادامه گفت: «با تلاش و مشارکت همکاران، سایر سازمان‌ها و بخش‌های دولتی و غیردولتی در زمینه کنترل و پیشگیری از مصرف دخانیات، امیدوارم همچنان بدون خستگی این مسیر را ادامه داده تا نقش به‌سزایی در کاهش استعمال دخانیات و مضرات پیرامون آن در جامعه به‌خصوص در زمان پاندمی داشته باشیم.»

همچنین در توضیح بیشتر این جایگاه در سازمان ملل یادآور شد، جایگاه مشورتی نوعی امتیاز مشاوره‌ای است که شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل به یک سازمان مردم‌نهاد واجد شرایط اهدا می‌کند. همانطور که در ماده بیستم قطعنامه ۱۹۹۶E/۳۱ آورده شده، ترتیبات مشورتی با هر سازمان، باید به موضوعی مرتبط باشد که سازمان مذکور در خصوص آن، صلاحیت یا ارتباط ویژه‌ای داشته باشد و بالعکس سازمان‌های مذکور نیز از نوعی توانایی برای ارائه کمکی مهم به فعالیت شورای اقتصادی و اجتماعی برخوردار باشند. لازم به ذکر است این مقام به‌هیچ‌عنوان به‌منزله امکان نقل و انتقال مالی با سازمان ملل متحد نیست.

با همکاری واحد زنان «جمعیت» برگزار شد

کارگاه آموزشی آشنایی با مضرات دخانیات

واحد زنان جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران با همکاری بیمارستان فوق تخصصی «تریتا» که در راستای مسئولیت‌های اجتماعی خود، در حال پیاده‌سازی استانداردهای بیمارستان بدون دخانیات است، کارگاه آموزشی آشنایی با مضرات دخانیات را در سالن آمفی تئاتر این بیمارستان برگزار کرد.

به گزارش روابط عمومی «جمعیت»، زهرا صدر مدیر واحد زنان این سازمان مردم‌نهاد به‌عنوان مدرس و کارشناس در این کارگاه آموزشی، مطالب تخصصی مرتبط با مضرات دخانیات و عوارض آن، رابطه با تشدید یا ابتلا به ویروس کرونا و لزوم ترک آن را برای شرکت‌کنندگان شامل معاون درمان، پرستاران، مدیران و سایر مسئولان و کارکنان بیمارستان تریتا ارائه نمود. زهرا صدر در پایان

این کارگاه آموزشی در خصوص چگونگی گذراندن مراحل لازم جهت دستیابی به بیمارستان بدون دخانیات و اقدامات ضروری ۹ گام بیمارستان بدون دخانیات) برای ایجاد این محیط سالم هم برای کارکنان، مراجعه‌کنندگان و بیماران توضیحاتی ارائه کرد.

در ادامه این کارگاه نیز دکتر شهنی معاون درمان و متخصص بیهوشی این بیمارستان تأکید کرد: «بیمارانی که دخانیات مصرف می‌کنند، متأسفانه مراحل بیهوشی و بیداری را بسیار دشوارتر از افرادی که استعمال کننده نیستند، سپری می‌کنند.» در خاتمه این کارگاه آموزشی، مدیر پرستاری این بیمارستان برای تشویق کارکنانی که اقدام به ترک می‌کنند، پیشنهاد داد که این افراد برای تسریع روند ترک دخانیات خود به‌صورت رایگان به کلینیک جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران معرفی شوند.

توسط مرکز تحقیقات کنترل دخانیات انجام شد

دریافت مجوز گروه پژوهشی مطالعات و سیاستگذاری اجتماعی دخانیات از وزارت علوم

بسم تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۸/۲۶
شماره: ۲۰۸۱۳۸
پوست:

گروه پژوهشی مطالعات و سیاستگذاری اجتماعی دخانیات

با سلام و احترام
به اطلاع می‌رساند شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی در جلسه شماره ۹۴۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۰۴ با تاسیس «گروه پژوهشی مطالعات و سیاستگذاری اجتماعی دخانیات» (خصوصی) موافقت اصولی دو ساله بعمل آورد.
ضمناً اعتبار موافقت اصولی دوسال می‌باشد و قبل از پایان مدت اعتبار باید نسبت به درخواست موافقت قطعی اقدام شود.

شماره پیگیری: ۹۳۰۲۹۶۳

غلامحسین رحیمی
معاون پژوهش فناوری

تهران شهرک قدس
میدان صنعت، خیابان
خودرین، خیابان همدان
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۱۶۶۶۰۰۰۰
کد پستی: ۱۶۶۶۰۰۰۰
شماره تلفن: ۸۲۲۲۱۰۰۰
سندوق پستی:
تهران ۱۵۱۲-۱۶۶۵
Website: www.msrt.ir
Email: info@msrt.ir

بسم تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۹/۰۲
شماره: ۲۰۸۱۳۸
پوست:

اساسنامه گروه پژوهشی مطالعات و سیاستگذاری اجتماعی دخانیات (خصوصی)

مقدمه
به منظور پاسخگویی به بخشی از نیازهای پژوهشی کشور در زمینه کنترل و پیشگیری از مصرف دخانیات، گروه پژوهشی مطالعات و سیاستگذاری اجتماعی دخانیات (خصوصی)، براساس مجوز شماره ۲۰۸۱۳۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۶ شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و طبق قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی)، مفاد این اساسنامه، قوانین، ضوابط و مقررات مربوط تأسیس و اداره می‌شود.
در این اساسنامه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به اختصار «وزارت» و گروه پژوهشی مطالعات و سیاستگذاری اجتماعی دخانیات به اختصار «گروه» نامیده می‌شود.

ماده ۱- اهداف
۱- توسعه و گسترش پژوهش در زمینه کنترل و پیشگیری از مصرف دخانیات
۲- زمینه سازی مناسب برای ارتقای فعالیت‌های پژوهشی مرتبط در چارچوب مبنای ارزشی انقلاب اسلامی در راستای تامل همه جانبه با جهان و بخصوص کشورهای منطقه

ماده ۲- وظایف و اختیارات
۱- بررسی و شناسایی نیازهای پژوهشی در زمینه کنترل و پیشگیری از مصرف دخانیات
۲- اجرای طرح‌های پژوهشی بنیادی، کاربردی و توسعه ای به منظور تحقق اهداف گروه
۳- فراهم آوردن امکانات لازم و متناسب با فعالیت‌های پژوهشی مرتبط
۴- همکاری پژوهشی با دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی داخلی، خارجی و بین المللی به منظور ارتقای کیفیت فعالیت‌های پژوهشی در زمینه کنترل و پیشگیری از مصرف دخانیات با رعایت قوانین و مقررات

تهران - شهرک قدس
میدان صنعت، خیابان
خودرین، خیابان همدان
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۱۶۶۶۰۰۰۰
شماره تلفن: ۸۲۲۲۱۰۰۰
سندوق پستی:
تهران ۱۵۱۲-۱۶۶۵
Website: www.msrt.ir
Email: info@msrt.ir

مرکز تحقیقات کنترل دخانیات «جمعیت»، مجوز فعالیت‌های پژوهشی خود را علاوه بر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، از وزارت علوم دریافت کرد.

به گزارش روابط عمومی «جمعیت»، دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران ضمن تشکر از وزارت بهداشت و وزارت علوم برای همکاری جهت دریافت این مجوز گفت: «از همکاران این سازمان مردم نهاد و اعضای مرکز تحقیقات برای گذراندن این فرایند تشکر می‌کنم. امیدوارم با کمک به توسعه علوم در حوزه سلامت به جامعه‌ای عاری از دخانیات دست یابیم.»

محمدرضا مسجدی در ادامه افزود: «در بحث مبارزه با دخانیات در جهت کاهش مصرف باید به مولفه‌های مختلفی توجه کرد. بنابراین برای پاسخ به بسیاری از این چرایی‌ها در این حوزه نیازمند یک مرکز مطالعات بودیم که بصورت منسجم مطالعه و فعالیت کند. نکته حائز اهمیت این است که امیدوارم از درون این مطالعات، در آینده سیاستگذاری‌های جامع و کاربردی در خصوص کنترل دخانیات استخراج شود تا تمامی ابعاد تحت تاثیر دخانیات بتوانند از آن بهره‌مند شوند.»

گفتنی است مرکز تحقیقات کنترل دخانیات «جمعیت» در سال ۹۵ مجوز تحقیقات را از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دریافت کرد و پس از انجام اقدامات لازم و با حمایت مسئولان مربوطه نیز توانست مجوز تحقیقات برای «گروه پژوهشی مطالعات و سیاستگذاری اجتماعی دخانیات» را با موافقت اصولی وزیر علوم، از این وزارتخانه کسب نماید. در واقع گروه پژوهشی مطالعات سیاست‌گذاری اجتماعی دخانیات با بررسی و پژوهش در زمینه مضرات و علل گرایش به دخانیات با ارائه راهکارهای مناسب جهت پیشگیری و کنترل دخانیات در راستای توسعه فرهنگ سلامت کشور فعالیت می‌کند.

اعلام آمادگی می‌کنیم. دکتر خانکی ادامه داد: «همکاری در انجام هر چه بهتر فعالیت‌های ضد دخانی این مرکز فرهنگی و آموزشی در پارک‌های شهر تهران و نیز حمایت از تولید برنامه‌های فرهنگی-آموزشی و رسانه‌ای جهت تمهید تفاهم‌نامه سالانه میان این سازمان مردم نهاد و اداره سلامت شهرداری در دستور کار است.»

در ادامه این بازدید، جلسه‌ای با حضور مدیران اداره کل سلامت شهرداری تهران و مسئولان «جمعیت» نیز برگزار شد. علی عطا طاهری مدیر اجرایی «جمعیت» در این جلسه ضمن تشریح فعالیت‌های این سازمان مردم نهاد و نیز مرکز فرآزموز نفس پاک گفت: «اجرای برنامه‌های آموزشی و فرهنگی در خصوص کنترل دخانیات برای کودکان و نوجوانان زمانی که در سنین اولیه هستند، اثر بخشی بیشتری دارد.»

وی ادامه داد: «با توجه به تاثیرگذاری فعالیت‌های این مرکز در سیستم آموزشی در دو دهه اخیر، نیاز است تا جلسات هم‌اندیشی با اداره کل سلامت شهرداری تهران به صورت مستمر برای ارتقای فعالیت‌های ضد دخانی این دو مجموعه برگزار شود.»

دکتر صاحب مدیرکل سلامت شهرداری تهران، دکتر خانکی معاون آموزش و همکاری‌های بین بخشی، مرادی رئیس آموزش اداره کل سلامت شهرداری تهران و هیأت همراه، از مرکز فرآزموز نفس پاک جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران بازدید کردند.

به گزارش روابط عمومی «جمعیت»، در این بازدید مدیرکل سلامت شهرداری تهران با تأکید بر اهمیت احساس بد کودکان نسبت به دخانیات، گفت: «یادگیری مهارت‌های زندگی از جمله مهارت «نه» گفتن به وسيله شیوه‌های آموزشی نوین که در این مرکز تفریحی-آموزشی به‌درستی اجرایی می‌شود، در پیشگیری از استعمال دخانیات در بین نوجوانان تاثیرگذار خواهد بود.» دکتر صاحب در ادامه افزود: «مرکز فرآزموز این سازمان مردم نهاد با دریافت حمایت‌های مالی قابل توجه خواهد بود دامنه فعالیت‌های خود را گسترش داده و این فرهنگ آموزش ضد دخانی را تسری دهد.»

معاون آموزش و همکاری‌های بین بخشی اداره سلامت شهرداری تهران نیز در ادامه گفت: «برای تبلیغات محیطی در زمینه کنترل و پیشگیری از استعمال دخانیات در سطح شهر تهران در همینجا

بازدید مسئولان شهرداری تهران از فرآزموز

با همکاری واحد زنان «جمعیت» برگزار شد

وبینار آموزشی والدین در انتظار فرزند

مبارزه با دخانیات مطابق با اهداف سلامت و دستیابی به بارداری سالم می‌توان آسیب‌های ناشی از مصرف دخانیات را تا حد قابل توجهی کاهش داده و در نهایت به جامعه‌ای عاری از دخانیات دست یابیم.»

می‌شود یعنی زمانی که دستگاه تنفسی کامل شکل نگرفته و مشکلات مربوط به جفت و رشد جنین که موجب سقط جنین و مرده‌زایی می‌شود را در پی خواهد داشت.»
مسئول واحد زنان «جمعیت» در خاتمه گفت: «با ترویج فرهنگ

زهرا صدر افزود: «دود سیگار و سایر مواد دخانی اثراتی جبران‌ناپذیری بر زنان باردار و جنین می‌گذارد. از جمله این آسیب‌ها می‌توان به زایمان زودرس، سقط‌جنین خود به خود، وزن کم نوزاد، اختلال در رشد ریه، کم شدن میزان اکسیژن خون در مادر و نوزاد، افزایش ضربان قلب کودک، افزایش خطر ابتلا به بیماری تنفسی کودک، افزایش خطر سندروم مرگ ناگهانی نوزادان و بارداری خارج از رحم اشاره کرد.»

صدر با اشاره به نقش زنان به‌عنوان مادر گفت: «هزار روز طلایی زندگی نوزاد از زمانی که زنان باردار هستند، شامل ۲۷۰ روز در شکم مادر و دو سال اول زندگی مهمترین سنی است که هموار تأکید زیادی بر آن می‌شود. باید این نکته را تأکید کرد که این دوران در آینده کودک از نظر سلامت جسمی، روانی و اجتماعی تأثیرگذار است.»
وی در ادامه با اشاره به عوارض مصرف دخانیات و اثرات دود ناشی از استعمال آن بر زنان باردار در قبل، حین و بعد از بارداری تأکید کرد: «این عوارض معمولاً در سه ماهه اول بارداری بروز می‌کند و این اتفاق در موارد نادر بعد از گذشت ۲۰ هفته از حاملگی رخ می‌دهد. در واقع عوارض دود سیگار برای کودکان در زمان بارداری شروع

وبینار آموزشی ویژه والدین با موضوع «والدین در انتظار فرزند» درخصوص مضرات دخانیات بر زنان باردار و جنین با حضور دکتر فروغ نژاد سلامی متخصص زنان و زایمان، دکتر علیرضا شفیعی متخصص بیهوشی از چین، دکتر مهدی یاری گردوش متخصص نوزادان، مریم حیدریان کارشناس مامایی و زهرا صدر مدیر واحد زنان جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران در بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی تربیتا برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی «جمعیت»، این وبینار با تمرکز بر تاثیرات دود دست دوم و سوم بر زنان باردار و جنین با هدف ارتقای آگاهی زنان باردار و همسران آنها، ترویج فرهنگ تغذیه نوزاد با شیرمادر، زایمان بدون درد و غیره در بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی تربیتا برگزار شد. در این وبینار پس از سخنرانی پزشکان و اساتید متخصص، مدیر واحد زنان «جمعیت» با اشاره به شرایط کنونی جامعه در زمان پاندمی گفت: «پدرانی که در منزل دورکاری نموده و همزمان دخانیات مصرف می‌کنند، متأسفانه همسران و اطرافیان آنها علاوه بر خطرات عمومی دخانیات، به دلیل عوارض خاص جنس خود در معرض خطر بیشتری قرار می‌گیرند.»

قم: برگزاری جلسه کارگروه آشنایی با حقوق شهروندی در حوزه سلامت

برخی قوانین مبارزه با دخانیات که عملاً در جامعه اجرا نمی‌شوند، خواستار ساماندهی عرضه و تبلیغ محصولات دخانی در شهر قم با مطالبه‌گری این کارگروه از ادارات مربوطه شهرستان شد. در ادامه این جلسه نیز محمد مهدی تقی لو مدیر عامل و عضو هیأت مدیره موسسه دیده‌بان صراط حقوق شهروندی، و محمد صادق فتاحی رئیس هیأت مدیره موسسه دیده‌بان صراط حقوق شهروندی، الهه جابری مسئول روابط عمومی «جمعیت» قم، نرگس یعقوبی نایب رئیس هیأت مدیره موسسه دیده‌بان صراط حقوق شهروندی و فاطمه تقی لو خزانه

دار و عضو اصلی هیأت مدیره موسسه دیده‌بان صراط حقوق شهروندی در محل فرهنگسرای جوان برگزار کرد. به گزارش روابط عمومی «جمعیت»، در این جلسه مهدی عبدی کارشناس ارشد حقوق جزا ضمن معرفی فعالیت‌های دفتر تسهیل‌گری شهر قائم و معضل دخانیات به‌عنوان یکی از پنج معضل اصلی این محله، اقدامات و فعالیت‌های فرهنگی و حقوقی در این خصوص را بسیار موثر معرفی کرد. در ادامه نیز الهه جابری مسئول روابط عمومی «جمعیت» قم با تأکید بر توجه ویژه این کارگروه به لزوم اجرای

جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات شعبه قم، جلسه کارگروه آشنایی با حقوق شهروندی در حوزه سلامت و با تأکید بر کنترل و پیشگیری از دخانیات را با حضور مهدی عبدی کارشناس ارشد حقوق جزا، محمد مهدی تقی لو مدیرعامل و عضو هیأت مدیره موسسه دیده‌بان صراط حقوق شهروندی، محمد صادق فتاحی رئیس هیأت مدیره موسسه دیده‌بان صراط حقوق شهروندی، الهه جابری مسئول روابط عمومی «جمعیت» قم، نرگس یعقوبی نایب رئیس هیأت مدیره موسسه دیده‌بان صراط حقوق شهروندی و فاطمه تقی لو خزانه

برگزاری کارگاه آموزشی آشنایی با مضرات دخانیات و آسیب‌های آن

بیمارستان ولیعصر (عج) قم برگزار شد. همچنین از دیگر اهداف این کارگاه آموزشی، ورود این بیمارستان به طرح بیمارستان بدون دخانیات بود. در این کارگاه افراد شرکت‌کننده مواردی که در رابطه با بیماران مشاهده کرده بودند را به صورت پرسش و پاسخ مطرح کردند. پس از برگزاری کارگاه، هماهنگی‌های لازم جهت تعاملات بیشتر با مدیریت بیمارستان و مسئولان مربوطه توسط مسئولان «جمعیت» شعبه قم انجام شد. دکتر هنرمند مدیر این بیمارستان نیز تمایل و علاقه‌مندی خود را جهت حضور در جلسات این سازمان مردم نهاد اعلام نمود.

کارگاه آموزشی آشنایی با مضرات دخانیات و آسیب‌های جسمی، اجتماعی، اقتصادی ناشی از آن توسط واحد زنان جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ویژه پرسنل و کادر درمان بیمارستان ولیعصر (عج) استان قم برگزار شد. به گزارش روابط عمومی «جمعیت»، این کارگاه آموزشی با هدف آشنایی زنان با مضرات دخانیات در راستای سلامت زنان و خانواده با حضور زهرا صدر مدیر واحد زنان «جمعیت»، دکتر هنرمند مدیر بیمارستان، مدیر پرستاری، مسئول بهداشت و محیط و سایر سرپرستاران و کارکنان در

عزم جوانان سنندجی در شکستن قلیان‌های این شهر

جوانان سنندجی در یک حرکت زیبا و ستودنی، قلیان‌های خود را در مرکز شهر جمع‌آوری نموده و با غلتک از روی آنها رد شدند. به گزارش خبرگزاری حال و ش، جوانان سنندجی در یک اقدام خودجوش با جمع‌آوری قلیان‌ها از منازل و کافه‌های سطح شهر و ترک مصرف آن به این سنت غلط و مضر که اخیراً در جامعه ایران به شکل فزاینده‌ای جا گرفته است و بیشترین مصرف‌کنندگان آن نوجوان و جوانان هستند، با این حرکت نمادین خاتمه دادند. گفتنی است، تعداد زیادی قلیان جمع‌آوری شده از سطح شهر با حضور مردم و جوانان سنندجی در یکی از میادین این شهر با عبور غلتک از روی آنها به طور کامل امحا و نابود شدند.

برگزاری کارگاه آموزشی ویژه زنان در قم

بین جوانان و نوجوانان و افزایش آگاهی والدین جهت اصلاح الگوهای رفتاری اشتباه در این خصوص توضیحاتی را ارائه کرد.

جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات شعبه قم هفتمین جلسه کارگاه توانمندسازی ویژه زنان را با موضوع پیشگیری از اعتیاد و استعمال دخانیات در محله پردیسان و در پایگاه بسیج کریمه اهل بیت (س) برگزار نمود.

به گزارش روابط عمومی، این کارگاه آموزشی توسط همکاران این سازمان مردم نهاد خانم‌ها نرگس علی مددی و الهه جابری برای توانمندسازی زنان در منطقه پردیسان در خصوص کنترل دخانیات و آشنا نمودن آنها با مضرات محصولات دخانی در پایگاه بسیج کریمه اهل بیت (س) برگزار شد. گفتنی است، مطابق با پیشنهاد دفتر امور زنان در استانداری این منطقه به جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات شعبه قم، مقرر شد کارگاه‌های توانمندسازی ویژه زنان در منطقه پردیسان برگزار گردد. خانم علی مددی نیز از همکاران این سازمان مردم نهاد، پس از گذراندن دوره تربیت مربی، آموزش در منطقه پردیسان را بر عهده گرفت. در این کارگاه خانم علی مددی در خصوص لزوم پیشگیری از دخانیات در

قم: مشارکت «جمعیت» در جلسه شورای فرهنگ عمومی

کلیه مسئولان استانی در جهت پیشبرد اهداف کنترل دخانیات و پیشگیری از توزیع و مصرف دخانیات را الزامی دانست. وی ضمن گلایه از برخی روسای ادارات مرتبط که مکاتبات متعدد را بدون پاسخ گذاشته‌اند، همکاری بهینه این ادارات را خواستار شد. در ادامه نیز خانم مهندس جعفری گزارشی از مضرات مصرف دخانیات و میزان مرگ و میر ناشی از استعمال آن را ارائه نمود. وی با اشاره به پلمپ ۱۹۰ مرکز عرضه قلیان از واحد ستاد شهرستان و محیط تشکر و قدردانی کرد. جعفری با اشاره به ۷۲ شاخص ارسال شده به ادارات و ارسال انتظارات معاونت بهداشت به‌صورت مکاتبه از مسئولان استانی مساعدت و همکاری را در این خصوص خواستار شد.

جلسه شورای فرهنگ عمومی در جهت پیشبرد اهداف کنترل دخانیات و پیشگیری از استعمال آن برای دستیابی به شهر بدون دخانیات، با حضور دکتر محبی معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی استان قم، دکتر محمد علی گل مدیر اجرایی جمعیت مبارزه با دخانیات قم، خانم مهندس جعفری مسئول واحد سلامت و محیط کار معاونت بهداشتی علوم پزشکی و مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاد استان قم آقای حسینی کاشانی و سایرین در اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قم برگزار شد. به گزارش روابط عمومی «جمعیت»، در ابتدای این جلسه دکتر محبی ضمن اشاره به برنامه «قم شهر مقدس بدون دخانیات» لزوم همکاری

در جهت تحقق جامعه‌ای عاری از دخانیات انجام می‌شود

مطالبه نه به دخانیات در شهرها و روستاهای کشور

طرح شهر و روستای بدون دخانیات یک طرح کشوری است که با هدف کاهش عرضه و تقاضا در زمینه مواد دخانی از جمله قلیان و سیگار در راستای ماده هشت کنوانسیون جهانی کنترل و مبارزه با دخانیات در همه استان‌ها اجرا می‌شود.

روستای رحمت‌آباد هماهنگی‌های لازم را با اداره کار انجام داده تا با نیازسنجی و شناسایی مشاغل مورد نیاز، افراد شاغل در قلیانسراها به سمت مشاغل دیگر هدایت شوند. این روستا پتانسیل خوبی برای کشاورزی دارد. با همکاری اداره جهاد کشاورزی و قرار دادن این روستا در اولویت ارائه تسهیلات به کشاورزان، راه‌اندازی مزرعه بدون دخانیات، اجرای طرح‌های صنایع تبدیلی، راه‌اندازی حوضچه پرورش ماهی و افتتاح خانه ورزش، از برنامه‌های تشویقی با هدف اشتغالزایی برای جوانان این روستاست برای دستیابی به روستای بدون دخانیات انجام شد.

سال ۸۸ مرمت حمام با سرمایه‌گذاری خصوصی انجام شد و به‌عنوان سفره‌خانه با عرضه قلیان شروع به‌کار کرد، ادامه داد: «اما شرایط نامساعد این مرکز موجب شد تا سال ۹۸ دادستان دستور تعطیلی این مرکز را صادر کند. بنابراین در دی ۹۹ این مرکز را تحویل گرفته و از اردیبهشت ۱۴۰۰ شروع به مرمت آن نمودیم.» وی در توضیح بیشتر گفت: «تلاش شد برخی از نمادها و گنبدها بازسازی شود و برخی نقش و نگارهای بومی منطقه را در این مجموعه طراحی کنیم. در نهایت در تیر ۱۴۰۰ این مکان به‌عنوان مرکزی بدون دخانیات فعالیت خود را آغاز کرد.» محرم‌خانی درباره برنامه‌های جایگزینی پس از حذف قلیانسرا افزود: «حمام یان یان در محله‌ای به همین نام قرار دارد. یان یان به معنی به پهلو حرکت کردن است و چون این محله کوچه‌های کم عرضی داشت و مردم باید به پهلو از آن عبور می‌کردند، این نام نیز برای گرمابه انتخاب شده بود. ما نیز تلاش کردیم این مکان را به مجموعه‌ای فرهنگی با رویکرد اجرای برنامه‌های بومی و محلی تبدیل کنیم. این مرکز زیر نظر مؤسسه فرهنگی مردم‌نهاد یادآوران فرهنگ فعالیت می‌کند و برنامه‌های جایگزینی برای تفریح جوانان به جای قلیان اجرا کرده است.»

محرم‌خانی با توجه به تجربه‌ای که در این مدت به‌دست آورده است، می‌گوید: «جوانان ما نیاز به محیط‌هایی برای تخلیه انرژی دارند و در شهرهای کوچک، تنها محیطی که می‌توانند کنار دوستانشان باشند قلیانسراها و کافه‌هاست. اگر زیرساخت‌ها و برنامه‌های جایگزین وجود داشته باشد و محیطی شاد برای دوره‌ی فراهم شود، جوانان دنبال تفریحات ناسالم نمی‌روند. اگر بتوانیم محیط تفریحی و شادی را ایجاد کنیم، آن وقت طرح‌های حذف یا کاهش مصرف دخانیات و به‌ویژه قلیان در مراکز تفریحی و پاتوق جوانان بهتر اجرا خواهد شد.»

استفاده از ظرفیت اماکن مذهبی

برای کنترل دخانیات در جامعه

همچنین لازم به‌ذکر است، استفاده از ظرفیت و آموزه‌های مذهبی یکی از برنامه‌های سازمان بهداشت جهانی برای کاهش مصرف دخانیات به‌ویژه در شهرهای مذهبی است. مرداد سال ۹۸ پیش از شیوع کرونا قرار بود طرح شهر بدون دخانیات در شهرهای مذهبی قم و مشهد اجرا شود. فاطیما ال‌آوا، نماینده سازمان بهداشت جهانی در سفری که به شهر قم داشت و طی آن با تولیت آستان مقدس حضرت معصومه (س) دیدار کرد، از برنامه این سازمان برای عضویت ۱۸۲ کشور در راستای مبارزه با دخانیات و اجرای طرح در شهرهای مذهبی خبر داد. ۴ شهر مکه، مدینه، مشهد و قم به‌عنوان نمونه برای حذف دخانیات انتخاب شده بودند تا با بهره‌گیری از علمای دینی و آموزه‌های مذهبی بتوان گام‌های مؤثری در مسیر کاهش مصرف دخانیات بردارند.

نرخ استعمال دخانیات در قم ۱۴٫۲ درصد است

به‌گفته رئیس سازمان نظام پزشکی استان قم، نرخ استعمال دخانیات در قم ۱۴٫۲ درصد است که ۹٫۸ درصد آن را زنان، جوانان و نوجوانان تشکیل می‌دهند. محبی با بیان اینکه ۷۶ درصد جامعه در معرض استنشاق دود دست دوم سیگار قرار دارند، گفت: «طبق نظرسنجی

مشاور شورای هماهنگی سازمان‌های غیردولتی میراث فرهنگی نیز در اینباره تاکید کرد: «تعطیلی این مراکز بدون توجه به موضوع اشتغالزایی جوانان به راحتی امکان‌پذیر نبود. قبل از تعطیلی این مراکز باید برای اشتغالزایی جوانان و جایگزینی مراکز تفریحی سالم، چاره‌ای اندیشید.» فاطمه محرم‌خانی ادامه داد: «به همین دلیل هماهنگی‌های لازم با اداره کار انجام شده است تا با نیازسنجی و شناسایی مشاغل مورد نیاز، افراد شاغل در قلیانسراها به سمت این مشاغل هدایت شوند. روستای رحمت‌آباد نیز پتانسیل خوبی برای کشاورزی دارد. با همکاری اداره جهاد کشاورزی و قرار دادن این روستا در اولویت ارائه تسهیلات به کشاورزان، راه‌اندازی مزرعه بدون دخانیات، اجرای طرح‌های صنایع تبدیلی، راه‌اندازی حوضچه پرورش ماهی و افتتاح خانه ورزش، از برنامه‌های تشویقی با هدف اشتغالزایی برای جوانان این روستاست.»

قوانین حوزه دخانیات باید ضمانت اجرایی داشته باشد

کارشناس کنترل برنامه‌های دخانیات معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی زنجان نیز در اینباره تصریح کرد: «قوانین بسیار خوبی برای کنترل مصرف دخانیات وجود دارد که به‌درستی اجرا نمی‌شود. چنانچه مصرف دخانیات در کشور با روند فعلی ادامه یابد، در سال‌های آینده مانند پاکستان و مصر به پرمصرف‌ترین کشورهای جهان در مصرف دخانیات تبدیل خواهیم شد.»

غلامرضا علی‌محمدی ادامه داد: «طی یک‌سال گذشته با تلاش مضاعف کارشناسان و دست‌اندرکاران دانشگاه علوم پزشکی استان، خرمدره و روستای رحمت‌آباد نامزد دریافت گواهی شهر و روستای بدون دخانیات شدند. طبق شاخص‌های ارائه شده این شهر و روستا، رتبه دوم کشوری را در این زمینه به‌خود اختصاص داده است.» وی با اشاره به اینکه طی هفته‌های آینده با حضور کارشناسان سازمان جهانی و وزارت بهداشت نیز شاخص‌های مدنظر در این منطقه مورد ارزیابی دقیق قرار خواهند گرفت، افزود: «در صورت تأییدیه تمامی شاخص‌ها از سوی این سازمان، گواهی لازم صادر خواهد شد و این مهم از ابعاد گوناگون، نتایج بسیار مثبتی را به‌همراه دارد.»

بهره‌مندی از ظرفیت‌های فرهنگی برای کنترل دخانیات

همچنین در این استان بسیاری معتقدند که اجرای سیاست تشویق و فرهنگسازی، همکاری همه نهادهای شهری، فرهنگی، مذهبی و ... از مؤلفه‌های دیگری است که باید برای پیشبرد اهداف فرهنگی به‌کار گرفته شود. به‌طور مثال یکی از طرح‌های اجرا شده در خرمدره، تبدیل گرمابه «یان یان» به مرکزی فرهنگی بدون دخانیات است که اکنون با مدیریت بانوان اداره می‌شود. گرمابه یان یان، در مرکز خرمدره و در میان بافت سنتی در حاشیه رودخانه کبیر رود قرار دارد. مدیر این مجموعه و مشاور شورای هماهنگی سازمان‌های غیردولتی میراث فرهنگی درباره تاریخچه این مرکز می‌گوید: «ساخت این گرمابه به دوره قاجار برمی‌گردد و تا حدود ۳۰ سال پیش، از این مکان به‌عنوان حمام استفاده می‌شد و پس از آن حدود ۱۰ سال متروکه رها شده بود تا اینکه اهالی با تخلیه نخاله‌ها و پاکسازی حمام از آن به‌عنوان زورخانه استفاده می‌کردند.» فاطمه محرم‌خانی با اشاره به اینکه در

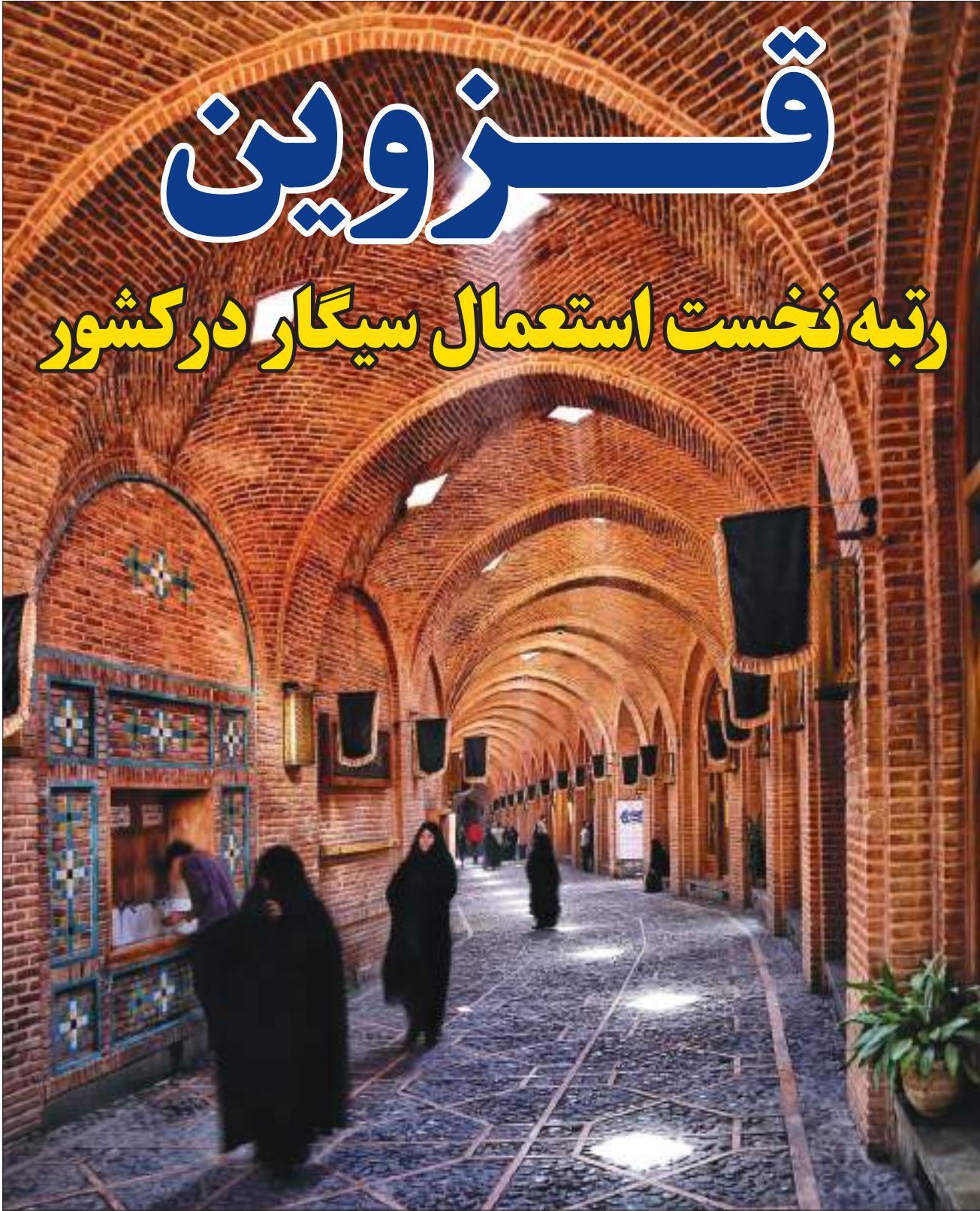
شهر و روستای بدون دخانیات یکی از پروژه‌هایی است که توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت دستیابی به جامعه عاری از دخانیات اجرا می‌شود. این پروژه با مشارکت سازمان بهداشت جهانی در ۶۳ واحد دانشگاهی علوم پزشکی سراسر کشور و بر مبنای شاخص‌های اعلامی ابلاغ و در دستور کار قرار گرفته است. این طرح می‌تواند نویدبخش روزهایی باشد که شاهد کاهش مصرف دخانیات به‌ویژه در اماکن عمومی باشیم. هدف از اجرای این طرح، کاهش ۳۰ درصدی مصرف دخانیات در گروه سنی بالای ۱۵ سال است. در میان شهرهای مختلف، خرمدره در استان زنجان، فسا در استان شیراز و اسدآباد در استان همدان نامزد دریافت گواهی شهر بدون دخانیات در کشور شده‌اند که در صورت تأیید شاخص‌های اعلامی از سوی سازمان جهانی بهداشت، به این عنوان دست خواهند یافت. در استان زنجان، خرمدره و روستای رحمت‌آباد این شهر به‌عنوان پایلوت شهر و روستای بدون دخانیات انتخاب شده‌اند. همچنین طرح شهر و روستای بدون دخانیات یک طرح کشوری است که با هدف کاهش عرضه و تقاضا در زمینه مواد دخانی از جمله قلیان و سیگار در راستای ماده هشت کنوانسیون جهانی کنترل و مبارزه با دخانیات و بر اساس دستورالعمل دبیرخانه ستاد کنترل دخانیات وزارت بهداشت در همه استان‌ها اجرا می‌شود.

در این گزارش به اثرات مثبت اجرای این طرح در استان زنجان پرداخته‌ایم. در طرح شهر و روستاهای بدون دخانیات، فروش، عرضه و استعمال محصولات دخانی ضایع‌مند شده و مردم از مواجهه با دود دست دوم سیگار و قلیان محافظت خواهند شد. همچنین تبلیغ و ترویج مستقیم و غیرمستقیم دخانیات محدود و مصرف‌کنندگان به ترک دخانیات تشویق شده و تسهیلات لازم در اختیار آنان قرار خواهد گرفت. حالا مسئولان استان زنجان امیدوارند که در صورت صدور گواهی‌نامه مربوطه از سوی نمایندگان سازمان جهانی بهداشت و وزارت بهداشت، شاهد آثار مثبتی در خرمدره و روستای رحمت‌آباد باشند.

مشارکت مردم در برنامه‌های فرهنگی اهمیت دارد

مسئول بهداشت محیط شبکه بهداشت و درمان خرمدره در اینباره گفت: «یکی از معیارهای انتخاب شهر بدون دخانیات در استان زنجان میزان سواد و همراهی مردم در برنامه‌های فرهنگی است. این در حالیست که جمعیت خرمدره ۵۷ هزار و ۴۳۶ نفر و جمعیت روستای رحمت‌آباد ۸۵۴ نفر است که به‌ترتیب حدود ۹۶ درصد (خرمدره) و ۹۲ درصد (رحمت‌آباد) از سطح سواد خواندن و نوشتن تا تحصیلات دانشگاهی برخوردارند.»

فهیمة حیدری در ادامه افزود: «سطح بالای باسوادی خرمدره و هم‌صدایی مردم و مسئولان که هم‌افزایی مناسبی را رقم زده‌اند، از جمله عوامل انتخاب این شهرستان به‌عنوان پایلوت طرح شهر و روستای بدون دخانیات است. علاوه بر اینکه خیران این شهر و همراهی مردم با طرح‌های فرهنگی موجب شده تا پروژه‌های فرهنگی با سرعت بیشتری پیش برود.» وی ادامه داد: «تعطیلی قلیانسراها به‌عنوان مراکز تفریحی و پاتوق جوانان، یکی از برنامه‌های استان زنجان و شهر خرمدره در اجرای طرح مبارزه با دخانیات است.»

قزوین

رتبه نخست استعمال سیگار در کشور

معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی استان قزوین با اعلام این مطلب که از نظر مصرف دخانیات در کشور رتبه ششم را داریم، ولی از نظر نرخ استعمال سیگار در کشور اول هستیم، تصریح کرد: «میزان مصرف سیگار در زنان نسبت به مردان یک‌سوم و نرخ استعمال سیگار در بین مردان قزوینی ۱۹,۵۶ درصد و در بین زنان ۶,۷ درصد است.» جلال رحمانی همچنین به آمار چاقی در این استان اشاره کرد و افزود: «با توجه به رشد شاخص توده بدنی از ۲۵ به ۲۶ در حال حاضر قزوین از نظر چاقی و اضافه وزن رتبه هشتم کشور را دارد و بر اساس آخرین پیمایش کشوری وزرات بهداشت (استپ) ۳۹,۵ درصد قزوینی‌ها از چاقی رنج می‌برند. همچنین از نرخ چربی خون بالا (تری‌گلیسرید) استان قزوین در رتبه ۱۸ کشور قرار دارد. در حوزه ابتلا به کلسترول بالا هم قزوین رده دهم کشور را به خود اختصاص داده که این میزان در بین قزوینی‌ها از ۱۵ به ۳۱ درصد افزایش یافته است.»

معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان قزوین به آمار دیابت در این استان اشاره کرد و گفت: «مطابق پیمایش انجام‌شده ۱۴ درصد افراد ۳۰ سال به بالا در استان قزوین دیابت دارند و قزوین در دیابت رتبه ۱۱ کشور را دارد. در واقع قزوین در زمینه فشارخون بالا در رده ۱۷ استان‌های کشور قرار دارد که در این حوزه وضعیتمان بهتر نشده و جمعیت افراد دارای فشارخون از ۲۵ به ۳۴ درصد افزایش یافته است.» وی با اشاره به نقش فعالیت فیزیکی کم در ابتلا به دیابت، چاقی و فشارخون بالا افزود: «قزوین در زمینه فعالیت فیزیکی رتبه ۱۴ را در بین استان‌ها دارد و ۵۰ درصد یا نیمی از مردم استان قزوین فعالیت فیزیکی کمی دارند. طبق پیمایش یادشده میزان مصرف نمک در مردهای قزوینی افزایش و در زنان کاهش داشته است، اما در مجموع شاهد افزایش مصرف نمک در استان قزوین هستیم به طوری که ۳۷ درصد مردم ۲ بار در روز نمک مصرف می‌کنند و قزوین جزو گروه سوم استان‌هایی است که مردم آن بیشترین نمک را مصرف می‌کنند.» رحمانی همچنین یادآور شد: «در بحث مصرف سبزیجات هم قزوین استان دوم کشور محسوب می‌شود و در این حوزه وضعیت ما از معدل کشوری خیلی بهتر است؛ با این حال ایده‌آل نیست. در ضمن این آمارها بر اساس پیمایش کشوری انجام شده که در آن ۶۱۲ نفر از جمعیت بالای ۱۶ سال استان قزوین در قالب ۶۸ خوشه ۹ نفره مورد پایش‌های تغذیه‌ای قرار گرفتند.»

برخورد جدی با قلیانسراها در سایه کرونا

مدیر گروه سلامت محیط مرکز بهداشت استان قزوین نیز در اینباره با اشاره به این مطلب که میزان مصرف مواد دخانی از جمله سیگار، قلیان، سیگار الکترونیکی و سایر موارد، استان قزوین با مصرف بالاتر از میانگین کشوری قرار دارد، تاکید کرد: «سازمان بهداشت جهانی برای کاهش مصرف مواد دخانی ۶ راهکار توصیه کرده که پایش مصرف دخانی در کشور از جمله آنها است. این پیمایش در سال ۹۵ در کشور انجام شده و نتایج آن در دسترس است. البته در سال ۹۹ نیز به طور مجدد صورت گرفته که هنوز داده‌های آن اعلام نشده اما طبق نتایج موجود، استان قزوین از رتبه خوبی برخوردار نیست.» شیرین نادری ادامه داد: «در آمار میزان مصرف مواد دخانی از جمله سیگار و قلیان سیگار الکترونیکی و سایر موارد، استان قزوین با میانگین مصرف ۲۰/۴۹ در رتبه دوم کشور قرار دارد در مصرف سیگار نیز با میانگین ۱۳/۱ در جایگاه سوم قرار گرفته و در هر دو مورد، مصرفی بالاتر از میانگین کشوری را دارا است.» وی عنوان کرد: «یکی دیگر از راهکارهای مقابله‌ای، محافظت مردم در برابر دود دخانیات است و در این راستا استعمال مواد دخانی در اماکن عمومی ممنوع اعلام شده و خوشبختانه در استان قزوین در این‌باره فرهنگسازی خوبی صورت گرفته است. به‌هرحال مصرف قلیان نیز در اماکن عمومی و همچنین رستوران‌ها و قهوه‌خانه‌ها ممنوع است و با شیوع کرونا این موضوع خوب مدیریت شده و واحدهایی که به‌طور علنی قلیان عرضه کنند، نداریم. البته در برخی موارد نیز این کار به صورت زیرزمینی و غیرقانونی انجام می‌شود.»

نادری اظهار کرد: «کمک به ترک استعمال دخانیات برای داوطلبان در بخش دولتی و خصوصی نیز در دستور کار است و قدم‌هایی برای آن برداشته شده و دستورالعمل ساخت یک مرکز اختصاصی در این زمینه صادر شده و امیدواریم طی سال جاری عملی شود. همچنین در این راستا، تأسیس مراکز ترک اعتیاد و ترک مواد دخانی نیز انجام شد.»

جوانان پول می‌دهند و بیماری می‌خرند!

نادری همچنین با اشاره به این مطلب که آگاهسازی

دوستانه و خانوادگی باشد. بیشتر هم جوانان هستند که در کنار تفریحات خود به سمت این سم کشنده بی‌صدا می‌روند. علی‌رغم تصور غلطی که در جامعه وجود دارد، قلیان عامل بسیاری از امراض و بیماری‌های خطرناک است که حتی مضرات آن از سیگار هم حادتر می‌شود، چراکه بنا بر استفاده چندین نفر از قلیان، این امر موجب می‌شود تا زمینه انتقال بسیاری از بیماری‌ها و مهمتر از همه انواع سرطان از جمله سرطان ریه و سرطان مری از طریق مصرف قلیان ایجاد شود و درواقع دو عضو حیاتی ریه و قلب را به خطر می‌اندازد. از طرفی بسیاری از افرادی که به اعتیاد مبتلا شده‌اند که بیشتر هم در سنین نوجوانی و جوانی اتفاق افتاده، ابتدا از طریق مصرف قلیان به سمت مصرف سایر مواد دخانی و در نهایت هم مواد مخدر کشنده شده‌اند و درواقع به گفته دادستان عمومی و انقلاب قزوین، نباید فراموش کنیم که ورود به اعتیاد از قلیان بوده و اعتیاد منشاء بسیاری از آسیب‌های اجتماعی است. همان طور که می‌دانیم فروش و عرضه قلیان و اقلام آن در واحدهای صنفی ممنوع و حتی جرم محسوب می‌شود و همچنین استعمال و عرضه قلیان در اماکن عمومی از جمله قهوه‌خانه‌ها و سفره‌خانه‌ها ممنوع است، اما متأسفانه برخی از این مراکز به‌طور غیرقانونی و البته در بسیاری موارد به‌صورت آشکارا اقدام به فروش و عرضه قلیان می‌کنند. برخوردهای قهری و سلبی به کرات از سوی مراجع مربوطه برای مقابله با این معضل اجتماعی اتفاق می‌افتد اما برخی همچنان بر این کار غیرقانونی استمرار دارند و برخی هم به‌صورت زیرزمینی و غیرقانونی اقدام به فروش و عرضه قلیان می‌کنند که در این میان امروزه فضای مجازی هم بستر این کار را فراهم ساخته است.

وضعیت قلیانسراها در پسا کرونا

به‌رحال در ایام کرونا، یکی از مشاغل پرخطر که از فعالیت منع شد، بحث سفره‌خانه‌ها و قهوه‌خانه‌ها بود که برای مقطعی تعطیل و همچنین عرضه و فروش قلیان بنا بر یکی از عوامل شیوع و انتقال بیماری، سرسختانه‌تر از گذشته نسبت به ممنوعیت آن اقدام و هشدارهای لازم به واحدهای صنفی داده شد. اما عده‌ای گویا باز هم سلامت خود و جامعه را به شوخی گرفته‌اند و همچنان بر فروش و عرضه این تفریح پرخطر همانند گذشته و حتی به‌صورت زیرزمینی اصرار دارند؛ یا اینکه برخی اصناف تصور می‌کنند که ممنوعیت فروش و عرضه قلیان تنها محدود به دوران کرونا است و پس از اتمام بیماری می‌توانند به‌راحتی به کار خود ادامه دهند، در حالی که واقعیت این است که خطر مصرف قلیان ربطی به شیوع بیماری ندارد و به طور عادی هم این کالا، سلامت جسمی و روانی افراد و جامعه را نشانه رفته است.

سودهای کلان قلیانسراها

رئیس نظارت بر اماکن عمومی پلیس قزوین درباره اقدامات صورت گرفته در زمینه برخورد با عرضه قلیان اظهار کرد: «عده‌ای که عرضه‌کننده قلیان هستند، سودهای کلانی از این راه به‌دست می‌آورند. بحث مقابله و پیشگیری از مواد دخانی و قلیان در واحدهای صنفی بارها توسط نیروی انتظامی شکل گرفته و اقدام شده است.» سرهنگ مجدآرا افزود: «در سال‌های گذشته بالغ بر ۱۲ هزار پایه قلیان را جمع‌آوری کردیم و بازدیدهای مکرری از واحدهای صنفی داشتیم. از آغاز شیوع کرونا تاکنون ۵۹ هزار و ۶۰ واحد صنفی متخلف را در حوزه‌های مختلف بازدید داشتیم که ۳ هزار و ۴۰۰ مورد را تذکر دادیم و هزار و ۸۵۰ مورد اخطار به پلمب شده و تعداد ۷۱۰ مورد هم پلمب شد.» وی ادامه داد: «اتاق اصناف و اتحادیه مربوطه باید در جهت آگاه‌سازی این واحدها اقدام کنند و اطلاع‌رسانی جامعی داشته باشند. همچنین گشت‌های مشترک را به‌طور جدی از سر خواهیم گرفت.» لازم به‌ذکر است، یکی از مبادی که می‌تواند با اقدامات پیشگیرانه نسبت به جلوگیری از مصرف و عرضه قلیان اقدام کند، اتاق اصناف و اجرای قوانین نظام صنفی است که رئیس اتاق اصناف استان قزوین نیز چندین پیش با اشاره به اینکه قهوه‌خانه در زمره اماکن عمومی قرار می‌گیرد، اظهار کرد: «اما به واحدهای صنفی اعلام کردیم که کلا عرضه و فروش قلیان ممنوع است و در سال ۹۴ هم در کمیسیون استانی تصویب کردیم که رسته قلیان حذف شود و به همه واحدها ابلاغ کردیم.» محمد فرج‌زاده‌ها با بیان اینکه اکنون ۷۲ واحد عرضه و فروش قلیان در قزوین وجود دارد، گفت: «واحدهایی که اکنون اقدام به فروش و عرضه قلیان می‌کنند نیز غیرقانونی هستند و باید جمع‌آوری و با آنها برخورد شود.»

به‌طور قطع، ممنوعیت فروش و عرضه قلیان محدود به دوران کرونا نیست و این امر باید برای همیشه در جامعه نهادینه شود که نباید برای یک تفریح زودگذر و به ظاهر بی‌خطر که درواقع آسیب‌های جدی را برای افراد و خانواده‌ها به دنبال دارد، این مسئله مهم را نادیده بگیریم.

قانون نیز باید وظایف خود را انجام دهد.» وی ادامه داد: «در استان قزوین هفت هزار سوپر و خواروبارفروشی داریم که در ۶۷ درصد آنها سیگار عرضه می‌شود؛ اما صرفاً نیمی از آنها دارای پروانه هستند. درباره عرضه سیگار سال گذشته برای صنوف هزار مورد اخطار کتبی صادر شده، ۲۰۰ مورد به مرجع قضائی معرفی شده و ۲۴ واحد نیز پلمب شدند.» مدیرگروه سلامت محیط مرکز بهداشت استان قزوین افزود: «درباره با قلیان نیز ۸ واحد پلمب شده، ۱۸ مورد به مرجع قضائی معرفی و برای ۲۵ واحد نیز اخطار کتبی صادر شده است.»

عرضه و فروش ادوات قلیان بر اساس قانون جرم است

معاون دادستان عمومی و انقلاب قزوین نیز با اشاره به اینکه عرضه و فروش ادوات قلیان بر اساس قانون جرم است و در صورتی که واحدهای صنفی در استان قزوین اقدام به این کار کنند پلمب می‌شوند، گفت: «باید بازرسی از واحدهای صنفی برای نظارت بر موضوع توزیع ادوات قلیان در واحدهای صنفی تشدید شود.» علی فولیان افزود: «برای مقابله با ترویج قلیان و عرضه دخانیات غیر مجاز، اخطار جمع‌آوری از سوی بازرسی و نظارت به فروشندگان دخانیات داده شده است. به‌رحال قلیان و دخانیات یکی از تهدیدهای جدی سلامت خانواده‌ها و جوانان به‌شمار می‌رود. دستگاه قضائی در راستای پیشگیری از وقوع جرم، ورود به‌موقع و جدی در این حوزه داشته است و متصدیان و عرضه‌کنندگان متخلف نیز تحت تعقیب کیفری قرار خواهند گرفت.» وی به وضعیت پارک‌ها و افزایش جرایم در این مکان‌ها اشاره کرد و گفت: «به‌سازی و تأمین امنیت پارک‌هایی که زمینه ارتکاب جرم در آن زیاد است، باید در اولویت قرار بگیرد. همچنین برخی عطاری‌ها به خرده‌فروشی مواد مخدر تبدیل شده‌اند و قرص‌های تقلبی، غیر مجاز و متادون در آنها عرضه می‌شود که باید بیش از پیش مورد نظارت و بازرسی قرار گیرند.»

شناسایی و پلمب مراکز عرضه قلیان

همچنین در رابطه با سیاست‌های کنترلی در خصوص استعمال دخانیات در استان قزوین باید گفت تاکنون طرح‌هایی اجرایی شده است. سرپرست معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری کل استان قزوین چندی پیش با اشاره به پلمب ۱۳ مرکز عرضه قلیان غیرمجاز به‌علت فعالیت غیرقانونی ارتقای شاخص‌های سلامت، بهداشت و امنیت غذایی و همچنین احیای حقوق عامه با توجه به وضعیت خاص جامعه از نظر شیوع ویروس کرونا، طرح تشدید برخورد با عرضه‌کنندگان مواد دخانی به ویژه قلیان در قهوه‌خانه‌ها و برخورد با صنوف متخلف و غیرمجاز با همکاری نیروی انتظامی، پلیس نظارت بر اماکن عمومی، اتاق اصناف و دانشگاه علوم پزشکی در استان قزوین اجرایی شد.» علی فولیان در ادامه افزود: «اتاق اصناف استان باید از طریق آموزش و فرهنگ‌سازی به واحدهای صنفی اطلاع‌رسانی کند که عرضه قلیان چه در ایام کرونا و چه پساکرونا، جرم است و قانون‌گذار در قانون مبارزه با دخانیات، این رفتار را جرم انگاری کرده و در حال حاضر نیز یکی از راه‌های سریع انتقال بیماری کرونا استفاده از قلیان است.» فولیان ادامه داد: «به مراجع انتظامی ابلاغ کرده‌ایم که حوزه استحقاقی خود را با استفاده از ظرفیت پلیس اماکن، رصد کرده و اجازه ندهند عرضه قلیان از علل شیوع کرونا باشد. از مردم می‌خواهیم در راه مبارزه با عرضه و مصرف قلیان با ما همکاری کنند و فعالیت غیرمجاز هرگونه قلیانسرا و مراکز عرضه قلیان را گزارش کنند.» همچنین در قزوین پدیده «الو قلیان» وجود دارد. یعنی افراد به صورت تلفنی قلیان سفارش می‌دهند و متأسفانه عرضه آن زیرزمینی شده است. استعمال قلیان شاید به طور عادی توسط برخی افراد اتفاق می‌افتد و همچنان این تصور غلط وجود دارد که این ماده دخانی هیچ ضرری ندارد و حتی می‌تواند یک پای اساسی در دورهمی‌های

تصمیمی تاریخی برای نیوزیلندی‌ها

افراد ۱۴ ساله هرگز نمی‌توانند سیگار بخرند

به سیگار، یک مورد ناشی از سرطان است.

سیگار کشیدن یکی از معمولی‌ترین رفتارهای خطرناکی است که در بیشتر جوامع رایج است و جامعه ایرانی نیز از این قاعده مستثنی نیست. طبق آمارهایی که در این زمینه وجود دارد، روزانه بین ۸۰ تا ۱۰۰ هزار کودک به تعداد سیگاری‌های جهان افزوده می‌شود که بیش از نیمی از این آمار در قاره آسیا حضور دارند و کارشناسان این حوزه تا نیمه سال ۹۸ میزان افراد سیگاری در ایران را بیش از ۱۵ میلیون نفر می‌دانند. اگرچه حداقل سن قانونی برای خرید سیگار و توتون در کشورهای مختلف بین ۱۴ تا ۲۱ سال اعلام شده است و به طور خاص ۱۸ سالگی عمومی‌ترین سن برای گرایش به دخانیات است، اما نیوزیلند به تازگی در بخشی از اقدامات خود به منظور کنترل مصرف دخانیات در این کشور، در حال بررسی طرح ممنوع کردن تهیه دخانیات برای متولدین سال ۲۰۰۴ به بعد است. در واقع قانون گذاران نیوزیلند در تلاش برای افزایش تدریجی سن قانونی افراد مجاز به خرید دخانیات در این کشور هستند. این کشور همچنین قصد دارد تا سال ۲۰۲۵ استعمال دخانیات را به صفر برساند. دولت همچنین در حال بررسی ممنوع کردن فروش فیلترها، کاهش میزان نیکوتین در دخانیات و محدود کردن مکان‌های خرید آن است. وزیران کشور نیوزیلند قصد دارند برای محصولات دخانی حداقل قیمت را تعیین کنند. به گزارش ایندپندنت، بر اساس اعلام انجمن سرطان، مصرف دخانیات از دلایل اصلی مرگ قابل پیشگیری در جوامع مائوری نیوزیلند است. به نظر می‌رسد سیاستمداران نیوزیلند به این نتیجه رسیده‌اند که هزینه‌های درمانی افراد سیگاری که به دولت‌ها تحمیل می‌شود، بیش از سودی است که از فروش سیگار به دست می‌آورد و به همین دلیل به فکر ممنوعیت مصرف سیگار در کشور افتاده‌اند.

البته لازم به ذکر است که برخی از دیگر کشورها نیز مجازات منع مصرف سیگار برای افراد زیر ۱۸ سال یا استعمال سیگار در حضور افراد زیر ۱۸ سال را اعمال می‌کنند؛ به طور مثال در روسیه خرید و فروش سیگار به افراد ۱۸ ساله در برخی فروشگاه‌ها و استعمال دخانیات در مراکز عمومی از قبیل ایستگاه‌های مترو، سینماها و مراکز دولتی ممنوع اعلام شده است. برخی کشورها هم قوانین سختی برای سیگار کشیدن در اماکن عمومی دارند که می‌توان به مالزی که برای سیگار کشیدن در مکان‌های ممنوع ۱۰۰ دلار، صربستان ۶۴ دلار و فرانسه ۴۵۰ یورو جریمه در نظر گرفته‌اند، اشاره کرد. در کشور ما هم قوانینی برای جلوگیری و کاهش مصرف سیگار به تصویب رسیده اما ضمانتی برای اجرای آن وجود ندارد. از ممنوعیت سیگار کشیدن در اماکن عمومی گرفته تا فروش سیگار به افراد زیر ۱۸ سال یا دک‌های روزنامه فروشی. به نظر می‌رسد در کنار تصویب قوانین، فرهنگ‌سازی و نظارت بر اجرای قانون هم الزامی است؛ اتفاقی که اکنون در کشور خودمان شاهد آن نیستیم. قیمت سیگار در سرتاسر اروپا متفاوت

به نقل از mindfood، دستیار وزیر بهداشت نیوزیلند برنامه اقدام بدون دود ۲۰۲۵ این کشور را اعلام کرد و آن را «روزی تاریخی برای سلامت مردم ما» خواند. بر این اساس فروش یا عرضه محصولات دخانی به افرادی که پس از تاریخ معینی متولد شده‌اند، تخلف محسوب می‌شود. دکتر عایشه ورال در اینباره گفت: «ما می‌خواهیم مطمئن شویم که جوانان هرگز در آینده سیگار نخواهند کشید، بنابراین فروش یا عرضه محصولات دخانی به گروه‌های جدید از جوانان را تخلف اعلام می‌کنیم. افراد ۱۴ ساله، زمانی که این قانون اجرایی شود هرگز نمی‌توانند به طور قانونی سیگار بخرند. ما همچنین جذابیت، اعتیادآوری و در دسترس بودن محصولات دخانی را کاهش می‌دهیم.»

قوانین جدید همچنین به این معنی است که فقط محصولات دخانی حاوی سطح بسیار پایین نیکوتین قابل فروش هستند و تعداد مغازه‌هایی که می‌توانند آنها را بفروشند کاهش می‌یابد. سیگار عامل اصلی مرگ‌ومیر قابل پیشگیری در نیوزیلند است و از هر چهار مورد مرگ مربوط

بوده و جدای از روند اقتصادی و افزوده مالیاتی، معمولاً در این کشورها نسبت به ایران بسیار گران‌تر است. براساس آمارهای رسمی در سال ۲۰۱۷ گران‌ترین کشور از لحاظ قیمت سیگار، انگلستان بوده است که قیمت تک‌فروشی هر پاکت ۲۰ عددی از سیگار مرغوب ۹۱/۹ پوند انگلیس تقریباً معادل با ۴۸۰۰۰ تومان ایران است و در ایرلند این مقدار به ۱۵/۹ پوند معادل با قیمت تقریبی ۴۵۰۰۰ تومان ایران می‌رسد.

نرخ بالای مالیات بر ارزش افزوده سیگار در اروپا

گفتنی است، قیمت سیگار در اروپا با مالیات و عوارض خاصی افزوده می‌شود و به عبارت دیگر، مالیات بر ارزش افزوده آن بسیار بالا است. دقیقاً همین شرایط نیز برای تنباکو برقرار است با این تفاوت که قیمت آن بسیار بالاتر از قیمت سیگار بوده و مالیات بر ارزش افزوده آن نیز سالیانه به میزان قابل توجهی افزوده می‌شود. علاوه بر اینکه اکثر دول اروپایی به ویژه انگلستان، به‌منظور جلوگیری از مصرف سیگار و تنباکو علاوه بر ممنوعیت تبلیغاتی برای آنها، مصرف دخانیات در اماکن عمومی را ممنوع و مشمول پرداخت هزینه نقدی اعلام کرده‌اند و همچنین با قرار دادن هشدارهای تصویری و نوشتاری بر پاکت‌های سیگار، سعی در افزایش آگاهی‌های عمومی از مضرات مصرف آن و بیماری‌های مرتبط با آن دارند. قیمت هر پاکت سیگار در برخی کشورهای اروپایی در سال ۲۰۱۷ بر طبق آمار زیر رده‌بندی شده است: انگلستان: ۹۱/۹ پوند معادل با ۴۸۰۰۰ تومان - ایرلند: ۱۵/۹ پوند معادل با ۴۵۰۰۰ تومان - فرانسه: ۶۷/۵ پوند معادل با ۲۸۰۰۰ تومان - هلند: ۳۷/۵ پوند معادل با ۲۶۰۰۰ تومان - بلژیک: ۱۲/۵ پوند معادل با ۲۵۰۰۰ تومان - فنلاند: ۰/۲۵ پوند معادل با ۲۴۷۰۰ تومان - دانمارک: ۵ پوند معادل با ۲۴۶۰۰ تومان - آلمان: ۸۷/۴ پوند معادل با ۲۳۹۰۰ تومان - مالت: ۴۷/۴ پوند معادل با ۲۱۹۰۰ تومان - ایتالیا: ۳۷/۴ پوند معادل با ۲۱۵۰۰ تومان - لوکزامبورگ: ۲۱/۴ پوند معادل با ۲۰۷۰۰ تومان - استرالیا: ۰/۰۴ پوند معادل با ۱۹۹۰۰ تومان - اسپانیا: ۹۳/۳ پوند معادل با ۱۹۳۰۰ تومان - پرتغال: ۸۹/۳ پوند معادل با ۱۹۱۵۰ تومان - قبرس: ۸۹/۳ پوند معادل با ۱۹۱۵۰ تومان - یونان: ۴/۳ پوند معادل با ۱۶۷۰۰ تومان - اسلونی: ۱۶/۳ پوند معادل با ۱۵۵۰۰ تومان - استونی: ۰/۹۳ پوند معادل با ۱۵۲۰۰ تومان - رومانی: ۰/۹۳ پوند معادل با ۱۵۲۰۰ تومان - مجارستان: ۰/۶۳ پوند معادل با ۱۵۰۰۰ تومان - اسلواکی: ۳ پوند معادل با ۱۴۷۰۰ تومان - جمهوری چک: ۳ پوند معادل با ۱۴۷۰۰ تومان - لتونی: ۹۲/۲ پوند معادل با ۱۴۳۰۰ تومان - لهستان: ۸۱/۲ پوند معادل با ۱۳۸۰۰ تومان - کروات: ۷۲/۲ پوند معادل با ۱۳۴۰۰ تومان - لیتوانی: ۷/۲ پوند معادل با ۱۳۱۵۰ تومان - بلغارستان: ۳۲/۲ پوند معادل با ۱۱۴۰۰ تومان.

در انگلیس تنها در سال ۲۰۱۴/۱۵ میلادی ۲ میلیارد و یکصد میلیون پوند به انگلیس خسارت وارد کرده است.» وی گفت: «در سال گذشته این نهاد انگلیسی از ۴۱۷ نفر بابت قاچاق دخانیات شکایت کرده و توانسته است با ضبط یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون سیگار و ۳۱۳ تن توتون قاچاق، از خسارت ۷۴۶ میلیون پوندی به این کشور جلوگیری کند.» به گفته منابع انگلیسی از ۶۰۰ میلیون بسته سیگار ضبط شده در ۶ ماه گذشته ۱۰٫۷ میلیون داخل کشور، ۱۸۲٫۲ میلیون در مناطق مرزی و ۴۲۶٫۶ میلیون در خارج از انگلیس کشف شده است. این نهاد انگلیسی همچنین اعلام کرد که ۱۳۷ تن توتون (برای مصرف سیگارهای دست‌ساز) نیز در ماه‌های آوریل تا سپتامبر سال گذشته ضبط شده که می‌توانست بیش از ۳۰ میلیون پوند به اقتصاد انگلیس خسارت وارد سازد. در میان قاچاقچیان بازداشت شده یک کمیسر عالی اوگانندی به چشم می‌خورد که به جرم حمل ۲۸ تن دخانیات به ۶ سال حبس محکوم شد. مأمورین مرزی نیز سال گذشته اعلام کردند که در پنج مجسمه بودا که با پشم شیشه پر شده بود، یکصد هزار سیگار قاچاق یافته‌اند. روزنامه دیلی تلگراف نیز پیش‌تر با اشاره به روند فزاینده بازار فروش سیگارهای قاچاق در انگلیس در گزارشی نوشته بود که از هر پنج سیگار در انگلیس، یک سیگار قاچاق است.

حمایت از پوشش ترک برای کووید-۱۹

انگلیس نیز همانند سایر کشورها از هجوم ویروس کرونا در امان نماند، ولی اگر از تلفات جانی و مالی ناراحت کننده این ویروس در این کشور بگذریم، این بیماری موجب شد که بیش از ۳۰۰ هزار نفر از شهروندان بریتانیایی از ترس افزایش احتمال ابتلا به ویروس کرونا عادت سیگارکشیدن خود را کنار بگذارند. به نقل از پی‌ای میدیا، یافته‌های یک پژوهش نشان می‌دهد با تاکید دانشمندان بر تاثیر منفی دود سیگار بر احتمال ابتلا به کووید-۱۹، سیگاری‌ها بیش از گذشته نگران جان و سلامتی خود شده‌اند. از این رو، دست‌کم ۳۰۰ هزار نفر از دوران شیوع کرونا در بریتانیا سیگار را ترک کرده‌اند. از دیگر یافته‌های نظرسنجی مشترک یوگا و پوشش اقدام بر سیگار و سلامتی تلاش دست‌کم ۵۵۰ هزار شهروند سیگاری بریتانیا برای کنار گذاشتن سیگار در دو ماه گذشته است. علاوه بر اینکه ۲٫۴ میلیون نفر دیگر هم از تعداد سیگارهای خود کم کرده‌اند. این نظرسنجی همزمان با شیوع بیماری کووید-۱۹ بین ۱۰۰۴ شهروند سیگاری انجام شده و در آن ۲۷ درصد هم گفته‌اند هرگز به ترک کردن سیگار و کنار گذاشتن آن فکر نمی‌کنند. در واقع افزایش تعداد سیگاری‌هایی که از ترس کرونا ناچار به کنار گذاشتن این عادت خود شده‌اند فعالان پوشش‌های ترک سیگار را خوشحال و به آینده امیدوار کرده است. دکتر چارلی کن‌وارد، بانی پوشش ترک برای کووید-۱۹ و پزشک بیمارستان بریستول می‌گوید: «ترک کردن سیگار تنها کار بسیار بزرگ است که مردم می‌توانند برای حفظ سلامتی خود انجام بدهند. این برای بهبود شرایط ریه و قلب مفید است و احتمال مبتلا شدن به سرطان را هم کاهش می‌دهد.»

کشیدن نوجوانان انجام می‌شود. دولت بریتانیا معتقد است که میزان استعمال سیگار پس از اعمال محدودیت‌ها بر بسته‌بندی سیگار و ممنوع کردن چاپ نشان تجاری بر روی آنها کاهش خواهد یافت. البته پیش از این نیز دولت استرالیا در سال ۲۰۱۲ قانونی را تصویب کرد که بر مبنای آن شرکت‌های دخانی مجبور شدند سیگارهای شان را در پاکت‌های ساده به رنگ سبز زیتونی بدون نشان تجاری به همراه عکس‌های هشداردهنده یک عضو دچار قانقاریا یا گانگرن و یک فرد مبتلا به سرطان بر روی آن به فروش برسانند. اما این قانون در سازمان تجارت جهانی به چالش کشیده شد و اقامه دعوی در باره آن، همچنان در جریان است. نیوزیلند و ایسلند نیز بر شدت اقدامات بر ضد سیگار کشیدن افزوده‌اند و پیشنهاد بسته‌بندی بدون نشان تجاری سیگارها را مطرح کرده‌اند، اما دولت‌های آنها هنوز این پیشنهاد را به صورت قانون درنیاورده‌اند. پنج کشور دیگر نیز شکایتی را به سازمان تجارت جهانی تسلیم کرده‌اند تا قانون اعمال شده در استرالیا لغو شود.

البته این اقدام دولت بریتانیا با مخالفت تمام‌عیار فروشندگان دخانیات مانند شرکت بین‌المللی فیلیپ موریس، شرکت رینولدز آمریکن، شرکت آلتاریا گروپ، شرکت لوریلارد، شرکت‌های بریتیش آمریکن توباکو و ایمپریرال توباکو گروپ مستقر در این کشور روبرو شده است. شرکت‌های دخانیات به‌طور فزاینده‌ای برای ایجاد وفاداری مشتریان به نشان تجاری و جلب توجه آنان به بسته‌بندی سیگار وابسته شده‌اند. پاکت سیگار آخرین راه برای تبلیغ دخانیات است، در زمانی که دولت آگهی کردن سیگار را در مجله‌ها و روی بیلبوردها و تلویزیون ممنوع کرده. شرکت‌های دخانی همچنین استدلال می‌کنند که بسته‌بندی بدون نشان تجاری نمی‌تواند تضمین‌کننده کاهش میزان سیگارکشیدن باشد. در عوض این کار با توجه به اینکه سیگارها نشان تجاری خاص خود را از دست می‌دهند، باعث محدودیت بازرگانی می‌شود. پاکت‌های سیگار استاندارد شده با احتمال کمتری قیمت‌های بالاتر پیدا خواهند کرد. شرکت‌های دخانیاتی معتقدند که پاکت‌های بدون نشان، قاچاق و تقلب را ترغیب خواهند کرد.

ممنوعیت تبلیغ سیگار در پشت ویتترین از سال ۲۰۱۵

بسیاری از صاحبزنان معتقدند جمع‌آوری سیگار از فروشگاه‌ها و کیوسک‌ها کمک بزرگی به نکشیدن سیگار توسط افراد کم سن و سال می‌کند و مانع ترغیب آنها به استعمال می‌شود. دولت انگلیس نیز قراردادن سیگار در پشت ویتترین را از سال ۲۰۱۵ ممنوع کرده است. طبق آمار تعداد افراد کم سن و سالی که از پشت ویتترین سیگار می‌خریدند، پس از اعمال قانون جدید ۱۵ درصد کاهش پیدا کرد. لازم به ذکر است دفتر امور مالیات و گمرک انگلیس (اچ ام آر سی) پیش از این در گزارشی با اشاره به معضل قاچاق و تقلب سیگار و توتون در این کشور و آثار زیانبار اقتصادی آن گفت که خسارت مالیاتی ناشی از این مساله در سال گذشته میلادی بیش از ۲ میلیارد پوند بوده است. یک سخنگوی «اچ ام آر سی» گفت: «قاچاق دخانیات

معضلی از جنس سیگار سرمایه‌گذاری ۱۰۰ میلیون پوندی در زندان‌های انگلیس برای مهار قاچاق سیگار

قاچاق و قیمت‌های بسیار بالای دخانیات در زندان «فیشر استون» در حومه بیرمنگام و دیگر زندان‌های انگلیس، باعث افزایش درگیری‌ها میان زندانیان بر سر مقدار ناپیزی از مواد دخانی شده است. به گزارش پایگاه «شراب شایر استار»، برای نسل‌ها، دخانیات واحد پولی اصلی بین زندانیان در زندان‌های انگلیس بوده، اما استقرار اسکنرهای بدن جدید در زندان‌های این کشور باعث کاهش عرضه کالاها و قاچاق شده و باعث شده که قیمت‌ها شدیداً افزایش پیدا کنند. در حال حاضر یک سیگار اکنون می‌تواند به قیمت ۵ پوند در زندان فروخته شود، در حالی که در مغازه‌ها برای یک بسته ۵۰ تایی، ۵۹ پنی پرداخت می‌شود؛ حتی یک زندانی برای فروختن یک کبریت ۴ پوند درخواست کرده بود. این در حالیست که در برخی مواقع یک بسته سیگار در انگلیس به قیمت ۱۲٫۵۰ پوند فروخته می‌شود که این نرخ گاهی اوقات در زندان‌ها به هزار پوند هم می‌رسد. اداره زندان‌های انگلیس این ارقام را رد نکرده و فروش اقلام قاچاق گران‌قیمت را تایید کرده که گاهی باعث درگیری بین زندانیان نیز شده است. سخنگوی سازمان زندان‌های انگلیس می‌گوید «تدابیر امنیتی ما کار را برای باندهای خلافکار به منظور قاچاق کالا به داخل زندان‌ها سخت‌تر از همیشه می‌کند؛ ما در حال سرمایه‌گذاری ۱۰۰ میلیون پوند دیگر برای اسکنرهای بدن اشعه ایکس هستیم تا مواردی را که به خشونت پشت میله‌ها دامن می‌زند، محدود کنیم.» این در حالی است که بازرسان دولتی در انگلیس اخیراً از مؤسسه زندان جوانان «برینسفورد» به دلیل اقدامات خشونت آمیز در این مرکز انتقاد کردند، چراکه درگیری‌ها بین زندانیان در این زندان همچنان یک مشکل بزرگ است.

تمرکز بر اجرای طرح «بسته‌بندی ساده» محصولات دخانی

بنابراین دولت بریتانیا در حال بررسی طرحی است که بر اساس آن شرکت‌های دخانیات وادار خواهند شد سیگارهای‌شان را در بسته‌بندی ساده (بدون نشان تجاری) بفروشند. به گزارش رویترز این تصمیم در واکنش به نگرانی‌هایی درباره تاثیر دخانیات بر بهداشت عمومی و به عنوانی اقدامی برای جلوگیری از سیگار

صاحب امتیاز: جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران | مدیرمسئول: دکتر محمدرضا مسجدی | سردبیر: آزاده نظری | دبیر تحریریه و مدیر هنری: امیر شفیعی | شیوه انتشار: ماهنامه الکترونیک غیربرخط
همکاران این شماره: سلاله میرزایی، محسن خدابخش، مسعود شاه‌حسینی و فاطمه عبدالعظیم بیگ | مدیر اجرایی جمعیت: علی عطا طاهری | روابط عمومی: امیر حشمتی
شماره تماس روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۰۰۴ | Telegram.me/iataorg | www.iata.org.ir | info@iata.org.ir | نشانی: خیابان ولی عصر، ابتدای فتحی شقایق، کوچه فراهانی‌پور، پلاک ۴

Concessioner: Iranian Anti Tobacco Association | Executive Manager: Dr. Mohammad reza Masjedi | Editor in Chief: Azadeh Nazari
Executive Editor & Artistic Director: Amir Shafiee
Method of publication: Offline electronic monthly
Distributor: Ali'ata Taheri
Address: No. 4, Farahanipour St, Fathi Shaghghi St, Vali-asr Ave, Tehran, IRAN.
Telefax: (+9821)88105001-2 | Telegram.me/iataorg | www.iata.org.ir | info@iata.org.ir

Granting a consultative status in the UN Economic and Social Council to the Iranian Anti-Tobacco Association

With a history of more than three decades of activity in the field of tobacco control in Iran, the Iranian Anti-Tobacco Association (IATA) was able to obtain the title of "consultative status" in the United Nations Economic and Social Council (ECOSOC). Referring to this valuable achievement, IATA Secretary-General said, "This non-governmental organization has been active in various sectors of the fight against tobacco in the country for more than three decades. Information,

research, and demand are among these activities. It is hoped that this NGO will continue its activities in these fields so that it can be more effective nationally and internationally."

According to IATA Public Relations, Mohammad-Reza Masjedi continued, "With the efforts and participation of our colleagues, other governmental and non-governmental organizations, and related sectors in the field of tobacco control and prevention, we hope to be able to continue this path inexhaustibly to play a more efficient role in reducing tobacco use and its harms in society, especially during the coronavirus pandemic."

It should be noted that the consultative status in the United Nations is a type of advisory privilege granted by the UN Economic and Social Council to qualified NGOs. As provided in Article 20 of Resolution 1996/31, consultative arrangements with each organization should relate to an issue to which the organization has specific competence or relevance, and such organizations should be able to contribute to the activities of the ECOSOC. This status, however, does not in any way constitute a possibility of financial exchange with the United Nations. This consultative status is rooted in Article 71, Chapter 10 of the UN Charter. The ECOSOC provides the opportunity to consult with non-governmental organizations active in various fields to make decisions in its field of activities. Such a possibility may be provided for international and, if necessary, national organizations, after consultation with United Nations members. The Council's main tasks include raising living standards, economic and health development and social transformation, providing solutions to international economic,

health, and social problems, facilitating cultural and educational cooperation, and advancing respect for human rights and political freedoms.

In 1948, shortly after the founding of the United Nations, there were 45 non-governmental organizations in consultative status; most of them were large international organizations. Currently, about 5,000 NGOs hold consultative status in ECOSOC. The Council assists the United Nations General Assembly in advancing its goals and developing economic and social issues. Founded in 1945, the Council has 54 members, all of whom are elected by the General Assembly for a three-year term, and its president is appointed to this position for a one-year term during the elections held by its members. Each member of ECOSOC has one vote, and the Council's decisions are made based on the votes of the majority of those present, and currently, IATA is one of these members. Hence, NGOs wishing to participate in the formal decisions of the United Nations must first obtain a certificate of the consultative status from ECOSOC to be able to present themselves as credible and competent entities. Today, more than 2,870 NGOs have membership of the ECOSOC, up from 41 at the beginning of its existence. This figure reflects the willingness of the United Nations to draw on the experience of non-governmental organizations, doubling their commitments to do their tasks. Moreover, in order to receive the certificate of consultative status in the United Nations, in addition to having a specific headquarters and at least two years have passed since their establishment as an NGO, NGOs must have a confirmed statute, clear structure, proper accountability system, and a democratic way of taking actions.

Tehran Municipality officials visit Faramooz Center

Dr. Saheb, Director-General of the Tehran Municipality Health Department, Dr. Khanaki, Deputy Director of Education and Intersectoral Cooperation, and Mr. Moradi, Director of Education at the Tehran Municipality Health Department, accompanied by a delegation, visited the Faramooz Center, affiliated with the Iranian Anti-Tobacco Association (IATA). According to IATA Public Relations, during the visit, the Director-General of the Tehran Municipality Health Department stressed the importance of creating a negative attitude in children towards smoking, saying, "Learning life skills - especially, the skill of 'saying no!' - through the new educational methods implemented in this recreational and educational center will be effective in preventing smoking among adolescents." Dr. Saheb added, "The training center of this non-governmental organization will be able to expand the scope of its activities and develop the culture of anti-smoking education by receiving significant financial support." "We declare our readiness to cooperate in the field of publicizing of tobacco control and prevention materials throughout the city of Tehran," said the Deputy Director of Education and Intersectoral Cooperation in the Tehran

Municipality Health Department. According to Dr. Khanaki, "Cooperation in the better implementation of anti-smoking activities of this cultural and educational center and its expansion to parks and recreational centers in Tehran, supporting the production of cultural, educational, and media programs, and extending the annual memorandum between the NGO and the Tehran Municipality Health Department are on our agenda." In continuation of the visit, a meeting was held with the presence of the officials of the Tehran Municipality Health Department and the Iranian Anti-Tobacco Association. Mr. Taheri, IATA Executive Director, while explaining the activities of this non-governmental organization and the Faramooz ('Clean Breath') Center, said, "The implementation of educational and cultural programs for children and adolescents regarding tobacco control will be more effective when they are younger." According to him, "Considering the effectiveness of the Center's activities in the education system in the last two decades, it is necessary to hold deliberative meetings with the Tehran Municipality Health Department continuously with the aim of promoting anti-smoking activities in both institutions and related organizations."

The Tobacco Control Research Center received a research license from the Ministry of Science, Research, and Technology

The Tobacco Control Research Center, affiliated with the Iranian Anti-Tobacco Association (IATA), received a license for research activities from the Ministry of Science, Research, and Technology in addition to the Ministry of Health and Medical Education. According to IATA Public Relations, the NGO's Secretary-General thanked the officials of the Ministry of Health and the Ministry of Science, Research, and Technology for their cooperation in obtaining the permit, saying, "I thank the NGO staff and the members of the Research Center for making this process a success. We hope to achieve a tobacco-free society by developing health sciences." "Regarding combating tobacco and reducing its consumption, we must pay attention to various components. Therefore, to answer many questions in this field, we needed a study center that would study and work scientifically and coherently." Mohammad-Reza Masjedi added. "The important

thing is that in the future, comprehensive and practical policies on tobacco control can be extracted from these studies so that all aspects that are affected by tobacco problem can benefit from their results." Noteworthy, the Tobacco Control Research Center, affiliated with the Iranian Anti-Tobacco Association, had received a research license from the Ministry of Health and Medical Education in 2016, and after taking the necessary measures and with the support of relevant officials, obtained a research permit for the Tobacco Social Studies and Policy Research Group, with the consent of the Minister of Science, Research, and Technology, from this ministry. Indeed, the Tobacco Social Studies and Policy Research Group works to develop the country's health culture by researching the harms and causes of tobacco consumption and providing appropriate solutions for tobacco prevention and control.

Iranian Anti-Tobacco Association

In every 4 seconds (22,000 people daily) one person becomes a victim of smoking

Having a number of experienced physicians and using the best methods of the basis of international standards Smoking Cessation Clinic announces its readiness to offer free services to those who are willing to quit smoking
Tel: 88105003

PAAD Project
Path to Tobacco free city

Women's Unit
Iranian Anti-Tobacco Association
Tell: (+9821)88105005

Iranian Anti-Tobacco Association

TCRC
Tobacco Control Research Center
Iranian Anti-Tobacco Association

Nafas-e Pak
(Clean Breath)

In order to fight against smoking (cigarette and Hookah) and prevent its growth Clean Breath Educational Center presents a variety of free happy programs in this center, schools and Kindergartens for children between 6 and 12
Tel: 88105188-9

for more information and registration, please contact the above-mentioned phone numbers

Address: No. 4, Farahani pour Avenue, 7th Avenue, Seyyed Jamaloddin Asad Abadi street (Yousef Abad), Tehran - www.iata.org.ir - info@iata.org.ir - telegram:me/iataorg